

Υπηρεσία Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

Ταξιδιωτικά μυστικά για...

Ζαγόρι - Κόνιτσα

Μαστοροχώρια

Νίκος Κυρίτσος

**NO
LIMITS**

NO LIMITS

T. 2655 23777

F. 2944 751418

www.nolimits.com.gr

info@nolimits.com.gr

rafting στο Βοϊδομάτη.
αρχαίους καιμη.

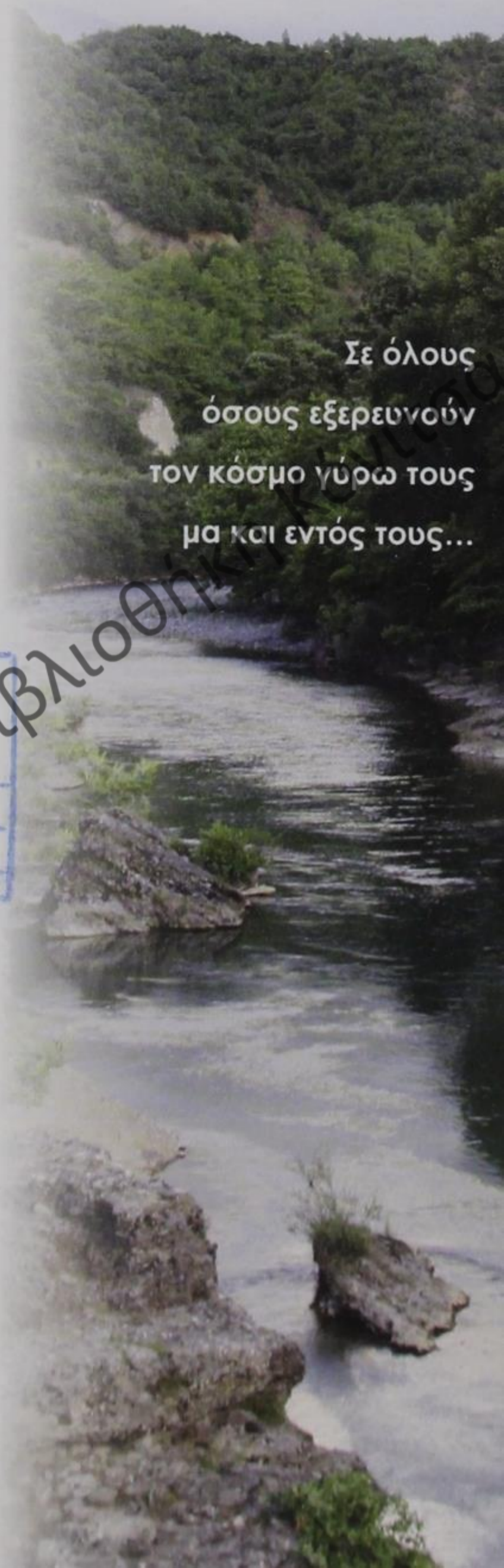

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 54406
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 27-2-13
ΤΑΞΙΔ. ΟΡΙΘΜ. 9403 ΚΥΡ

κωδ ελ 1585

Σε όλους
όσους εξερευνούν
τον κόσμο γύρω τους
μα και εντός τους...

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη

Ταξιδιωτικά μυστικά για...

Ζαγόρι - Κόνιτσα

Μαστοροχώρια

ΚΕΙΜΕΝΑ - ΕΡΕΥΝΑ: Νίκος Κυρίτσης

e-mail: kyritsis@nolimits.com.gr / κιν. 6944 751418

CREATIVE DIRECTOR: Σταυρίνα Σχισμένου

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: Νίκος και Παντελής Κυρίτσης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ: Κατερίνα Τσούβαλη

ΧΑΡΤΗΣ: Σπύρος Βαγγελάκης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Explorer ΕΠΕ

Ανθρωποι και οικισμοί, «πίσω απ'τα βουνά», δίπλα στα ποτάμια, κάτω από ψηλές κορφές. Άνθρωποι που παλεύουν να επιβιώσουν μακριά από τα αστικά κέντρα, μακριά από τον συσσωρευμένο πλούτο, με λίγες ευκαιρίες. Οικισμοί που είναι σκαρφαλωμένοι πάνω στο βουνό, στο παρελθόν, για να μη τους φτάνει εύκολα το πόδι του κατακτητή ή για να έχουν άμεση πρόσβαση στα βοσκοτόπια. Τώρα, για να θυμίζουν στους σύγχρονους ότι υπάρχουν κι άλλοι τόποι όπου ζει το ανθρώπινο είδος. Και όχι μόνο στις τιμεντένιες πολιτείες με τα εκατομμύρια αεικίνητα αυτοκίνητα και τις γραβάτες στους δρόμους να παν και να έρχοντε.

Ζαγοροχώρια, Κόνιτσα, Μαστοροχώρια. Τόπος προικισμένος από τη φύση κι αδικημένος απ τους ανθρώπους. Χωριά από πέτρα αυθεντικά, χωριά καμένα και ξαναχτισμένα με φτώχεια, χωριά ενσωματωμένα στο περιβάλλον που ίσα που τα διακρίνεις από μακριά, αλλά και χωριά με τσιγκούς και κεραμίδια και με μπετόν. Όλα όμως έχουν την δική τους μοναδική ιστορία να διηγηθούν. Όλα έχουν κάτι μοναδικό να καμαρώσουν.

Στις παρυφές ή και μέσα μερικές φορές στον **Εθνικό Δρυμό Βίκου-Αώου**, που δίνει και το στίγμα της περιοχής, οι άνθρωποι προσπαθούν να βρουν τρόπο να επιβιώσουν άλλοτε σεβόμενοι και άλλοτε όχι τη φύση γύρω τους. Εδώ θα συναντήσεις την κυρία Αλέκα να ζεσταίνει με την μασίνα τούς πελάτες της στον καφεéné και λίγο πιο πάνω τα sra να καλύπτουν τις ανάγκες και των πιο απαιτητικών πελατών. Εδώ θα συναντήσεις τις μαυροντυμένες γερόντισσες να κουβαλάν κλαδί στην πλάτη τους για να ταΐσουν τα γίδια και δίπλα να περνούν πολυτελή 4x4 με skί φορτωμένα να πάνε για **Βασιλίτσα**. Έτσι είναι τα πράγματα. Όμως το πολυτελές 4x4 αν κάνει στάση στις **Πάδες** για φαγητό, θα βοηθήσει σιγά-σιγά την κόρη της γερόντισσας να πάψει να ζαλώνεται για να επιβιώσει. Όλα όμως θέλουν το μέτρο τους. Ο τουρισμός είναι δύσκολο πράμα και για να τον υπηρετήσεις και να τον οδηγήσεις εκεί που πρέπει.

Ο οδηγός αυτός, προσπαθεί να σας μυήσει στα μυστικά της περιοχής, με σεβασμό σε σας αλλά και στο περιβάλλον γύρω μας.

Φυσικό και πολιτιστικό.

Πηγές Βοϊδομάτη

ΔΥΤΙΚΟ ΖΑΓΟΡΙ

Ζαγόρι, λέξη σλάβικης προέλευσης και σημαίνει πίσω ή πέρα από το βουνό. Το Ζαγόρι είναι μια γεωγραφική και πολιτισμική ενότητα αποτελούμενη από 46 χωριά. Η περιοχή αυτή βρίσκεται στη Β. Πίνδο και συγκεκριμένα στα ορεινά συγκροτήματα της **Τύμφης**, του **Μιτσικελίου** και του **Λύγκου**. Υπάρχει το Δυτικό, το Κεντρικό και το Ανατολικό Ζαγόρι.

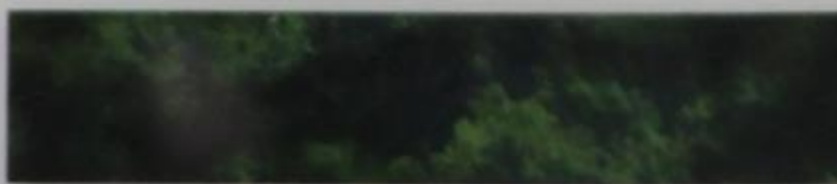
Το Δυτικό Ζαγόρι αποτελούν το Πάπιγκο, η Αρίστη, ο Βίκος, ο Άγιος Μηνάς και το Μεσοβούνι.

Αν έρχεστε από Ιωάννινα, περίπου στο 35 χλμ. θα στρίψετε αριστερά στις πινακίδες (ΑΡΙΣΤΗ-ΠΑΠΙΓΚΟ)

Αν έρχεστε από Κόνιτσα, στο δωδέκατο χλμ. στρίβεται αριστερά στην πινακίδα που λέει ΑΡΙΣΤΗ-ΠΑΠΙΓΚΟ. Στα 300 μέτρα θα συναντήσετε και τη βάση της ΝΟ LIMITS, όπου γίνεται το rafting στον Βοϊδομάτη και ο περίπατος με τα άλογα.

Η διασταύρωση αυτή είναι 1 χλμ. μετά το χωριό Κλειδωνιά, το πρώτο χωριό που συναντάτε φεύγοντας από την Κόνιτσα προς Ιωάννινα και βρίσκεται πάνω στην εθνική οδό. Πρώτα λοιπόν θα συναντήσετε το χωριό **Άγιος Μηνάς**, σε ωραία θέση και θέα, ενώ ερχόμενοι από Ιωάννινα, θα βρείτε πρώτα το Μεσοβούνι, το οποίο γεωγραφικά μόνο ανήκει στο Ζαγόρι, γιατί είναι από τα χωριά που κάψαν οι Γερμανοί γι' αυτό και δε διασώζει πολλά στοιχεία από την ντόπια αρχιτεκτονική.

Ο Άγιος Μηνάς δεν έχει ακόμη αισθανθεί την ανάγκη να φιλοξενήσει τουρίστες στα κτίσματά του. Γι αυτό και δεν υπάρχει ακόμη ξενώνας. Το ότι σύντομα θα γίνει κι αυτό δεν το συζητώ! Διότι η θέση του χωριού είναι... στρατηγική. Και τα λίγα σπίτια που έχει, άρχισαν ήδη να ομορφαίνουν, αντικαθιστώντας το κεραμίδι για παράδειγμα, με πέτρα. Ενάμισι χλμ. από τον Άγιο Μηνά είναι η **Αρίστη** (παλιότερα την έλεγαν Αρτσίστα), ωραίο χωριό, που σώζει πολλά στοιχεία από την ηπειρώτικη αρχιτεκτονική. Κι όταν αντικατασταθούν και οι παλιές κεραμοσκεπές που υπάρχουν, θα είναι καλύτερο. Αλλά το καλό της Αρίστης, είναι ότι είναι πιο... χωριό. Έχει αρκετούς μόνιμους κατοίκους. Άλλος έχει τα προβατάκια του, άλλος βάζει κήπο, η κυρία Αλεξάνδρα έχει συνέχεια ανοικτό το μπακάλικο για να καλύψει τις καθημερινές ανάγκες των ντόπιων. Αλλά δεν κάνει μόνο αυτό η αγαπημένη μου κυρία Αλεξάνδρα: κάνει φοβερή κασιόπιτα και γλυκά του κουταλιού με τα χεράκια της! Και έχει και μια χαρούμενη όψη ότι ώρα και να τη δεις που σου φτιάχνει

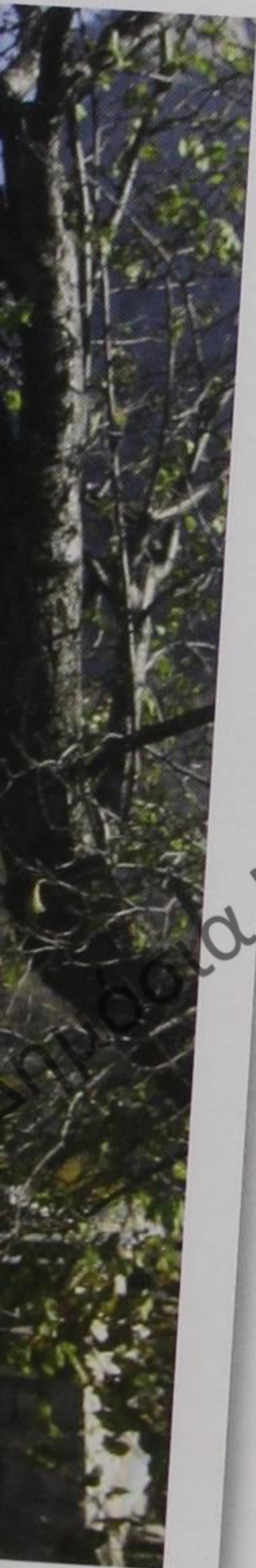
Αρίστη

Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Πάπιγκο

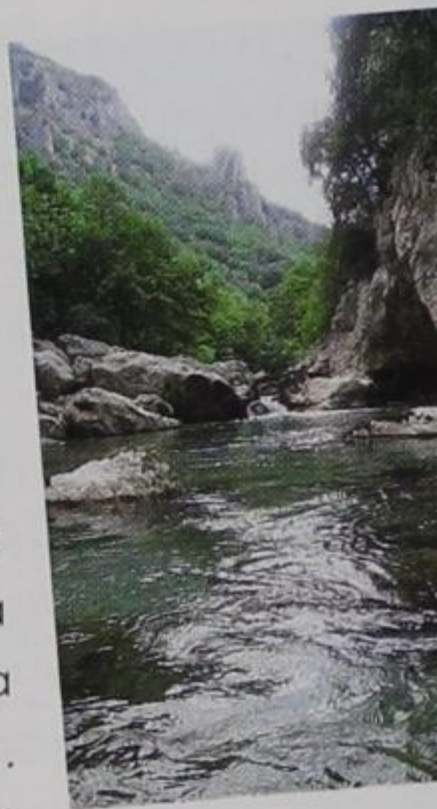

τη διάθεση. Ένα πρόβλημα έχει η Αρίστη: όταν κινείται πολύς κόσμος στην περιοχή, γίνεται ένα απίστευτο μποτιλιάρισμα στην μικρή πλατεία της και άντε να ξεμπλέξεις. Κι αν πέσετε πάνω σε κανένα λεωφορείο, που προσπαθεί να περάσει από το στένωμα πριν την πλατεία, θα νομίσετε ότι είστε στην Κηφισίας σε ώρα αιχμής!

Από την πλατεία της Αρίστης, ξεκινά ένας δρόμος προς το χωριό **Βίκος**, που απέχει μόνο 3 χλμ και ένας αριστερά και κάτω που οδηγεί προς Πάπιγκο. Σας προτείνουμε να πάτε πρώτα στο Πάπιγκο και ύστερα στον Βίκο, διότι μεταξύ Αρίστης και Βίκου υπάρχει ασφαλτόδρομος, που σε οδηγεί κατευθείαν στο Κεντρικό Ζαγόρι, αν θέλετε να συνεχίσετε εκεί.

Κατεβαίνοντας από την Αρίστη προς Πάπιγκο, 500 μέτρα πριν φτάσετε στο γεφυράκι που περνάει πάνω από τον **Βοϊδομάτη**, αφήστε το αυτοκίνητό σας και επισκεφθείτε το μοναστήρι της Παναγίας της Σπηλιώτισσας (1665 μ.Χ), που είναι σκαρφαλωμένη στο βράχο. Για να φτάσετε εδώ πρέπει να περπατήσετε περίπου 500 μέτρα. Και θα βρεθείτε μέσα σε ένα πλατανόδασος πυκνό με τα δέντρα να ανταγωνίζονται μεταξύ τους για μια ... θέση στον ήλιο και να μεγαλώνουν μόνο καθ' ύψος.

Συνεχίζοντας προς Πάπιγκο, περνάτε το γεφύρι που οδηγεί στην άλλη μεριά του Βοϊδομάτη, στο δρόμο για Πάπιγκο. Σταθείτε εδώ, να μελετήσει λίγο η ματιά σας το καθαρότερο ποτάμι της Ευρώπης. Και το πιο κρύο της Ελλάδας επίσης. Γι

αυτό, μην ξεθαρρεύετε και μπίτε να κολυμπήσετε, διότι πρώτον απαγορεύεται μιας κι είναι Εθνικός Δρυμός και δεύτερον θα παγώσετε, ότι εποχή κι αν είναι, όσο ζέστη και να κάνει έξω! Κι αν δείτε κανέναν ιερόσυλο να έχει βγάλει σεσλόγκ και πετσέτες και να 'χει μετατρέψει σε παραλία τον ποταμό, βάλτε του τις φωνές. Και έχετε κάθε ηθικό και νομικό δικαίωμα γιατί απαγορεύεται νομικά και πολιτιστικά!

Στο **Μεγάλο Πάπιγκο** λοιπόν, που είναι χτισμένο στα 1000 μέτρα, θα σας οδηγήσουν 15 συνεχόμενες φουρκέτες και μετά ο δρόμος γίνεται λίγο καλύτερος. Αλλά μην άγχεστε. Δέκα χλμ. είναι όλα κι όλα από το ποτάμι. Και μην ξεχνάτε ότι πάτε σε ένα από τα ομορφότερα χωριά της Ευρώπης!

Να περιηγηθείτε το χωριό. Είναι από την μια άκρη στην άλλη ενδιαφέρον. Από πάνω του, οι πύργοι της Αστράκας, κομμάτι της οροσειράς της Τύμφης, αποτελούν έναν πολύ εντυπωσιακό σχηματισμό. Και είναι αυτοί οι πύργοι που κάνουν τη διαφορά. Γιατί ως οικισμοί, όλα τα ζαγοροχώρια έχουν τη γοητεία τους. Και δεν μπορείς εύκολα να πεις πιο είναι τ' ομορφότερο.

Θαυμάστε την ηπειρωτική λαϊκή αρχιτεκτονική, δείτε την εκκλησία του Αγίου Βλασίου, χτισμένη το 912 μ.Χ και αναδομημένη το 1852, στην αρχή του χωριού. Το Πάπιγκο ξεκίνησε πρώτο την κούρσα της τουριστικής ανάπτυξης στο Ζαγόρι. Με μια έξυπνη παρέμβαση του ΕΟΤ την δεκαετία του '70, όπου νοίκιασε δύο παλιά αρχοντικά, τα μετέτρεψε σε ξενώνες και αφού πρόβαλε το χωριό αρκετά, τα επέστρεψε στους ιδιοκτήτες και τα πράγματα βρήκαν το δρόμο τους. Υπήρχαν όμως και δυναμικοί ντόπιοι που πήγαν τα πράγματα μπροστά. Και που προστάτεψαν το χωριό από την αλόγιστη αναπτυξιακή μανία.

Ο κεντρικός δρόμος συνεχίζει προς το **Μικρό Πάπιγκο**, σε απόσταση 2 χλμ. Μεταξύ των δύο Παπίγκων, η δύναμη του νερού διάβρωσε τα ασβεστολιθικά πετρώματα και σχημάτισε

Χωριό Βίκος, το φαράγγι του Βίκου

τις φυσικές πισίνες, τις λεγόμενες «κολυμπήθρες». Σταθείτε να κολυμπήσετε αν είναι καλοκαίρι ή να περπατήστε λίγα μέτρα για να δείτε το ωραίο μικρό φαράγγι. Θα βρείτε πινακίδα στα αριστερά σας, που γράφει «ΡΟΓΚΟΒΟ». Φτάνοντας στο Μικρό Πάπιγκο, δείτε στην είσοδο του χωριού την εκκλησία των Ταξιαρχών, περπατήστε στα στενά καλντερίμια, θαυμάστε τα χτίσματα και ενημερωθείτε για τη φύση και τον πολιτισμό στο Ζαγόρι από το Κέντρο Ενημέρωσης του WWF (τηλ. 26530 41071), που στεγάζεται στο παλιό σχολείο. Από το Μ. Πάπιγκο ξεκινούν τα μονοπάτια για **Δρακολίμνη, Αστράκα, Γκαμήλα**. Μην ξεκινήσετε αν δεν πάρετε πληροφορίες για τις ώρες που χρειάζεστε για να ανεβείτε, τον καιρό, το καταφύγιο κλπ.

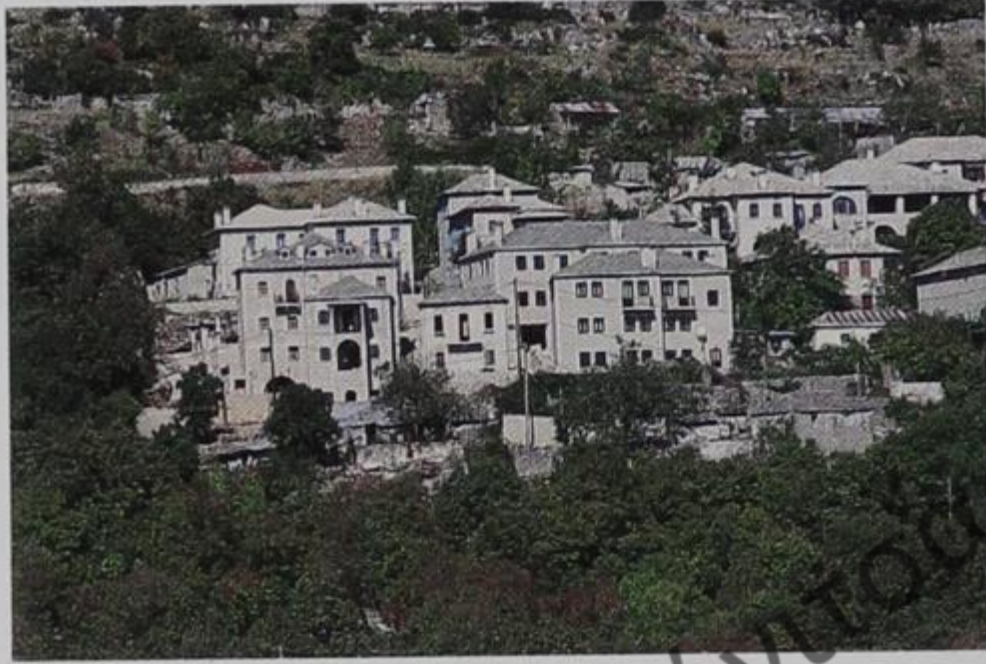
Επιστρέφοντας τώρα από Πάπιγκο, να πάτε στο χωριό **Βίκος**, όπου θα δείτε όλο σχεδόν το φαράγγι του Βίκου από το παρατηρητήριο που έχει εκεί ο Δήμος και το οποίο θα βρείτε ανηφορίζοντας 100 μέτρα δεξιά σας, απέναντι από το ξενώνα που συναντάτε στην είσοδο του χωριού.

Η μόνιμη απορία μου είναι, πώς αυτό το χωριό με τη θέση που έχει, «καταφέρνει» να έχει μόνο 2 μικρούς ξενώνες. Ξέρεις τι είναι να ανοίγεις το πατζούρι σου το πρωί και να βλέπεις μπροστά σου όλο το φαράγγι του Βίκου; Και κυριολεκτώ σε αυτό που λέω. Θα μου πείτε, υπάρχουν και χωριά που δεν θέλουν να μετατραπούν σε χώρους υποδοχής τουριστών. Απόλυτα σεβαστό.

Εδώ καταλήγει η πεζοπορική διαδρομή που ξεκινά από το **Μονοδένδρι** διασχίζοντας το μεγαλύτερο μέρος του φαραγγιού, μετά από 5 ως 6 ώρες, εύκολης σχετικά διαδρομής. Μπορεί βέβαια η διαδρομή να καταλήξει και στο Πάπιγκο, παίρνοντας δεξιά το μονοπάτι στις πηγές του Βοϊδομάτη και όχι αριστερά. Απλά, είναι πιο μεγάλη η πορεία σας κατά μισή ώρα περίπου. Εσείς μπορείτε από δω να κατεβείτε, από το μονοπάτι που βλέπετε μπροστά σας, στις πηγές του Βοϊδομάτη σε 25 περίπου λεπτά και να γυρίσετε πίσω, σε 45 περίπου λεπτά.

Το φανταστικό τμήμα του φαραγγιού, που ξεκινάει από τις πηγές και φτάνει στην γέφυρα τις Αρίστης, μην το διασχίσετε χωρίς ειδικό εξοπλισμό, διότι δεν έχει μονοπάτι και περνάς το ποτάμι αρκετές φορές σε βαθιά σημεία.

Από αριστερά:
Βίτσα,
Μονοδένδρι

Κάτω:
Η δρακολίμνη της Γκαμήλας

Άστρακα

Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΖΑΓΟΡΙ

Επιστροφή λοιπόν από το χωριό Βίκος, 2 χλμ. και αριστερά προς Κεντρικό Ζαγόρι. Εδώ τα ωραία χωριά είναι πολλά. Αφού βγείτε στον κεντρικό δρόμο του κεντρικού Ζαγορίου, μετά από τις ανηφοριές και τις κατηφοριές που κάνατε φεύγοντας από τον Βίκο, θα πάτε αριστερά.

Ξεκινήστε την περιήγησή σας από τον Ελαφότοπο. Χωριό-μνημείο, γνήσιο δείγμα ζαγορίτικης αρχιτεκτονικής. Δεν είναι πολύ οργανωμένο σε τουριστικές υποδομές, αλλά θα βρείτε και καλό ξενώνα και καφέ να πιείτε και φαγητό να φάτε. Και αρχίζουν από δω και μερικά ενδιαφέροντα σηματοδοτημένα μονοπάτια για να περπατήσετε, προς Άνω Πεδινά, Βίκο κ.α.

Το χωριό Άνω Πεδινά είναι επίσης όμορφο. Θα δείτε στο «έμπα» του χωριού το Μοναστήρι της Ευαγγελίστριας (1647) και στην πλατεία την εκκλησία του Αγίου Δημητρίου (1793). Και έχει κι ωραίους ξενώνες και εστιατόρια. Συνεχίζοντας στην διασταύρωση που θα βρείτε, στρίψτε για Βίτσα – Μονοδένδρι.

Θα συναντήσετε πρώτα τη **Βίτσα**. Θα εντυπωσιαστείτε καθώς θα ξεπροβάλλει μπροστά σας το πάνω μέρος του χωριού. Χτισμένη σε ύψος 990μ., ήταν ένα από τα αρχοντοχώρια της περιοχής. Κοντά στο χωριό, ανακαλύφθηκε ένας σπάνιος κτηνοτροφικός οικισμός της προϊστορικής περιόδου. Περπατήστε τα καλντερίμια στη Βίτσα και δείτε και την εκκλησία του Αγίου Αθανασίου (15^{ος} αιώνας).

Το **Μονοδένδρι**, που παλιά αποτελούσε ένα οικισμό με τη Βίτσα, είναι από τα πιο ανεπτυγμένα τουριστικά χωριά του Ζαγορίου. Μόλις φθάσετε, θα συναντήσετε μια διασταύρωση με πινακίδες που σας λένε δεξιά για Μονοδένδρι αλλά και ευθεία! Μην μπερδεύεστε: το χωριό έχει 2 εισόδους.

Έχει να επιδείξει τις όμορφες γειτονιές του, τα σπίτια του, τα στενά του σοκάκια με τα καλντερίμια, την πλατεία με τον υπεραιωνόβιο πλάτανο και τις εκκλησιές του. Αλλά τελευταία έχουν κάνει την εμφάνισή τους και μερικές... φωτεινές επιγραφές! Το προϊόν σας αγαπητοί φίλοι, δεν είναι η τάδε μύρα της φωτεινής επιγραφής ή το δείνα παγωτό, αλλά η παράδοση, το υπέροχο χωριό σας και το ακόμη πιο υπέροχο φαράγγι που δίπλα του έχετε την τύχη να ζείτε.

Από την πλατεία ξεκινάει ο δρόμος για το μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής (1413) που κρέμεται κυριολεκτικά πάνω από το Φαράγγι του Βίκου. Δέκα λεπτά περπάτημα και φτάσατε, για να θαυμάσετε ένα από τα βαθύτερα φαράγγια του κόσμου.

Όμως, αυτό που πρέπει να δείτε ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ είναι η θέση **«Οξιά»**, συνεχίζοντας το δρόμο με το αυτοκίνητο ή με τα πόδια, αν αντέχετε. Η διαδρομή είναι 7,5 χλμ και αφού συναντήσετε και το απίθανο Πετροδάσος που δημιουργούν οι γιγάντιες σχιστόπλακες, θα φθάσετε στο τέλος του δρόμου. Παρκάρετε και περπατήστε 100 μέτρα. Εκεί θα σας... κοπεί η ανάσα από το θέαμα του φαραγγιού που θα αντικρίσετε. Τα επιφωνήματα είναι δεδομένα!

Επιστρέψτε από το Μονοδένδρι και στη μεγάλη διασταύρωση τώρα, μπορείτε να πάτε δεξιά προς Ασπράγγελους, Ελάτη, Δίκορφο και αριστερά προς Δίλοφο, Κήπους, Κουκούλι, Βραδέτο, Τσεπέλοβο.

Πάτε πρώτα δεξιά προς Ασπράγγελους. Είναι η έδρα του Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου, με ΚΕΠ και άλλες υπηρεσίες που μπορεί να σας φανούν χρήσιμες. Και έχει και ξενώνες και φαγάδικα και είναι το πρώτο χωριό του κεντρικού Ζαγορίου που συναντά κανείς ερχόμενος από Γιάννενα. Γιατί η είσοδος στο Κεντρικό Ζαγόρι, είναι αμέσως μετά το χωριό Μεταμόρφωση, κανα δεκάλεπτο μετά τα Γιάννενα.

Ο όγκος της Άστρακας
και το φαράγγι του Βίκου

Δύο περίπου χλμ. μετά τους Ασπραγγέλους, είναι το χωριό Ελάτη, που είναι ωραίο χωριό και αξίζει τον κόπο να στρίψετε το τιμόνι αριστερά. Κι έχει και καλό φαγάδικο («στα ριζά»). Ο δρόμος συνεχίζει για ακόμη εννέα περίπου χλμ μέχρι να φτάσει στο Δίκορφο, ένα από τα τρία –κατά τη γνώμη μου– ομορφότερα χωριά του Ζαγορίου. Πνιγμένο σε μικτό δάσος κωνοφόρων και πλατύφυλλων, το Δίκορφο αναζητά τη θέση

Το γεφύρι του Κοκκόρου

που του αξίζει στους επισκέπτες της περιοχής. Ωραία πλατεία, «καθαρός» παραδοσιακός οικισμός και με λίγους αλλά καλούς ξενώνες και εστιατόρια («το μήλο»). Είναι στην ουσία δύο οικισμοί, όχι όμως ξεκομμένοι μεταξύ τους. Ανεβείτε με τα πόδια ή με 4x4 στο ξωκλήσι του Αι Γιάννη, 1,5 χλμ. πάνω απ το χωριό και θα πάθετε την... πλάκα σας από τη θέα.

Στο χωριό έχει εγκατασταθεί από το 2007 ο Δημήτρης ο Μπουραζάνης, ένα από τα ικανότερα παιδιά των extreme sports στην Ελλάδα. Και τι σας νοιάζει; Μα αναλαμβάνει να σας οδηγήσει σε πεζοπορικά μονοπάτια στη γύρω περιοχή, εύκολα ή δύσκολα. Πάρτε τον τηλέφωνο (6977 981008).

Επιστρέψτε τώρα στην προηγούμενη διασταύρωση προς Τσεπέλοβο. Θα

συναντήσετε πρώτα (με 1 χλμ. παράκαμψη) το χωριό **Δίλοφο**. Να πάτε οπωσδήποτε. Διατηρεί την αυθεντικότητα ενός πέτρινου παραδοσιακού οικισμού και είναι το μόνο χωριό στο Ζαγόρι, που είναι κηρυγμένο ως διατηρητέο! Ήπια τουριστική ανάπτυξη. Ήρεμος τόπος. Στο μαγαζάκι στην πλατεία, έκανε την εμφάνισή της φωτεινή επιγραφή με... θείκά παγωτά. Πείτε του σας παρακαλώ και σεις να τη βγάλει...

Θα αφήσετε αναγκαστικά το αυτοκίνητο στο πάρκινγκ, στην είσοδο του χωριού. Γιατί στο χωριό αυτό, δεν μπαίνουν αυτοκίνητα γιατί δεν χωράν! Και η... αποτοξίνωση, έστω και για λίγο, από τη θέα των αυτοκινήτων είναι μεγάλη υπόθεση. Μπροστά σας θα αντικρίσετε τον μοναδικό τετραώροφο πύργο στο Ζαγόρι. Τα καλντερίμια είναι στενά κι αυθεντικά. Κι αν μπείτε με... γόβα στιλέτο, την πατήσατε. Γυρίστε το χωριό και πάτε και στην εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (1850).

Επιστρέψτε και πάτε αριστερά στον κεντρικό δρόμο, συνεχίζοντας την διαδρομή προς Τσεπέλοβο. Σε λίγο θα συναντήσετε δεξιά σας το πέτρινο τοξωτό **γεφύρι του Κόκορου**.

Κάντε μια στάση εδώ. Χτίστηκε το 1750 με χρηματοδότηση του Νούτσου Κοντοδήμου από το Βραδέτο. Εδώ δίπλα υπήρχε ένας μύλος κι ο μυλωνάς του λεγόταν Κόκορος.

Η κοίτη του ποταμού κάτω απ' το γεφύρι, είναι αυτή του ποταμού Βίκου, που είναι όμως ξεροπόταμος και έχει νερό μόνο κανά δυο μήνες το χρόνο, την άνοιξη που λιώνουν τα χιόνια, αλλά και όταν βρέχει πολύ το φθινόπωρο και το χειμώνα. Όμως μόλις πάψει η βροχή, αν δεν είναι άνοιξη, σε 2 μέρες ξεραίνεται πάλι. Γι' αυτό και έχουν άλλη ονομασία ο Βοϊδομάτης και ο Βίκος, ενώ η κοίτη των 2 ποταμών είναι... μία. Γιατί ο Βοϊδομάτης (μεγάλη η χάρη του), είναι συνεχούς ροής.

Συνεχίζοντας, θα συναντήσετε διασταύρωση προς Κήπους. Να πάτε, γιατί εκτός από ωραίο χωριό θα δείτε πηγαίνοντας και το πανέμορφο τρίτοξο γεφύρι του Πλακίδα ή **«Καλογερικό»** (1814), υπέροχο δείγμα της δουλειάς των παλιών μαστόρων. Το χρηματοδότησε ο καλόγερος Σεραφείμ από το μοναστήρι του Προφήτη Ηλία στη Βίτσα, εξ ου και «καλογερικό». Δεν παραλείπουμε να πούμε πως μεγάλο μέρος του παλιών χτισμάτων του Ζαγοριού χτίστηκε από τους μαστόρους των μαστοροχωριών της Κόνιτσας.

Προσοχή όμως· το «Καλογερικό» ή «Γεφύρι του Πλακίδα», όπως λέγεται επίσης, είναι δεξιά και κάτω από το δρόμο, λίγο πριν φθάσεις στους Κήπους, και δεν το βλέπεις... χαζεύοντας!

Στα 500 μέτρα πιο κάτω, από το γεφυράκι του δρόμου σας, βλέπετε αριστερά ένα άλλο ωραίο γεφύρι, του Καντοδημου. Αυτό ορίζει και το τέλος του φαραγγιού που λέγεται **Βικάκι** και αρχίζει από το Τσεπέλοβο.

Στα 200μ. είναι το χωριό **Κήποι**. Κάποτε το λέγανε Μπάγια, και ήταν η «πρωτεύουσα» του Ζαγοριού. Κτισμένο αμφιθεατρικά στην πλαγιά, είναι ένα από τα ωραιότερα χωριά της περιοχής. Να πάτε λίγο πιο έξω από το χωριό να δείτε τον παλιό νερόμυλο και το ομώνυμο γεφυράκι του. Εκ των ων ουκ άνευ, η επίσκεψη στο Λαογραφικό Μουσείο του Αγάπιου Τόλη, μέσα στο χωριό, όπου ο ακούραστος συλλέκτης συγκέντρωσε τους θησαυρούς του παλιού Ζαγοριού. Και έρχονται επιστήμονες εδώ από διάφορα πανεπιστήμια και μελετούν λαογραφικά το Ζαγόρι. Και στο τέλος του χωριού, δεξιά έχει ένα χωματόδρομο, που σε 100 μέτρα σε βγάζει σε έναν γραφικό νερόμυλο, με ένα επίσης ωραίο γεφύρι δίπλα του (δίτοξο).

Επιστρέφοντας στο δρόμο για Τσεπέλοβο, θα βρείτε διασταύρωση για **Κουκούλι**. Να πάτε, είναι πανέμορφο. Μετράει 800 χρόνια ζωής. Ψάξτε για τις πέντε βρύσες στο ισόγειο του παλιού σχολείου, τα σπίτια του Πλακίδα (καταπληκτικό αλλά θα πέσει όπως πάει το πράγμα), του Κόκκορου, καθώς και το Μουσείο του αξέχαστου δάσκαλου και φυσιοδίφη Κώστα Λαζαρίδη με πλούσια συλλογή βοτάνων και πλούσια βιβλιοθήκη (26530 71775). Εκτός από τα αρχοντικά αξίζει να θαυμάσει κανείς το σύνολο που δημιουργούν οι εκκλησιές, τα σπίτια, οι αυλόπορτες, τα καλντερίμια.

Γέφυρα Κοντοδήμου,
αγώνας τρεξίματος στον Εύαθλο

Στην ίδια περιοχή, είναι και το **Βραδέτο** (το πιο ψηλό χωριό στο Ζαγόρι) και η περίφημη «σκάλα» του, ένα πέτρινο φαρδύ πλακόστρωτο μονοπάτι που ενώνει τα χωριά Βραδέτο και **Καπέσοβο**. Εδώ υπάρχει και μια εικοσάλεπτη εύκολη διαδρομή που ξεκινά (με τα πόδια λέμε) από το Βραδέτο και καταλήγει στη θέση «Μπελόνη», όπου είναι και το καλύτερο σημείο να δεις το φαράγγι του Βίκου. Πραγματικά εκπληκτικό μέρος. Πιείτε και ένα τσίπουρο στην πάντα φιλόξενη κυρία Κωνσταντίνα, στο Βραδέτο.

Αν κάποιος από την παρέα δεν περπατήσει και οδηγεί, μπορούν οι υπόλοιποι να κατέβουν τη σκάλα από το Βραδέτο και να φτάσουν στο Καπέσοβο (μία ώρα περίπου) και ο οδηγός να τους περιμένει στο Καπέσοβο.

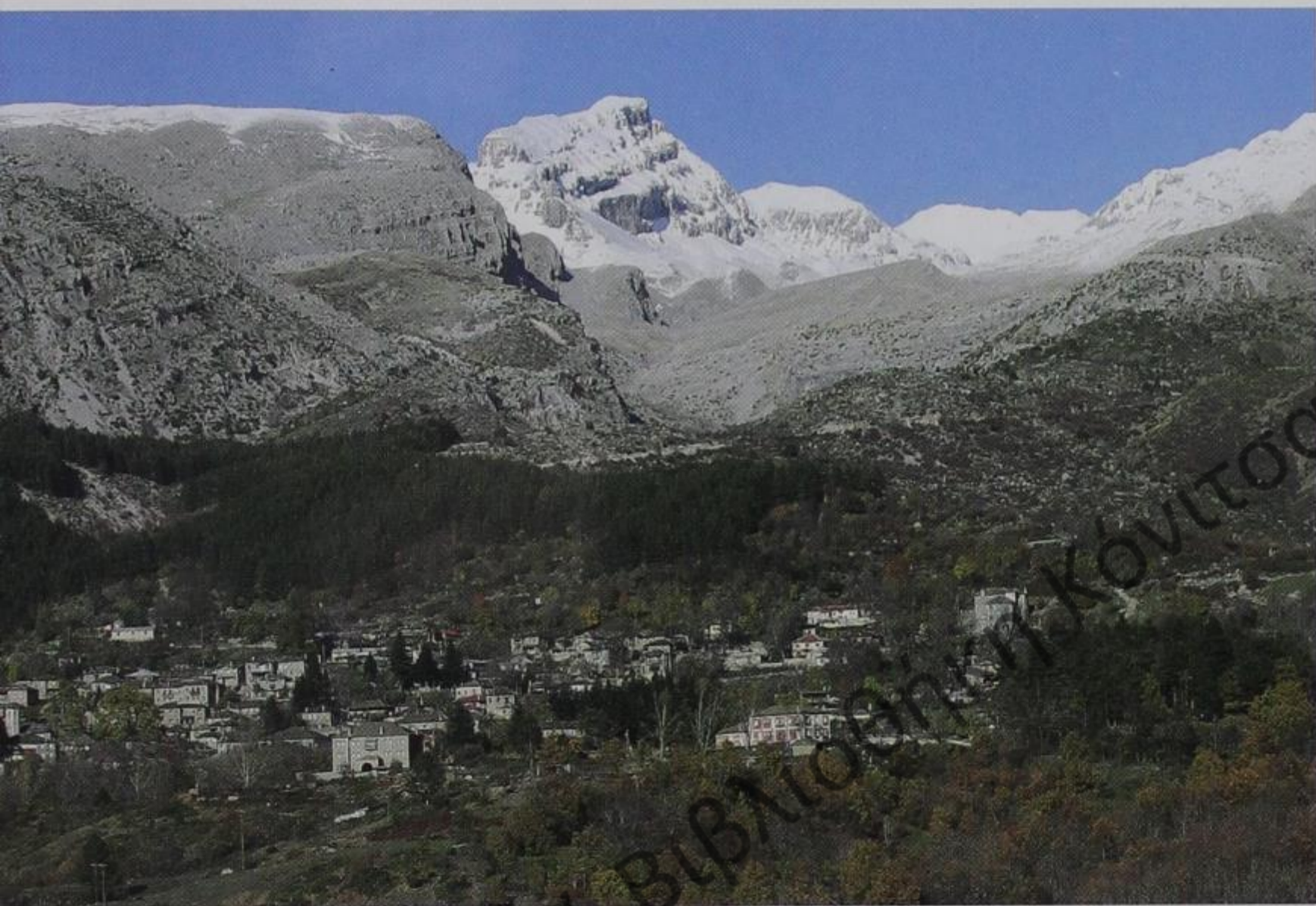
Περπατήστε το Καπέσοβο. Θα σας αρέσει. Η πλακοστρωμένη πλατεία, με την εκκλησία, τη στέρνα, τα πετρόχτιστα σπίτια. Πιο κάτω η Πασχάλειος Σχολή με το χάρτη του Ρήγα Φεραίου.

Τσεπέλοβο. Πέρα από το βαθύ φαράγγι του Βίκου, στην πίσω πλευρά της Τύμφης, πάτε να ανακαλύψετε την βόρεια και δασωμένη μεριά του Ζαγοριού. Κεφαλοχώρι και με κοινωνικό ιστό το Τσεπέλοβο, είναι η έδρα του Δήμου Τύμφης, με τους ανθρώπους του να ασχολούνται κυρίως με την υλοτομία, την κτηνοτροφία και τον τουρισμό. Λίγο πριν φτάσετε στρίβετε δεξιά για την περίφημη Μονή Αγίου Ιωάννη Ρογκοβού (1749).

Στην πλατεία του χωριού, το gps δείχνει 1130 μέτρα. Και είναι έτσι και η διαμόρφωση των γύρω βουνών, ώστε να «πιάνει» χιόνι πολλές φορές το χειμώνα. Ποτέ όμως ο δρόμος δεν κλείνει.

Πολλά καινούργια όμορφα ξενοδοχεία έχουν γίνει στο Τσεπέλοβο, αλλά και ταβέρνες και ένα μικρό ωραίο «καφέ» στην πλατεία, στοιχεία που δίνουν οργάνωση στο χωριό και καλές υπηρεσίες στους επισκέπτες. Εδώ είναι η έδρα του Δήμου Τύμφης.

Από το Τσεπέλοβο ξεκινάει η χωμάτινη διαδρομή που οδηγεί στο **Βικάκι**, ένα υπέροχο στενό φαράγγι, «προμήνυμα» του μεγάλου αδερφού που ακολουθεί. Η είσοδος του φαραγγιού, που στεφανώνεται από το γεφύρι **«καδί»** είναι τόσο εντυπωσιακή που θα είναι κρίμα να μην την καταχωρήσετε στη μνήμη σας! Αλλά μην προσπαθήσετε να το διασχίσετε αν δεν είναι

Τσεπέλοβο

καλοκαίρι και καλές οι συνθήκες, γιατί θα κολυμπήσετε αναγκαστικά αρκετές φορές σε πολύ κρύο νερό μέχρι να φτάσετε στο γεφύρι του Κοντοδήμου, κοντά στους Κήπους. Κι αν το κάνετε, θα διαρκέσει τρεις με τέσσερις ώρες.

Συνεχίζοντας από το Τσεπέλοβο, σε 3 χλμ. είστε στο **Σκαμνέλι**. Δεν είναι κι απ' τα πιο ωραία χωριά του Ζαγορίου. Πολύς τσίγκος και τσιμεντότουβλο, αλλά έχει και πολύ καλά στοιχεία. Διότι εδώ είμαστε πια στην καρδιά των δασωμένων με πεύκο και έλατο πλαγιών της Τύμφης και το τοπίο γίνεται πιο δυναμικό. Εξ ου και το ότι οι περισσότεροι κάτοικοι του Σκαμνελίου είναι δασεργάτες με ισχυρό δασικό συνεταιρισμό.

Πέντε χλμ. μετά το χωριό, στα δεξιά σας θα συναντήσετε πάνω σε ένα δέντρο μια πινακίδα που γράφει «Μπόκοβο». Παρκάρετε και περπατήστε 100 μ. στο ευρύ μονοπάτι, μέχρι να φτάσετε σε κάτι βράχια. Θα δείτε εδώ ένα ωραίο –τίγκα στο πράσινο- φαράγγι. Είναι το φαράγγι του Χάβου.

Συνεχίζοντας ο δρόμος προς Γυφτόκαμπο, η διαδρομή γίνεται απίθανη, γιατί κατεβαίνει δίπλα στο σκαμνελιώτικο ποταμάκι και με την έντονη παρουσία των κωνοφόρων που υπάρχει, μάλλον θα χρειαστεί να σταματήσετε κάπου για να το απολαύσετε όλο αυτό. Εξάλλου, σε διακοπές είστε. Μη βιάζεστε να φτάσετε, γιατί αν φτάσετε... τέλος.

Πιο κάτω στον Γυφτόκαμπο, αντί για... γύφτους, θα βρείτε μια σαρακατσάνικη στάνη, 200 μέτρα έξω απ το χωριό. Κατασκευάστηκε το 1995 για να εξυπηρετήσει το αντάμωμα των σαρακατσαναίων από όλη την Ελλάδα. Άρεσε το όλο σκηνικό, μεγάλωσε και από τότε, κάθε Αυγούστο μαζεύονται οι σαρακατσαναίοι από παντού εδώ στη στάνη και γίνονται ωραίες εκδηλώσεις.

Πιο κάτω είναι το **Ηλιοχώρι** και μετά το **Βρυσοχώρι** και μετά φτάνετε στην γέφυρα του Αώου, κάτω απ' το Παλιοσέλι της Κόνιτσας (βλ. Κόνιτσα). Εδώ είναι και το πιο προσφιλέσ σημείο προσόδου των καγιάκερς που θέλουν να κατεβούν το τελευταίο και πιο εντυπωσιακό τμήμα του Αώου ποταμού, μήκους 15 χλμ., του καλύτερου στην Ελλάδα για καγιάκ και σύμφωνα με τον γερμανικό οδηγό ποταμών για την Ευρώπη, ένα από τα καλύτερα στην Ευρώπη. Σ' αυτόν το χαρακτηρισμό οδηγούν 2 συνιστώσες: η μία είναι ο μεγάλος και διαρκής βαθμός δυσκολίας του ποταμού μέχρι να φτάσει στην Κόνιτσα και η δεύτερη, το απίθανο εντυπωσιακό φαράγγι που ξεκινά από τη θέση **«τρόχαλα»** κάτω από το χωριό Ελεύθερο και καταλήγει κάτω από τη Μονή Στομίου. Το τμήμα αυτό του φαραγγιού του Αώου, λέγεται **«Στόμιο»** και δεν είναι προσπελάσιμο για τους... κοινούς θνητούς, παρά μόνο για τους καγιάκερς και για εκείνους που μπορούν να κάνουν κάνιονιγκ (το καλοκαίρι μόνο).

Την γέφυρα που τώρα βλέπεται εδώ, κάτω από το Παλιοσέλι, την γκρέμισε ο Αώος στις 4 Φεβρουαρίου του 1998, όταν έκανε μια απίθανη πλημμυρική παροχή, έφτασε στο στηθαίο της και τότε, ήταν εύκολο γι' αυτόν να νικήσει τους σύγχρονους μηχανικούς δημοσίων έργων!

Την γκρέμισε την γέφυρα ο αφηνιασμένος Αώος ! Και όσοι είδαμε εκείνη τη μέρα το τι κατέβαζε στο διάβα του, νομίζω πως δεν θα το ξεχάσουμε ποτέ στη ζωή μας.

Από τη διαδρομή
Τσεπέλοβο - Δρακολίμνη
στα 2000 μ.

ημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΖΑΓΟΡΙ

Στα 1,8 χμ από την πλατεία των Κήπων, έχετε το νου σας δεξιά για να δείτε το ωραίο πέτρινο γεφύρι του Πιτσιώνη. Στα 2,4 χμ από τους Κήπους, ο δρόμος στρίβει αριστερά για **Νεγάδες** και ευθεία για Φραγκάδες. Από δω οι Νεγάδες είναι 5,4 χμ, και διαδρομή γεμάτη βελανιδιές, καρυδιές, φλαμουριές (τίλιο) και διάφορα στενόφυλλα και πλατύφυλλα. Μόλις μπαίνεις συναντάς την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, που είναι τρεις σε μία, γιατί είναι αφιερωμένη στον Άγιο Δημήτριο, στην Αγία Τριάδα και στον Άγιο Γεώργιο. Λένε ότι είναι η μεγαλύτερη εκκλησία του Ζαγοριού. Είναι πάντως υπέροχη. Και έχει και αγιογραφίες αρχαίων ελλήνων φιλοσόφων!

Αν συνεχίσετε από δω προς **Φραγκάδες**, θα κάνετε 13 χμ εκ των οποίων τα 7 είναι χωματόδρομος. Μπορείτε και να γυρίσετε πίσω στη διασταύρωση (5.5 χμ) και να πάτε όλο ασφαλτο. Είναι όμως μέχρι Φραγκάδες από δω 18 χμ (5 επιπλέον).

Οι Φραγκάδες έχουν ωραία θέα και ωραίο ξενώνα στην είσοδό τους, το «Πετρωτό».

Μόλις βγείτε απ το χωριό, στρίψτε δεξιά να πάτε στο τρίτοξο γεφύρι των Φραγκάδων. Συνεχίζοντας, στα 6 χμ είναι η **Λεπτοκαρυά**. Στην ωραία πλατεία η κυρία Περσεφόνη έχει το καφενείο και αν την πάρετε από

Ναός Αγίου
Αθανασίου,
Λεπτοκαρυά

την προηγούμενη μέρα τηλέφωνο, μπορεί να σας ετοιμάσει νόστιμες πίτες και φαγιά διάφορα (6973 931302). Δείτε και τον ναό του Αγίου Αθανασίου στην κορυφή του χωριού και το επιβλητικό του καμπαναριό.

Εννιά χλμ πιο πέρα, είναι η **Δόλιανη** (ή Δολιανή). Το χωριό ετούτο έχει 6 γεφύρια. Και έχει και ξενώνα-εστιατόριο στην πλατεία όπου μπορείτε να φάτε μανιτάρια, πίτες και ωραίο γλυκό του κουταλιού μανιτάρι (26560 31452, Κατερίνα).

Συνεχίζοντας για Βωβούσα, θα βρείτε στα 5χμ τον **Καστανώνα** και στα άλλα 5 χλμ το **Ελατοχώρι**. Έχει και ξενώνα εδώ (Ιφιγένεια 26560 31543).

Από δω η **Βωβούσα** είναι 20 χλμ. Δρόμος ασφαλτίνος, όλο στρόφες αλλά μέσα σε απίθανο δάσος κωνοφόρων. Αξίζει τον κόπο, γιατί είναι ένα χωριό όχι τόσο παραδοσιακό, αλλά σε καταπληκτική θέση. Το χωρίζει στα δύο ο **Αώος ποταμός**, λιγάκι στραγγαλισμένος από νερά, μιας και η ΔΕΗ του στέρησε πριν μερικές δεκαετίες την βασική πηγή του, δημιουργώντας την λίμνη πηγών Αώου με σκοπό

Επιμόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

την ηλεκτροπαραγωγή. Όμως ο Βασιλιάς, αν και λαβωμένος, παραμένει Βασιλιάς. Κι αυτό έχει να κάνει με το ότι ο Αώος είναι το σπουδαιότερο ελληνικό ποτάμι για το άθλημα του καγιάκ, με 50 χλμ. πορεία δύσκολη μέχρι την Κόνιτσα και όλο μέσα σε φαράγγι. **Ο Γερμανός καθηγητής και καγιάκερ Josef Schachner**, έστησε εδώ στην αρχή της πέτρινης γέφυρας της Βωβούσας, ένα εικόνισμα το 1976 και στη συνέχεια κινηματογράφησε την διαδρομή με τα καγιάκ μέχρι την Κόνιτσα. Το υλικό πρόβαλε κάποτε η ΕΡΤ συνεχόμενα και ο καθηγητής δεν παρέλειπε να επαναλαμβάνει ότι ο Αώος είναι το πιο όμορφο κατά τη γνώμη του ποτάμι στην Ευρώπη! Ο εν λόγω κύριος, δώρισε τη δεκαετία του '80, δύο καγιάκ στο Δήμο Κόνιτσας, και αυτό αποτέλεσε και την αρχή της ιστορίας του καγιάκ στην Ελλάδα.

Μνήμες μου ξύπνησε η στιγμή που, τώρα, ύστερα από 18 χρόνια βρέθηκα κάτω από το γεφύρι της Βωβούσας, δίπλα στο νερό: το 1990 το καλοκαίρι, ξεκίνησε σ' αυτό το σημείο η πρώτη ελληνική αποστολή κατάβασης του Αώου με καγιάκ. **Συμμετείχαν οι τρεις αδελφοί Κυρίτση (ο Παντελής, ο Βαγγέλης και ο γράφων), ο Μιχάλης Οικονόμου, ο Αιμίλιος Χούσος, ο Γιώργος Κονταξής και ο Βασίλης Κυρτσόγλου.** Διάφορα ευτράπελα μας είχαν συμβεί, αλλά τα καταφέραμε...

Δυόμισι χλμ πριν τη Βωβούσα, υπάρχει το καταφύγιο «Βάλια Κάλντα» των Βραζιτούλη και Γιαννούλη, το οποίο φιλοξενεί καμιά εξηνταριά άτομα σε 4 διαφορετικούς χώρους με κουκέτες. Έχει κι εστιατόριο στο ισόγειο και είναι και δίπλα στο ποτάμι (26560 22200).

Από εδώ ξεκινάει μονοπάτι πεζοπορικό που σε 3 ώρες καταλήγει στο κέντρο του **Δρυμού** της **Βάλια Κάλντα** (Εθνικό πάρκο Β. Πίνδου). Και υπάρχει και χωματόδρομος που βγαίνει **Λάιστα** και **Ηλιοχώρι** (28 και 35 χλμ αντίστοιχα), για κίνηση με 4Χ4 φυσικά. Το χειμώνα, όμως, μη το πολυρισκάρετε.

Προσφάτως έγινε και δρόμος ασφάλτινος που πάει στα 16 χλμ. **Περιβόλι Γρεβενών**, στα όρια της Βάλια Κάλντα. Ώρα είναι να δούμε και κανέναν ασφαλτόδρομο προς τον πυρήνα του δρυμού! Τι νομίζετε, αν δεν μας φρέναραν οι Βρυξέλλες, κι αυτό θα το κάναμε...

Προτάσεις για φαγητό

Τα φαγητά που αναφέρονται, είναι προφανώς οι προτάσεις μας και όχι τα μόνα που σερβίρονται! Επίσης, αν πρόκειται για καθημερινή, τηλεφωνήστε πριν πάτε, γιατί κάποια μαγαζιά μπορεί να είναι κλειστά.

Μεγάλο Πάπιγκο, Νίκος και Ιουλία Τσουμάνη: 26530 41893. Σας προτείνουμε αρνί στη γάστρα, γίδα βραστή και σουφλέ.

Μεγάλο Πάπιγκο, Ιωαννίδης Γιώργος: 26530 41124. Χορτόπιτες, λουκάνικο χωριάτικο και καλό καφέ.

Μεγάλο Πάπιγκο, Κούλης: 26530 41115. Σερβίρεται πρωινό και καφές. Πολύ καλή καρυδόπιτα.

Μικρό Πάπιγκο, 1700: 26530 41179.

Πάπιγκο - Παλιά Κλειδωνιά

Νίκος και Ιουλία Τσουμάνη / Μεγάλο Πάπιγκο / τηλ. 26530 41893

Κάτω:

Αγ. Ανάργυροι στη διαδρομή προς γέφυρα Κλειδωνιάς

Μικρό Πάπιγκο, Δίας: 26530 41892. Δοκιμάστε την κρεατόσουπα και το χοιρινό φούρνου.

Αρίστη, Aristi resort: 26530 41330. Αρνάκι τυλιχτό με αμπελόφυλλο και γεμιστό με λιαστή ντομάτα. Επίσης, στιφάδο με μοσχάρι και κάστανο. Μετά δοκιμάστε την καρυδόπιτα.

Αρίστη, Αρχοντικό της Αρίστης: 26530 42210. Κοκκινιστό με χυλοπίτες και ντολμαδάκια με αμπελόφυλλα. Γλυκό εκ μεκ.

Αρίστη, Εν Αρίστη: 26530 42103. Πίτες ζαγορίσιες, κοκκινιστό κρασάτο, καφές και ντόπιο τσίπουρο.

Αρίστη, Κυρά Αλεξάνδρα: Κασιόπιτα και γλυκά του κουταλιού απίθανα.

Μονοδένδρι, Κυρά Κικίτσα: 26530 71340. Η διάσημη αλευρόπιτα της κυρα Κικίτσας και ακόμη μπατσαριά (πίτα) και κοντοσουβλι.

Μονοδένδρι, Τα μυστικά της γιαγιάς: 26530 71370. Μανιταρόπιτα και παραδοσιακά γλυκά από την Ντίνα. Κι ωραίο espresso.

Ξενώνας Παπαευαγγέλου / Μεγάλο Παπιγκο / τηλ. 26530 41135

Μονοδένδρι, Η πύλη του Βίκου: 26530 71150.

Αγριογούρουνο με κάστανο και προβατίνα.

Μονοδένδρι, Ματζάτο: 26530 71997.

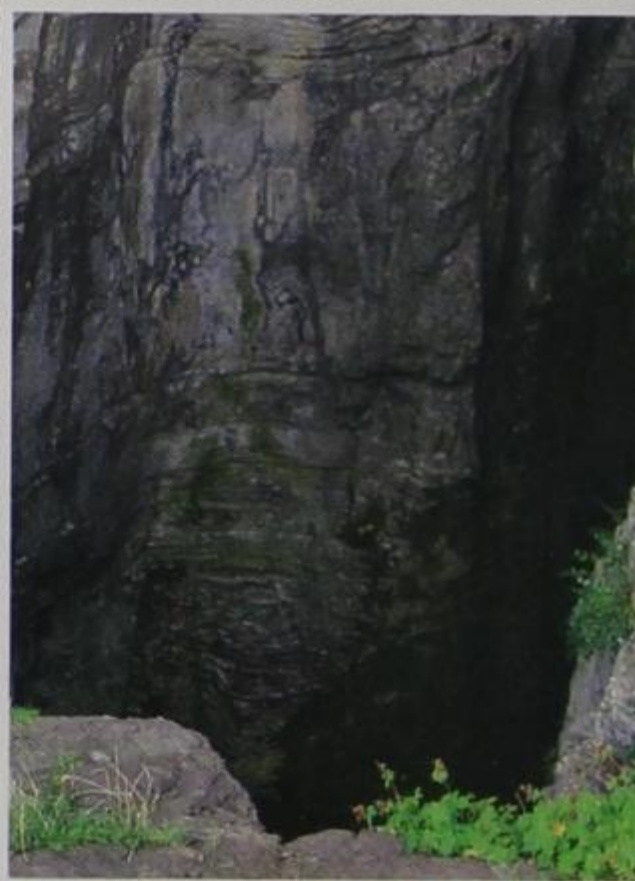
Γουρουνόπουλο κρασάτο και κοτόπιτα από τη Χαρά.

Μονοδένδρι, Η χαράδρα του Βίκου: 26530 71559. Γουρουνόπουλο κρασάτο και στο τέλος δοκιμάστε τον μπακλαβά τους.

Βραδέτο, Κυρά Κωνσάντω: 26530 71701. Προβατίνα με πατάτες στο φούρνο.

Ελάτη, Στα ριζά: 26530 71550. Αγριογούρουνο στη γάστρα με κυδώνι και δαμάσκηνα και ψαρονέφρι τηγανιά με μανιτάρια. Δοκιμάστε το γλυκό «τούρτα κατσαρόλας».

Δίκορφο, Το Μήλο: 26530 71174. Αρνί στη γάστρα και κοτόπιτα. Και γλυκό ραβανί.

Σπηλαιοβάραθρο «Προβατίνα»

Καγιάκ στο Βοϊδομάτη

Άνω Πεδινά, Πορφυρόν: 26530 71579.

Αγριογούρουνο σπιτάδο και αρνί στη λαδόκολα. Δοκιμάστε γλυκό μανιτάρι-κανταρέλες.

Βίτσα, Κανέλλα και Γαρύφαλλο: 26530 71671. Για τους φίλους των μανιταριών και των ξεχωριστών γεύσεων.

Ασπράγγελοι, Ντοβρά: 26530 22828. Κόκκορα κρασάτο και κυνήγι. Μήλο ψητό.

Κήποι, Μιχάλης: 26530 71630. Αγριογούρουνο και κόκορας κρασάτος.

Τσεπέλοβο, Δρακόλιμνη: 26530 81150. Γίδα βραστή και μοσχάρι περιβολάρη.

Τσεπέλοβο, Μικρή Άρκτος: 26530 81128. Μανιταρόπιτα και χοιρινό κρασάτο.

Τσεπέλοβο, Καφέ ΙΡΙΣ: 26530 81031. Πιείτε ελληνικό ή espresso και δοκιμάστε γλυκά του ταψιού.

Δόλιανη, Κατερίνα: 26560 31452. Άγρια μανιτάρια και πίτες. Πολύ ωραίο γλυκό μανιτάρι.

Βωβούσα, Καταφύγιο Βάλια Κάλντα: 26560 22200. Κοτόπουλο με κάρια και κρέμα γάλακτος και κλέφτικο και γίγαντες με χόρτα.

Προτάσεις διαμονής

Μεγάλο Πάπιγκο, Νίκος Τσουμάνης: 26530 41893. Οκτώ άνετα δωμάτια, τα 7 με τζάκι. Ο ξενώνας διαθέτει εστιατόριο. Πολύ καλή θέα και εξυπηρέτηση. Από 60€ ως 100€

Μεγάλο Πάπιγκο, Παπαευαγγέλου Γιώργος: 26530 41135. Δέκα δωμάτια και 4 αυτόνομα σπιτάκια. Χώρος πρωινού και καφέ. Πολύ καλή θέα και φιλοξενία. Από 75€ ως 90€ τα δωμάτια και 120€ ως 150€ τα σπιτάκια.

Μεγάλο Πάπιγκο, Κούλης: 26530 41115. Έξι δωμάτια, τα 3 με τζάκι. Δίπλα ακριβώς οι 2 γιοι του Κούλη (Νίκος και Βαγγέλης) έχουν το ωραίο café που σερβίρει και καλό πρωινό. Από 55€ ως 90€.

Μεγάλο Πάπιγκο, Καίτη: 26530 41118. Έξι δωμάτια και καθιστικό με τζάκι και καλή φιλοξενία. Από 50€ ως 70€ με πρωινό.

Μεγάλο Πάπιγκο, Πάνθεον: 26530 42239. Δέκα δωμάτια, τα 9 με τζάκι. Υπάρχει υδρομασάζ 3 ατόμων, σάουνα, εστιατόριο και κοινόχρηστος χώρος. Από 80€ ως 120€

Ξενώνας Κούλης / Μεγάλο Πάπιγκο / τηλ. 26530 41115

Εν Αρίστη / Αρίστη / τηλ. 26530 42103

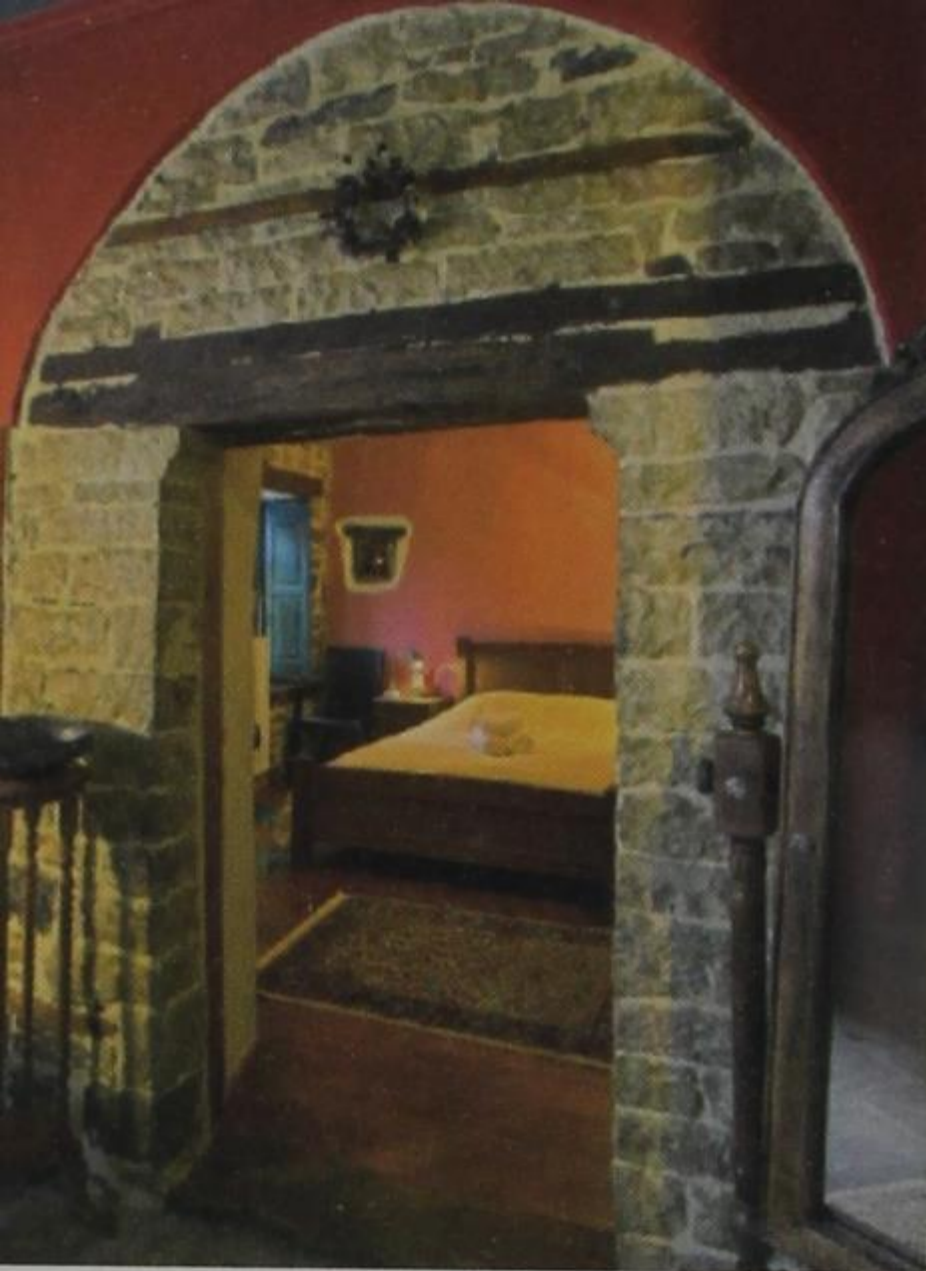
Μικρό Πάπιγκο, 1700: 26530 41179. Τρεις σουίτες και έντεκα δωμάτια, τα περισσότερα με τζάκι. Στον ξενώνα υπάρχει καθιστικό, εστιατόριο και επίσης λειτουργούν sra. Στην κορυφή του χωριού με πολύ καλή θέα. Από 70€ ως 250€

Μικρό Πάπιγκο, Δίας: 26530 41892. Δώδεκα δωμάτια, τα 8 με τζάκι. Ο ξενώνας έχει εστιατόριο. Από τους πρώτους που ανέδειξαν το Ζαγόρι. Από 60€ ως 100€ με πρωινό.

Μικρό Πάπιγκο, Αντάλκη: 26530 41441. Έντεκα δωμάτια, τα 6 με τζάκι, ωραίος χώρος για καφέ και ποτό. Από 60€ ως 140€ με πρωινό.

Αρίστη, Aristi Mountain Resort: 26530 41330. Ένα άψογο τουριστικό κατάλυμα, με 2 σουίτες, 12 δωμάτια, εστιατόριο, café, αίθουσα μικρών συνεδρίων και προβολών, εσωτερική θερμαινόμενη πισίνα, χαμάμ, σάουνα, μασάζ. Και με πολύ καλή θέα και εξυπηρέτηση. Από 120€ ως 280€

Αρίστη, Εν Αρίστη: 26530 42103. Επτά αυτόνομες κατοικίες, όλες με τζάκι, κουζίνα, υδρομασάζ. Αρχίζει τη λειτουργία του ένα μήνα μετά την έκδοση του Απριλίου του 2008 και δεν έχουμε εικόνα τιμών.

Αρχοντικό Διλόφου / Δίλοφο / τηλ. 26530 22455

Αρίστη, Αρχοντικό της Αρίστης: 26530 42210. Είκοσι δύο δωμάτια, 2 τετρακλίνες σουίτες, τα 7 με τζάκι, 7 με υδρομασάζ, καθιστικό, εστιατόριο. Ωραία θέση και θέα. Από 90€ ως 140€

Ανω Πεδινά, Πρίμουλα: 26530 71133. Οκτώ δωμάτια εκ των οποίων τα 6 με τζάκι και το μια σουίτα. Χώρος πρωινού και κοινόχρηστος χώρος. Ωραία θέση και υπηρεσίες. Από 90€ ως 160€ με πρωινό.

Άνω Πεδινά, Πορφυρόν: 26530 71579. Οκτώ δωμάτια εκ των οποίων το ένα σουίτα και τα 5 με τζάκι και τα 2 με υδρομασάζ. Στον ξενώνα λειτουργεί εστιατόριο και υπάρχει άνετο καθιστικό. Από 80€ ως 120€ με πρωινό.

Βραδετό, Τσουμάνης Σπυρίδων: 6937 142241. Δέκα δωμάτια και καθιστικό με τζάκι και εστιατόριο.

Μονοδένδρι, Βίκος: 26530 71370. Έντεκα δωμάτια, τα

Σκι στη Λάκα Τσουμάνης

7 με υδρομασάζ και τα 2 με τζάκι. Υπάρχει κοινόχρηστος χώρος καθιστικού και πρωινού. Ο Δημήτρης θα σας δώσει και πληροφορίες για πεζοπορίες. Από 45€ ως 100€ με πρωινό.

Μονοδένδρι, Ματζάτο: 26530 71997. Έξι δωμάτια, τα 2 με τζάκι, χώρος καθιστικού-πρωινού και εστιατόριο. Μπαλκόνια με ωραία θέα. Από 40€ ως 80€ με πρωινό.

Ασπράγγελοι, Μελίτειον: 26530 22659. Έξι δωμάτια και 2 σουίτες, τα 4 με τζάκι. Ακόμη mini bar, dvd player, καθιστικό, χώρος πρωινού. Πολύ φιλόξενη ατμόσφαιρα. Από 60€ ως 90€ με πρωινό.

Ασπράγγελοι, Ντοβρά: 26530 22828. Δέκα δωμάτια, τα 4 με τζάκι, εστιατόριο, καθιστικό και γενικώς άνετοι χώροι. Από 65€ ως 120€ με πρωινό.

Δίλοφο, Αρχοντικό του Διλόφου: 26530 22455. Εννέα δωμάτια, τα 5 με τζάκι, καθιστικό και χώρος πρωινού.

Μονοδένδρι - Βίβλιο
(το τέλος της πεζοπορίας)

Πολύ καλές υπηρεσίες, στο μόνο κηρυγμένο ως διατηρητέο χωριό του Ζαγοριού. Από 65€ ως 130€

Δίκорφο, Art deco: 6947 218021.

Πέντε δωμάτια και καθιστικό με τζάκι και φιλόξενους ανθρώπους. Σε ένα από τα ομορφότερα Ζαγοροχώρια. Από 70€ ως 110€ με πρωινό.

Δίκорφο, Έπαυλη: 26510 20111. Τρεις κρεβατοκάμαρες, 5 τζάκια(!) και δυνατότητα διαμονής ως 7 άτομα. Υπάρχει χαμάμ 6 ατόμων. Φυσικά, ενοικιάζεται όλη η έπαυλη μαζί. Από 200€ ως 600€

Κήποι, Μελίνα: 26530 71674. Δύο σοφίτες, μια σουίτα και 4 δωμάτια,

συνθέτουν έναν πολύ «γλυκό» ξενώνα. Υπάρχει χώρος πρωινού και καθιστικό. Από 80€ ως 150€ με πρωινό.

Κήποι, Μαχαλάς: 26530 71630. Μια μικρή γειτονιά από 11 διαμερίσματα, με τζάκι, υδρομασάζ. Υπάρχει κοινόχρηστο καθιστικό και εστιατόριο. Από 70€ ως 150€.

Τσεπέλοβο, Δρακόλιμνη: 26530 81150. Τεσσάρων αστέρων, προσφάτως ανακαινισμένο, με 31 δωμάτια, σε όλα υδρομασάζ, mini bar, δορυφορική tv. Υπάρχει καθιστικό και εστιατόριο. Από 70€ ως 150€

Τσεπέλοβο, Καδί: 26530 81360.

Δεκατέσσερα δωμάτια, τα 4 με τζάκι, σε ωραία θέση και θέα. Στο πρωινό σερβίρονται τοπικές πίτες. Υπάρχει καθιστικό με τζάκι και χώρος πρωινού. Από 50€ ως 85€ με πρωινό.

Τσεπέλοβο, Πετρωτό: 26530 81100. Δεκαοκτώ δωμάτια, τα 10 με τζάκι. Υπάρχει άνετος και ωχρηστος χώρος για καθιστικό. Από 70€ ως 120€ με το πρωινό.

Σκαμνίλι, Ραδιό: 26530 81300. Δέκα δωμάτια, το ένα είναι σουίτα με τζάκι. Υπάρχει χώρος πρωινού και καθιστικό με τζάκι και η κυρία Ουρανία κάνει και ωραίες πίτες. Απίθανο χτίσιμο στην πέτρα! Από 60€ ως 120€ με πρωινό.

Νεγάδες, Αδράστεια: 26530 71684. Επτά δωμάτια, οι δυο σουίτες, όλα με τζάκι. Από 100€ ως 170€ με πρωινό

Φραγκάδες, Πετρωτό: 26530 71107. Στον όροφο δωμάτια και στο ισόγειο εστιατόριο-μπαρ. Ωραία θέα. Από 40€ ως 70 €

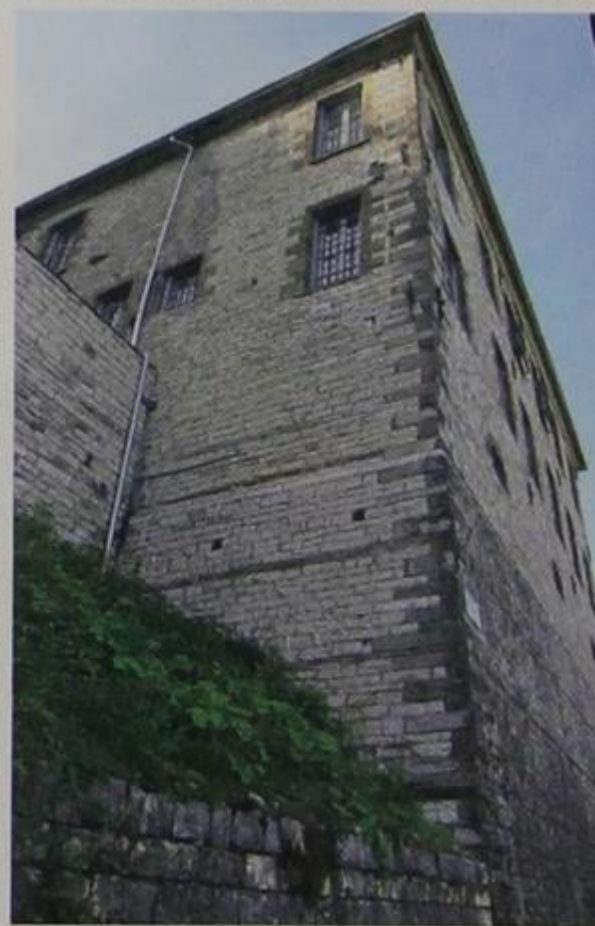
Βωβούσα, Καταφύγιο Βάλια Κάλντα: 26560 22200. Φιλοξενεί περίπου 50 άτομα σε 4 χώρους, σε στυλ καταφυγίου φυσικά, με διπλές κουκέτες. Λίγο πριν τη Βωβούσα (2,5 χλμ.), δίπλα στο δρόμο αλλά και δίπλα στο ποτάμι. 10€/ άτομο.

Προτάσεις πεζοπορίας

ΦΑΡΑΓΓΙ ΒΙΚΟΥ

Μονοδένδρι-Βίκος: Η κλασική διαδρομή του φαραγγιού του Βίκου. Θα μπίετε στο χωριό Μονοδένδρι από την 1^η είσοδο και θα φτάσετε στο παρκινγκ. Στα 20 μέτρα δεξιά ξεκινά το μονοπάτι και έχει και πινακίδα. Θα χρειαστείτε από 5 ως 6 ώρες να διασχίσετε όλο το φαράγγι και να βγείτε στο χωριό Βίκος. Η διαδρομή είναι γενικώς εύκολη, χωρίς ανηφοριές. Σε μισή ώρα και κάτι θα φθάσετε στην κοίτη του ποταμού, που το πιο πιθανό είναι να είναι ξερή, γιατί έχει νερό μόνο 2 μήνες την άνοιξη και το χειμώνα όταν βρέξει

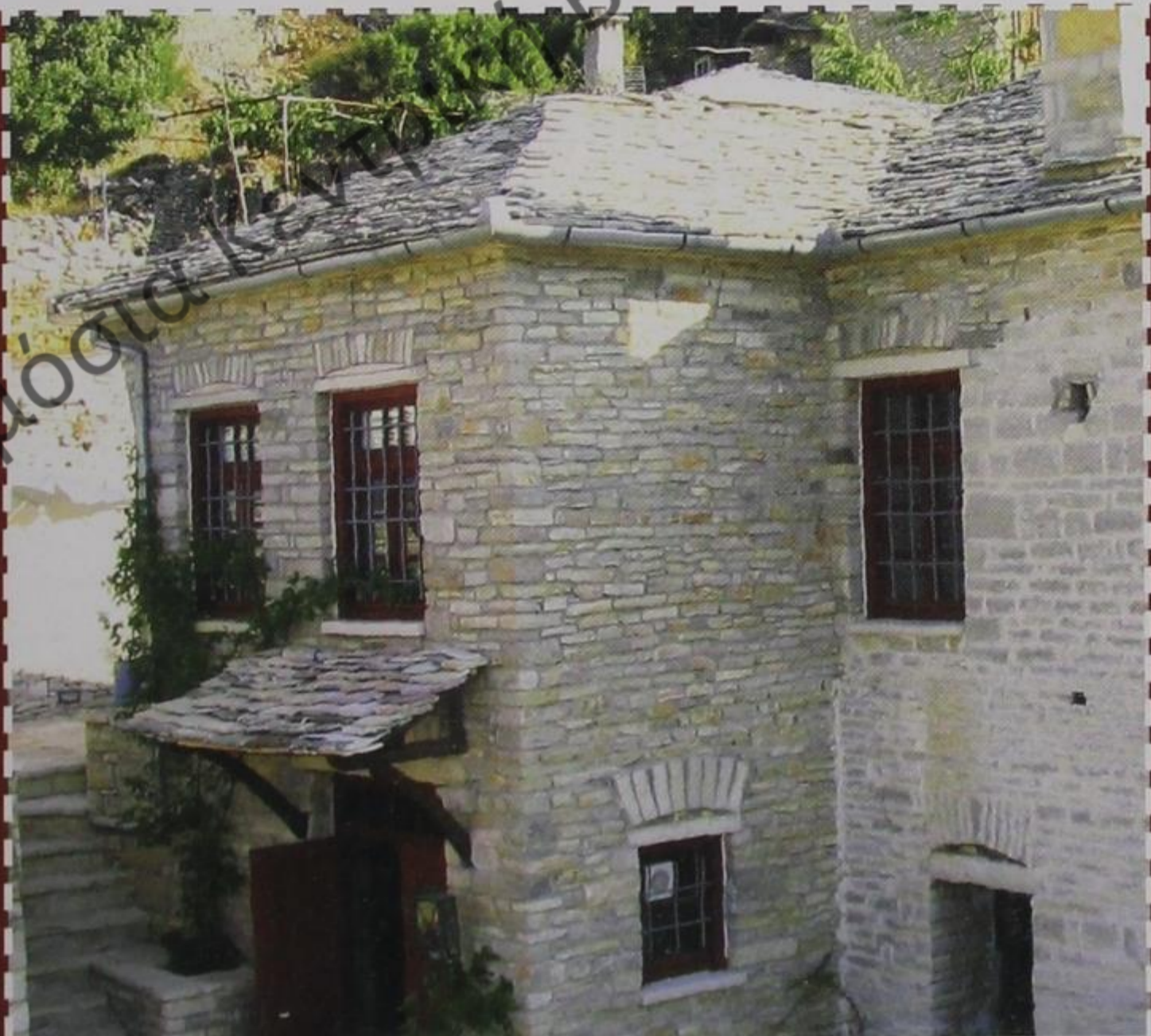

Δίλοφο: Το ψηλότερο σπίτι στο Ζαγόρι

πολύ, για λίγες μόνο μέρες. Θα πάρετε το μονοπάτι αριστερά της κοίτης, το οποίο είναι ευδιάκριτο. Μετά από 4 περίπου ώρες από το σημείο αυτό, εύκολης διαδρομής, αρχίζει να ανεβαίνει το μονοπάτι προς το χωριό Βίκος, όπου για να φτάσετε χρειάζεστε ένα 45λεπτο ανηφόρας. Στην αρχή της ανηφόρας, πάτε λίγο δεξιά να δείτε της πηγές του καθαρότερου ποταμού της Ευρώπης, του Βοϊδομάτη! Μπορείτε να πάτε και δεξιά προς Πάπιγκο στο σημείο αυτό, αλλά είναι περίπου μισή ώρα περισσότερη ανηφόρα. Εδώ φυσικά πρέπει να έχετε κανονίσει να σας περιμένει αυτοκίνητο. Και μη ξεχνάτε στην ανηφόρα το μεγάλο μυστικό: **εισπνοή στο ένα βήμα, εκπνοή στο άλλο. Βρείτε το ρυθμό σας βάση αυτής της διαδικασίας.**

Τύμφη

ΣΚΑΛΑ ΤΟΥ ΒΡΑΔΕΤΟΥ

«Σκάλα Βραδετού»: 1,5 χλμ. 1500 σκαλοπάτια (βήματα). Δεν γνωρίζουν τον κατασκευαστή και τον χρηματοδότη. Μόνο στα κιτάπια της εκκλησίας αναφέρεται ότι οι μαστόροι ξόδεψαν 40 φορτώματα αλάτι για το φαγητό τους στη διάρκεια της κατασκευής. Η στροφή είναι μελετημένη ώστε να γυρίζει το ζώο με έξι μέτρα δοκάρι φορτωμένο. Γι' αυτό και κανένα σπίτι δεν είναι πάνω από έξι μέτρα πλάτος.

Από το Καπέσοβο και από το πάνω μέρος του χωριού, ξεκινάει το μονοπάτι της σκάλας του βραδέτου, το οποίο σε μία ώρα περίπου σε βγάζει στο χωριό Βραδέτο. Ένα ιστορικό μονοπάτι, με πετρόχτιστη φιδωτή διαδρομή. Θα σας αρέσει. Και μετά από το Βραδέτο, περπατήστε άλλα 20 λεπτά σε ευθύ μονοπάτι, για να φτάσετε στη θέση Μπελόη. Εδώ είναι το καλύτερο σημείο να δεις το φαράγγι του Βίκου!

Ξενώνας Καδί / Τσεπέλοβο / τηλ. 26530 8136

ΠΑΠΙΓΚΟ-ΔΡΑΚΟΛΙΜΝΗ-ΓΚΑΜΗΛΑ

Ένα από τα διασημότερα ορειβατικά μονοπάτια της χώρας και όχι μόνο. Από το μικρό Πάπιγκο ξεκινά η διαδρομή, διασχίζοντας το χωριό. Σε λίγα λεπτά θα συναντήσετε την 1η βρύση, την Αυραγόνο(με «ο»), εκεί που γεννιέται η αύρα). Και στην συνέχεια θα συναντήσετε άλλες τρεις, την Αντάλκη, την Τράφο και την Κρούνα, σε αποστάσεις από 40 λεπτά ως μία ώρα την μία από την άλλη. Στο πρώτο τμήμα της διαδρομής και για περίπου μια ώρα, θα είστε σε δασωμένο μέρος, ενώ μετά θα είστε σε ξερό τοπίο. Ρίξτε και καμιά ματιά τριγύρω μήπως δείτε και το κοπάδι με τα άγρια άλογα που ζουν εδώ!

Γενικώς, θα φτάσετε στο **καταφύγιο της Αστράκας** σε δυόμισι με τρεις ώρες από Μικρό Πάπιγκο. Το έχουν μεγαλώσει και το έχουν εκσυγχρονίσει και φιλοξενεί άνετα 60 άτομα και όχι σε ενιαίο χώρο. **Ο Γιώργος, ο Ροκάς** και η Αλεξάνδρα που το

Μικρή Άρκτος / Τσεπέλοβο / τηλ. 26530 81128

διαχειρίζονται, προσφέρουν καλές υπηρεσίες. Εδώ θα βρείτε φαγητό, καφέ, σοκολάτες και μπίρες. Πριν πάτε, καλέστε στο 6973 223100 για να δείτε αν έχει κρεβάτι ελεύθερο. Το καταφύγιο είναι στα 1950 μέτρα υψόμετρο και από δω θα συνεχίσετε για Δρακολίμνη ή Γκαμήλα. Η Δρακολίμνη απέχει από το καταφύγιο 1 ώρα, μπορεί και μιάμιση αν πάτε αργά! Ξεκινώντας από το καταφύγιο, σε ένα τέταρτο περίπου θα βρείτε διασταύρωση: αριστερά πάει για λίμνη και δεξιά για κορυφή Γκαμήλας. Στην κορυφή της Γκαμήλας για να φτάσετε, θέλετε δύο με δυόμισι ώρες από το καταφύγιο. Δεν έχει ιδιαίτερες δυσκολίες η διαδρομή, αλλά δεν είναι και για αρχάριους! Η σήμανση είναι ικανοποιητική, αλλά προσέξτε όταν βγείτε στο οροπέδιο, έχει διασταύρωση αριστερά για Γκαμήλα και δεξιά για Σκαμνέλι - Τσεπέλοβο. Κι αν είναι καλοκαίρι και προβλέπονται απογευματινές καταιγίδες ή ο καιρός γενικά είναι άστατος, μην πάτε αν δεν είστε έμπειροι ορειβάτες. Επίσης, επειδή μπορεί κάποιος να σας προτείνουν να επιστρέψετε μέσω Νταβάλιστας, Μονής Στομίου, Κόνιτσας, προσέξτε, γιατί είναι μια απίθανη εκδρομή, αλλά δεν είναι για αρχάριους. Και

ενώ έχει σημάδια, αν κάνετε και χαθείτε, τα πράγματα δυσκολεύουν.

Τα κοσμητικά επίθετα τα απέφυγα για το τι ομορφιά θα συναντήσετε σε όλο ετούτο το μέρος. Κι αυτό γιατί απλά δεν περιγράφεται με λέξεις. Θα πω μόνο, ότι κατά τη γνώμη μου, η κορυφή της Γκαμήλας, είναι το πιο ωραίο σημείο της ορεινής φύσης αυτής της χώρας!

ΓΕΦΥΡΑ ΑΡΙΣΤΗΣ-ΓΕΦΥΡΑ ΚΛΕΙΔΩΝΙΑΣ

Από το γεφυράκι μεταξύ Αρίστης και Παπίγκου, κι αφού περπατήσετε 100 μέτρα πάνω στην άσφαλτο προς Πάπιγκο, θα δείτε μια μπάρα του δασαρχείου, που απαγορεύει την είσοδο στα αυτοκίνητα. Από εδώ ξεκινά ένα όμορφο και εύκολο μονοπάτι που μετά από μιάμιση με δύο ώρες φτάνει στην πέτρινη γέφυρα της Κλειδωνιάς, την έξοδο του εθνικού δρυμού Βίκου-Αώου. Θα κινήσετε δίπλα στο Βοϊδομάτη και θα συναντήσετε κάπου στη μέση της διαδρομής και το εγκαταλειμμένο μοναστήρι των Αγίων Αναργύρων, πενήντα μέτρα δεξιά

από το μονοπάτι όπως κατεβαίνετε. Είναι του 16ου αιώνα και ίσταται μόνο το καθολικό του ναού και έχει και αγιογραφίες. Αυτό που θα θαυμάσετε είναι τα «Γιώργος + Μαρία = **love**» πάνω στις αγιογραφίες!! Απύθμενη ηλιθιότητα...

ΠΑΠΙΓΚΟ-ΠΑΛΙΑ ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ

Από το Πάπιγκο και με κατεύθυνση δυτική, ξεκινά μονοπάτι (μέσα από το Μεγάλο Πάπιγκο) και μετά από μιάμιση με δύο ώρες εύκολης αλλά όμορφης διαδρομής φτάνετε στο χωριό Άνω Κλειδωνιά. Λίγο πριν θα συναντήσετε το ξωκλήσι του προφήτη Ηλία με θέα προς το φαράγγι του Βίκου και προς τον... κεραία κινητής τηλεφωνίας, πανύψηλη και απαίσια. Και κάνει και θόρυβο γιατί δουλεύει συνεχώς γεννήτρια. Θα μου πείτε το κινητό σου... θέλει να πιάνει; Σιγά μη δεν είχαν άλλο σημείο να τη βάλουν. Αυτοί και στην ακρόπολη των Αθηνών αν μπορούσαν, θα έβαζαν μία! Τέλοσπάντων, καθήστε στην πλατεία του χωριού για φαγητό ή καφέ. Ο Νίκος ο Σαλονικιός θα σας εξυπηρετήσει.

Ξενώνας Art Deco / Δίκωρφο / τηλ. 6947 218021

Καταφύγιο Βάλια Καλύττα / Βωβούσα / τηλ. 26560 2220

Στην περιοχή του Ζαγορίου, έχουν μέτριο σήμα όλες οι εταιρίες κινητής τηλεφωνίας, με καλύτερο αυτό της COSMOTE. Αντίθετα, στην περιοχή της Κόνιτσας, σε αρκετές τοποθεσίες, έχει σήμα μόνο η COSMOTE! Συγκεκριμένα: στα χωριά της χαράδρας του Αώου (Ελεύθερο - Παλιοσέλι - Πάδες - Άρματα - Δίστρατο), στην Αετομηλίτσα του Γράμου, πιάνει μόνο η Cosmote.

ΠΑΝΥΓΗΡΙΑ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ

10η Φεβρουαρίου (Αγίου Χαραλάμπους): Μεσοβούνι

25η Μαρτίου (Ευαγγελισμός): Άγιος Μηνάς, Άνω Πεδινά

21η Μαΐου (Κωνσταντίνου και Ελένης): Ελατοχώρι

29η Ιουνίου (Πέτρου και Παύλου): Καρυές, Δόλιανη

17η Ιουλίου (Αγίας Μαρίνας): Δεμάτι

20η Ιουλίου (Προφήτη Ηλία): Δόλιανη, Ηλιοχώρι, Καπέσοβο, Μανασσής, Πάπιγκο, Φλαμπουράρι

26η Ιουλίου (Αγ. Παρασκευής): Ανθρακίτης, Βωβούσα,

Βρυσοχώρι, Λεπτοκαρυά, Μονοδένδρι, Πέτρα, Κρυόβρυση, Σκαμνέλι

Ξενώνας Πετρωτό / Φραγκάδες / τηλ. 26530 71107

Αώος, Κόνιτσα

6η Αυγούστου (Μεταμόρφωση του Σωτήρος): Κήποι, Καλωτά, Ελαφότοπος, Ελατοχώρι

15η Αυγούστου (Κοίμηση της Θεοτόκου): Ασπράγελοι, Βίτσα, Γρεβενίτι, Δίλοφο, Διπόταμο, Ιτέα, Κουκούλι, Λαΐιστα, Μακρίνο, Μεσοβούνι, Τσεπέλοβο, Φραγκάδες

23η Αυγούστου: Τρίστενο

24η Αυγούστου (Κοσμά του Αιτωλού): Άνω Πεδινά

29η Αυγούστου: Αρίστη, Δίκορφο, Κάτω Πεδινά

8η Σεπτεμβρίου (Γέννηση της Θεοτόκου): Βραδέτο, Γρεβενίτι, Καστανώνας, Κήποι, Μακρίνο, Πάπιγκο, Μηλιωτάδες

11η Νοεμβρίου (Μηνά Μεγαλομάρτυρος): Άγιος Μηνάς

Κινητές Εορτές

Ζωοδόχου Πηγής: Αρίστι, Κουκούλι

Πεντηκοστή: Νεγάδες

Ξενώνας Ραδιό / Σκαμνέλι / τηλ. 26530 81300

Επιμελούσα Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Η θέα από το γεφύρι της Κόνιτσας.
Στο βάθος η Γκαμήλα

ΚΟΝΙΤΣΑ

Αλογότοπος, σημαίνει η λέξη. Σλάβικης προέλευσης, όπως και αρκετά άλλα τοπωνύμια στην περιοχή.

Πρώτοι βέβαια, σύμφωνα με τους ιστορικούς, κατοίκησαν εδώ οι Θεσπρωτοί, κάπου το 3000 π.Χ. Καμιά χιλιετία αργότερα ήρθαν οι Μολοσσοί. Μολοσσικός οικισμός βρέθηκε πρόσφατα από τους αρχαιολόγους στον λόφο Λιατοβούνι, προς το τέλος του κάμπου της Κόνιτσας, εκεί που σμίγει ο Αώος με τον Βοϊδομάτη.

Όμως το 167 π.Χ., ο ρωμαίος στρατηγός Αιμίλιος Παύλος, αφού νίκησε τους Μακεδόνες, ήρθε εδώ και εκδικήθηκε τους Μολοσσούς που ήταν συνεταιράκια με τους Μακεδόνες και τα 'κανε όλα κολυμπηθρόξυλα!

Στη σύγχρονη ιστορία της η Κόνιτσα, έχει να διηγηθεί ακόμη μια καταστροφή: αφού την κατέλαβαν οι Ιταλοί το '40, την έκαψαν πριν τους στείλει ο ελληνικός στρατός από 'κει που ήρθαν στην αντεπίθεσή του. Αλλά ξαναήρθαν κορδωμένοι την άλλη χρονιά, πίσω από τις πλάτες των Γερμανών και στρογγυλοκάθησαν μέχρι το '44. Στο διάστημα αυτό, πολλοί κονιτσιώτες βγήκαν στο βουνό, άλλοι με τον ΕΛΑΣ άλλοι με τον Ζέρβα. Να πολεμήσουν τους Γερμανούς. Να όμως που όταν έφυγαν οι Γερμανοί, είχαν καλομάθει με τα όπλα και είπαν να αρχίσουν να ρίχνουν ο ένας στον άλλο! Τον πλήρωσε πολύ ακριβά τον αδελφοκτόνο πόλεμο η Κόνιτσα. Στον λόφο του Προφήτη Ηλία, όπου διεξήχθη και η **«μάχη της Κόνιτσας»**, έμειναν πολλά κορμιά νεκρά κάτω από τον ηπειρωτικό ουρανό.

δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

Αγώνας rafting στον Εύαθλο

Κάποτε ήταν μεγάλο εμπορικό κέντρο της περιοχής με συναλλαγές εντός και εκτός συνόρων. Εξακολουθεί να είναι εμπορικό και οικονομικό κέντρο μιας επαρχίας με 42 χωριά: τα χωριά του Γράμμου και του Σμόλικα, που είναι γνωστά ως Μαστοροχώρια, τα χωριά της Λάκας Αώου, τα χωριά του κάμπου και τη μικρή αλλά σφύζουσα από ζωή Κόνιτσα με τους 4000 κατοίκους.

Με το νόμο «Καποδίστριας» η περιοχή χωρίστηκε στο Δήμο Κόνιτσας με 25 δημοτικά διαμερίσματα, το Δήμο Μαστοροχωρίων με έδρα την Πυρσόγιαννη και 12 δ.δ. και τις κοινότητες Αετομηλίτσας, Διστράτου και Φούρκας. Οσονούπω θα ενωθούν και πάλι με το σχέδιο «Καποδίστριας 2».

Η περιοχή της Κόνιτσας είναι ο τόπος των ποταμών (Αώος, Σαραντάπορος, Βοϊδομάτης, Κερασοβίτικος), των άγριων βουνών (Τύμφη, Σμόλικας, Γράμμος, Νεμερτσικα), των δασών, των ιαματικών πηγών. Ο τόπος από όπου ξεκίνησαν στην Ελλάδα κάποια αθλήματα (καγιάκ) και άλλα αναπτύχθηκαν αργότερα. Αυτά που λέμε «σπορ περιπέτειας». Εξ ου και η επωνυμία του αγώνα μας: **ΕΥΑΘΛΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑ**, που ετυμολογικά σημαίνει: **Κόνιτσα, εκεί που ευδοκιμούν οι ωραίοι αγώνες.**

Ένας αγώνας που ξεκίνησε το 1997, με αγώνες αλεξιπτώτου πλαγιάς, καγιάκ, ποδήλατου βουνού, αναρρίχησης, ράφτιγκ και που φιλοξένησε παγκόσμια πρωταθλήματα (parapente - αναρρίχηση builder) και πολλά πανελλήνια. Και που μετακόμισε και κλωνίστηκε για 2 χρόνια, θύμα πολιτικών ανταγωνισμών. Τέλος πάντων. Είναι πάλι εδώ. Και υπερασπίζεται ξανά την φήμη του **www.evathlos.gr**

Η Κόνιτσα είναι ένα οργανωμένο μεγάλο χωριό με επαρκή αγορά, Σχολεία, Δημόσιες Υπηρεσίες, με **Τράπεζες, Κέντρο Υγείας** -αχρείαστο να 'ναι- με πολύ εντυπωσιακό **περιβάλλον** τριγύρω αλλά και με πολλές επιλογές φαγητού, μπαράκια για **διασκέδαση** και επισκέψιμα σημεία.

Αρχίζουμε από την Πάνω, την παλιά Κόνιτσα, η οποία είναι χαρακτηρισμένη ως παραδοσιακός οικισμός. Αριστερά από το

Καταρράκτες κοντά στη Μονή Στομίου

Επιστήμια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κονίτσας

Αλεξίπτωτα πλαγιάς

Δημαρχείο, είναι ο δρόμος που οδηγεί στο σαράι της Χάμκως, κόρης του πλούσιου σπαχή **Ζεϊνέλ μπέη**, που παντρεύτηκε τον Αλβανό λήσταρχο από το Τεπελένι Βελή και οι δυο τους γέννησαν αυτόν που έμελλε να παίξει καθοριστικό ρόλο στα της Ηπείρου πράγματα, μια έντονα αμφιλεγόμενη προσωπικότητα, τον **Αλή Πασά**.

Τριγυρνώντας στην Πάνω Κόνιτσα θα δείτε πολλά παλιά πέτρινα αρχοντικά. Η καλύτερη γι' αυτό γειτονιά, είναι αυτή που ξεκινά στο καλντερίμι δεξιά, όπως κοιτάζουμε το Δημαρχείο. Είναι η ανηφοριά που στα 30 μέτρα οδηγεί και στο Κέντρο Υγείας.

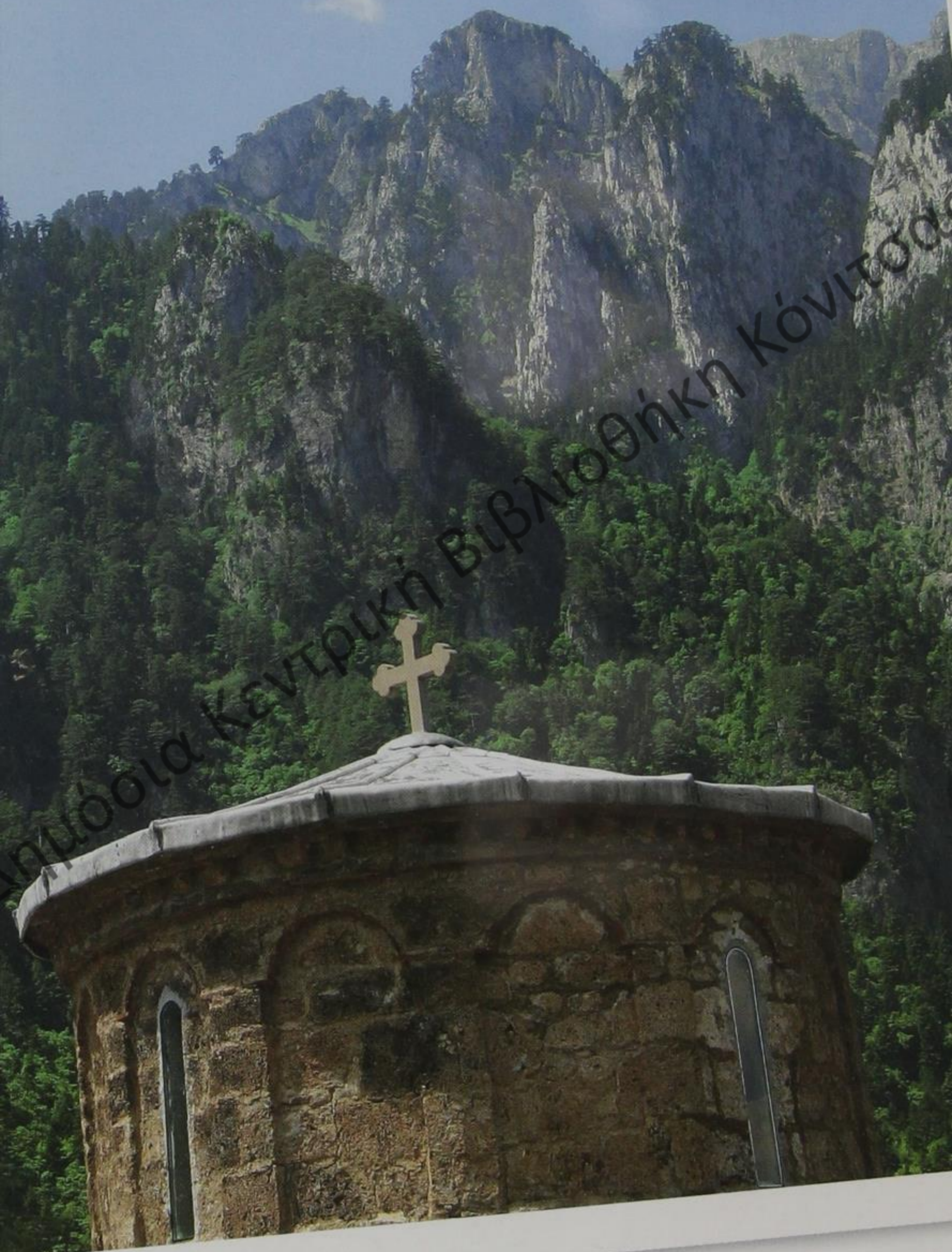
Ήταν καλό παιδί...

Το πιο επισκέψιμο μέρος και το πιο σπουδαίο ταυτόχρονα, είναι το **πέτρινο γεφύρι της Κονίτσας**, επί του ποταμού Αώου. Βρίσκεται στο τέλος ακριβώς της μικρής κωμόπολης. Κατεβείτε στην πλατεία και πάρτε τον κεντρικό δρόμο που οδηγεί στην εθνική οδό. Διακόσια μέτρα πριν βγείτε στην εθνική, σε ένα σταυροδρόμι θα πάτε αριστερά και ευθεία και σε 400 μέτρα θα είστε μπροστά στο πέτρινο γεφύρι. Ανεβείτε να απολαύσετε τη θέα της χαράδρας του Αώου, της κορυφής «Γκαμήλα» και του Εθνικού Δρυμού Βίκου - Αώου γενικώς. Στέκεστε πάνω στην είσοδο του Δρυμού και πάνω **στο ψηλότερο πέτρινο γεφύρι των Βαλκανίων**, που κατασκεύασε ο πρωτομάστορας **Ζιώγας Φρόντζος** από την Πυρσόγιαννη Κονίτσας, το έτος 1870! Έχει ύψος 20 μ., πλάτος 36 μ. και κόστισε το υπερβολικό για την εποχή ποσό των 120.000 γροσιών!

Το πέτρινο γεφύρι του Αώου,
το ψηλότερο των Βαλκανίων

Μονή Στομίου

Εθνικό Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Ο χωματόδρομος που βλέπετε να αρχίζει από την απέναντι πλευρά του γεφυριού, συνεχίζεται για δυο χμ. δίπλα στον Αώο και μετά γίνεται μονοπάτι που οδηγεί στην **Μονή Στομίου** (1774). Είναι ένα μέρος που αν δεν πας, γιατί ήρθες στην περιοχή!

Έξι χμ. περίπου συνολικά για να φτάσετε στην Μονή, όπου πέρασε μερικά από τα χρόνια του ο **πατέρας Παΐσιος**, ο οποίος άλλωστε εδώ μεγάλωσε και εδώ ζει ακόμη η οικογένειά του.

Ο δρόμος που ανεβαίνει λίγο πριν το πέτρινο γεφύρι, σε οδηγεί στο μουσουλμανικό τζαμί του Σουλτάν Σουλεϊμάν (1537), όπου ο μναρας αν και τραυματισμένος, σε προκαλεί να τον επισκεφτείς. Δίπλα ακριβώς, το κτίριο της Έκθεσης Φωτογραφίας της ιστορίας της Κόνιτσας, που πρέπει οπωσδήποτε να δείτε.

Από αριστερά:
Αρχοντικό στην Κόνιτσα, Νεαρή rafter..., Parapente πάνω από τον Αώο

Το μονοπάτι συνεχίζει και μετά τη Μονή και ανεβαίνει στη Δρακολίμνη, αλλά μιλάμε για πολύ ανηφοριά, 5 - 6 ώρες μέχρι να φθάσετε και είναι ζόρι μεγάλο. Επειδή, όμως, το μέρος είναι ανεπανάληπτο μπορείτε να κάνετε αυτή τη διαδρομή ανάποδα: από το Πάπιγκο στη Δρακολίμνη και μετά κατεβαίνετε Κόνιτσα μέσω Μονής Στομίου. Έχει μονοπάτι σηματοδομένο, αλλά προσοχή να μη το χάσετε, γιατί η περιοχή είναι δύσβατη εκτός μονοπατιού.

Στην κεντρική πλατεία, υπάρχει το κατάστημα **«Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ»** (δίπλα στην Αγροτική Τράπεζα), στο οποίο βρίσκει κανείς τα τοπικά υπέροχα προϊόντα που παράγει το εργαστήριο **«ΜΑΡΜΕΛΩΔΙΑ»** (γλυκά του κουταλιού, μαρμελάδες και πολλά άλλα -χωρίς συντηρητικά- τοπικά προϊόντα).

Αγώνας ποδηλάτου στον Εύαθλο

Στο δρόμο μεταξύ κεντρικής πλατείας και Δημαρχείου, θα βρείτε το βιβλιοπωλείο «**ΠΛΟΥΜΗΣ**», εντυπωσιακά πλούσιο για ένα μεγάλο χωριό! Εκτός από βιβλία εδώ μπορείτε να προμηθευτείτε χάρτες και τουριστικούς οδηγούς.

Το χωριό που αξίζει να δείτε στο λεκανοπέδιο της Κόνιτσας, είναι η **Άνω Κλειδωνιά ή Κλειδωνιάβιστα**. Δέκα χλμ. από την Κόνιτσα στην εθνική για Γιάννενα, θα βρείτε το χωριό Κλειδωνιά, όπου και θα στρίψετε στην πινακίδα για Άνω Κλειδωνιά και μετά από 8 χλμ. και αφού νιώσετε ότι είστε σε... αεροπλάνο που απογειώνεται, θα φτάσετε στο χωριό. Οι μόνιμοι κάτοικοι είναι 4 με 5, αλλά ενεργοί και δυναμικοί: Ο **κυρ-Νίκος** με την

κυρία Ελευθερία που έχουν εκεί το βιος τους και **ο Νίκος ο Θεσσαλονικιός** με την οικογένειά του, που έχουν τον ξενώνα στην πλατεία και φτιάχνουν και φαγητό.

Μην σας μελαγχολήσουν οι σωροί από πέτρες που θα δείτε από τα πολλά πεσμένα σπίτια. Το χωριό ξαναφτιάχνεται χρόνο με το χρόνο και προσεχτικά, χωρίς ασχήμιες!

Επισκεφθείτε στην είσοδο του χωριού το ξωκλήσι του Αγίου Αθανασίου (1617) αλλά και την εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου, του 17ου αιώνα, στην πλατεία του χωριού.

Ένας όχι και τόσο καλός χωματόδρομος, σας οδηγεί ένα χλμ. μετά το χωριό, στον Προφήτη Ηλία. Θα αγναντέψετε από κει το φαράγγι του Βίκου και την Αστράκα, υπό τον ήχο της απαίσιας αισθητικά παρουσίας της κεραίας κινητής τηλεφωνίας που εγκαταστάθηκε εκεί.

Από δω, συνεχίζει μονοπάτι προς Πάπιγκο, μήκους 5,5 χλμ και χρειάζεστε 1,5 με 2 ώρες για να φθάσετε.

Όταν επιστρέψετε στην κάτω Κλειδωνιά, ένα χλμ. πιο πέρα, πάτε να δείτε το πέτρινο **γεφύρι της Κλειδωνιάς** (1853), το οποίο αποτελεί αρχή και λήξη του Εθνικού Δρυμού Βίκου - Αώου. Από 'δω ξεκινά ένα μονοπάτι (μιάμιση με 2 ώρες), εύκολο, αλλά από τα πιο όμορφα μέρη που έχετε πάει και καταλήγει στην γέφυρα της Αρίστης. Περπατάτε και είστε συνεχώς δίπλα στο Βοϊδομάτη, ένα από τα καθαρότερα ποτάμια της Ευρώπης!

Λίγο πριν το μέσον της διαδρομής και αφού προσέχετε δεξιά και πάνω σας, κοντά στο μονοπάτι θα βρείτε τη βραχοσκεπή «κλειδί». Εδώ οι αρχαιολόγοι, έχουν εντοπίσει εργαλεία της ανώτερης Παλαιολιθικής εποχής (14000 - 7000 π.Χ.) Οι άνθρωποι εκείνης της εποχής, διάλεγαν σαν τόπο διαμονής χαράδρες σαν του Βοϊδομάτη, γιατί ήταν πλούσια σε κυνήγι, πιο εύκολο να παγιδεύσουν το θήραμα και φυσικά είχαν άφθονο νερό!

Grammos

2520

Smolikias

2637

Timfi

2480

VIKOS

Sarandaporos

A o o s

Voidomatis

Aetomilitsa

Plikati

Gorgopotamos

Kefalohori

Asimohori

Vourbiani

Pirsogianni

Drosopigi

Loutra Amar.

Kastanea

Amarandos

Pirgos

Fourka

Ag. Varvara

Ag. Paraskevi

Ganadio

Monastiri

Molista

Pournia

Kavasila

Exohi

kenastos

Kalovrlsi

Melissopetra

Smolikias

2637

Iliohari

KONITSA

Pigi

Elefthero

Bourazani

Aetopetra

Pades

Palioseli

risko

Vasiliko

Kallithea

A o o s

Klidonia

Vrisohori

Geroplatanos

Papigo

Mikro Papigo

Iliohori

vrovouni

venia

Vikos

Timfi

2480

VIKOS

Iliohori

Laista

Dollana

Aristi

Tsepelovo

Skamneli

kalamos

Kalpaki

Ano Pedina

Monodendri

Vradeto

Kapesovo

Koukouli

Negades

Elatohori

Kato Pedina

Vitsa

Kipi

Makrino

Negrades

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Ποτάμι

Εθνική οδός

Κεντρική αρτηρία

Όρια νομού

Χωματόδρομος

Ξωκλήσι

Υψόμετρο

Δάσος

Νοσοκομείο

Vasilitsa

TO GREVENA/

Χιονοδρομικό
Βασιλίτσας

ΧΩΡΙΑ ΛΑΚΑΣ ΑΩΟΥ

(Δρόμος προς χιονοδρομικό Βασιλίτσας)

Έξω από το Δημαρχείο της Κόνιτσας, υπάρχει πινακίδα προς «ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΒΑΣΙΛΙΤΣΑΣ - ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΙ - ΠΑΔΕΣ - ΑΡΜΑΤΑ - ΔΙΣΤΡΑΤΟ». Παίρνετε τον δρόμο αυτόν, ο οποίος ανεβαίνει συνεχώς την Κόνιτσα, μέχρι που την προσπερνάει και συνεχίζετε για Ελεύθερο.

Στο 1,5 χλμ μετά το τελευταίο οίκημα της Κόνιτσας, στα δεξιά σας πάνω στη στροφή, θα βρείτε το μοναστήρι της Παναγίας. Εδώ κάνει το πανηγύρι της η Κόνιτσα στις 15 Αυγούστου. Έχει και πέτρινη βρύση στο δρόμο και κρύο νερό να δροσιστείτε.

Στα 2 χλμ. αφού έχει τελειώσει η Κόνιτσα, υπάρχει δρόμος στα αριστερά σας, ασφάλτινος, δίπλα στο εξωκλήσι του Αγίου Αθανασίου, που οδηγεί στην κορυφή του **προφήτη Ηλία**. Πάτε εκεί να δείτε μια υπέροχη πανοραμική θέα. Και να δείτε και από πού απογειώνονται τα αλεξίπτωτα πλαγιάς στον ΕΥΑΘΛΟ! (Λίγο σας νοιάζει, αλλά λέμε...)

Επιστροφή και αριστερά προς Βασιλίτσα στον κεντρικό δρόμο. Θα συναντήσετε τη διασταύρωση για το χωριό **Πηγή**. Είναι καταπράσινο. Την Κυριακή της Αποκριάς γίνεται καρναβάλι εδώ, που διατηρεί πολλά αυθεντικά στοιχεία.

Το καταφύγιο του Σμόλικα

Ξενώνας στο Παλιοσέλι

Παλιοσέλι

Συνεχίζουμε το δρόμο για **Βασιλίτσα**. Δεξιά σας, αυτό το πυκνό με κωνοφόρα βουνό είναι η **Τραπεζίτσα** (2022 μ). Κι έχει και μονοπάτι που οδηγεί στην κορυφή σε δυόμισι με τρεις ώρες περίπου, αλλά δεν θα το βρείτε στις προτεινόμενες πεζοπορίες παρακάτω, γιατί έχει εδώ και κάτι χρόνια κατολίσθηση σε ένα σημείο και είναι λίγο επικίνδυνο.

Θα ανεβαίνετε για περίπου 15 λεπτά με το αυτοκίνητο, σε μια διαδρομή μέσα στα κωνοφόρα, ώσπου θα φτάσετε στην κορυφή του δρόμου (θέση Σιουσνίτσα) και μετά θα αρχίσετε να κατεβαίνετε. Μετά από 5 λεπτά θα δείτε στα δεξιά σας **το ομορφότερο ορεινό τοπίο της Ελλάδας**: την οροσειρά της **ΤΥΜΦΗΣ** σε πλήρη ανάπτυξη!

Γκαμήλα 1,
Γκαμήλα 2,
Πλόσκος,
Τσούκα Ρόσσα.
Απίθανο μέρος !

Συνεχίζετε και συναντάτε το χωριό **Ελεύθερο** με τα κηπάρια του και τα τρεχούμενα νερά.

Σε μικρή απόσταση είναι το **Παλιοσέλλι**, που έχει και την καλύτερη

Χειμώνας στη Λάκα Αώου

Καγιάκ στον Αώο,
κάτω από το Στόμιο

θέα προς την Τύμφη. Η Αγ. Παρασκευή, η Κεντρική εκκλησία του χωριού, είναι από τις ωραιότερες, ιστορημένη από **Χιονιαδίτες αγιογράφους** και αποτελεί το μοναδικό χτίσμα που απόμεινε μετά την πυρπόληση του χωριού από τους Ναζί. Και ζήλεψε και τη δόξα του πύργου της Πίζας κι έγγειρε κι αυτή.

Εκεί στην αρχή του χωριού θα δείτε πινακίδα προς **«Καταφύγιο Σμόλικα»**. Πρόκειται για χωματόδρομο 7 km, ο οποίος οδηγεί κατ αρχήν στο παλιό ξύλινο καταφύγιο του Παλιοσελλίου (είναι κλειστό) και 500 μέτρα πιο πάνω στο νέο πετρόχτιστο καταφύγιο, στο οποίο υπάρχει διαχειριστής και μπορείτε να μείνετε και να φάτε ή να πιείτε καφέ.

Η **δρακολίμνη του Σμόλικα** απέχει από το καταφύγιο μιάμιση με δύο ώρες περπάτημα και ο χωματόδρομος για καταφύγιο, από Μάιο μέχρι Οκτώβριο συνήθως μπορεί να γίνει κι από όχι τετρακίνητο όχημα, αρκεί να μην είναι πολύ χαμηλό. Αν βρείτε όμως την μπάρα του Δασαρχείου κατεβασμένη, στα 150 μέτρα από την έναρξη του χωματόδρομου, θα πει ότι αυτό το διάστημα απαγορεύεται η είσοδος σε τροχοφόρα και **μην προσπαθήσετε να την ανοίξετε!**

Αν θέλετε μπορείτε να πάτε από το Παλιοσέλλι στο Ζαγόρι, γιατί από την πλατεία του χωριού ξεκινάει δρόμος, που κατεβαίνει στον Αώο και μετά πάει Βρυσοχώρι, Λαίστα, Τσεπέλοβο κλπ. Ωραία διαδρομή μέσα σε όμορφο δάσος!

Τρία χλμ πιο πέρα από το Παλιοσέλλι, είναι το χωριό **Πάδες**. Ωραίο χωριό με επίσης υπέροχη κεντρική εκκλησία, πετρόχτιστο ξενώνα στην πλατεία, που σερβίρει και καλό φαγητό, αλλά και καλό εστιατόριο στην αρχή ακριβώς του χωριού. Είναι το μαγαζί του **«Ανάσα»**, όπου θα φάτε καλά και θα πιείτε τσίπουρο δίπλα στο τζάκι. Κι ο Ανάσας είναι ωραίος τύπος, αλλά αν έχει «ρέντα» και λέει πολλά, πείτε να σταματήσει, δεν θα παρεξηγηθεί!

Συνεχίζοντας, αν είναι χειμώνας θα φτάσετε στο χιονοδρομικό της Βασιλίτσας, μιάμιση ώρα συνολικά από Κόνιτσα ασφαλτόδρομος, αφού περάσετε τα χωριά **Άρματα** και **Δίστρατο**. Τα Άρματα προσφάτως απέκτησαν και ξενώνα (το παλιό σχολείο, 26550 24875). Εδώ έχει και ένα νεροπρίονο, δίπλα στο δρόμο. Σταθείτε να δείτε πως κόβαν ξύλα οι παλιοί δασεργάτες.

Το Δίστρατο είναι μεγάλο και ζωντανό χωριό. Θα βρείτε καλές ταβέρνες να φάτε, ξενώνες να μείνετε, τσιπουράδικα και μπαράκι(!), αλλά θα βρείτε και κάτι **μοναδικό στον κόσμο** ίσως: στην εκκλησία στο κέντρο του χωριού, υπάρχει μια εικόνα που αναπαριστά τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, όπου παρουσιάζει την **Παναγία να γνέθει!!** Και μια και όλα αυτά τα χωριά είναι βλαχόφωνα (εκτός από το Ελεύθερο), να σας πω και ένα σύντομο ανέκδοτο: Συναντήθηκαν δύο φίλοι και ρώτησε ο ένας τον άλλο «γιατί είσαι ιδρωμένος;», «γιατίμίλαγα μ'ένα βλάχο». Πρέπει να πούμε ότι ετούτα τα χωριά ήταν προκομμένα και όμορφα στο παρελθόν. Όμως, αντιστάθηκαν στους Γερμανούς και τους πολέμησαν και εκείνοι, όπως το 'χαν συνήθειο, τους κάψαν. Ύστερα ήρθε η φτώχεια κι ο ξενιτεμός και τα χωριά ερήμωσαν. Πλην του Διστράτου.

Στα 2000 μ., Σμόλικας

Επιμέλεια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Η Παναγία που γνέθει..., Δίστρατο
φωτογραφία: Γιάννης Τσαρούχης

Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Ποταμός Αώος στο Μπουραζά

ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ

Η τρίτη ακτινωτά εκδρομή που μπορείτε να κάνετε με κέντρο την Κόνιτσα, είναι το Μπουραζάνι. Είναι μια καταπράσινη περιοχή, την οποία διασχίζει ο Αώος, αφού παρει μαζί του και τα νερά του Βοϊδομάτη.

Από παλιά ήταν συγκοινωνιακός κόμβος, γι' αυτό υπάρχουν παλιά φυλάκια. Είναι τοποθεσία και όχι χωριό.

Για να φτάσετε πάρτε το δρόμο προς την εθνική οδό και στρίψτε προς Μάζι - Αετόπετρα - Μπουραζάνι. Στα 3 km από την εθνική, θα συναντήσετε πινακίδα δεξιά σας προς Ηλιόραχη - Καβάσιλα. Στα Καβάσιλα και 6 km μετά φτάνετε στα **λουτρά Καβασίων**. Πρόκειται για θειούχα ιαματικά λουτρά, κυρίως για ρευματοπάθειες και δερματοπάθειες. Τα λουτρά λειτουργούν από Μάιο ως Οκτώβριο και οι εγκαταστάσεις που υπάρχουν είναι σε κακή κατάσταση. Όμως, η εξωτερική πισίνα που μαζεύεται το νερό, είναι καλή περίπτωση και έχει σταθερή θερμοκρασία νερού, 32 βαθμούς Κελσίου. Η μπόχα πάντως λόγω του θείου υπάρχει, αλλά δεν μπορεί να τα 'χει όλα κανείς σ' αυτή τη ζωή!

Επιστρέψτε στον κεντρικό επαρχιακό δρόμο και πάτε δεξιά. Θα περάσετε τα δύο γεωργικά χωριά, το **Μάζι** και την **Αετόπετρα**, μικρά και καθαρά, και θα συναντήσετε το Μπουραζάνι. Απέχει 13 km από την Κόνιτσα και δεν θα στρίψετε πουθενά μέχρι να φτάσετε στην σιδερένια γέφυρα πάνω από τον ποταμό Αώο. Θα περάσετε την γέφυρα και στα 200 μέτρα θα συναντήσετε την ταβέρνα «Πανωραία». Κάνετε δεξιά για να πάτε στη **μονή της Παναγίας της**

Μολυβδοσκεπάστης, η οποία είναι στα 5 χλμ από 'κει που είστε, δίπλα στο δρόμο, δεξιά όπως πάτε. Στα 2,5 km όμως, θα δείτε πινακίδα αριστερά σας προς Αηδονοχώρι. Εδώ ζει ένας σπουδαίος ξυλογλύπτης, ο **Δημήτρης Χριστίδης**, έργα του οποίου έχουν κοσμήσει τέμπλα εκκλησιών, ταβάνια μονών του Αγίου όρους και τόσα άλλα.

Δύο χλμ πιο πέρα απ' το Αηδονοχώρι, είναι το μοναστήρι των **Ταξιαρχών Γκούρας** του 16^{ου} αιώνα. Η θέα προς την κοιλάδα του **Σαραντάπορου** είναι υπέροχη από 'δω.

Επιστροφή στον κεντρικό δρόμο και αριστερά προς Μονή Μολυβδοσκεπάστης. Είναι πάντα (μέχρι να δύσει ο ήλιος) ανοιχτή. Από τα ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ της περιοχής! Την ακολουθούν 1300 χρόνια ιστορίας και σύμφωνα με την επιγραφή που σώζεται ακόμη, την έχτισε ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου **Κωνσταντίνος Πωγωνάτος**, το 670 μ.Χ., επιστρέφοντας από την εκστρατεία στη Σικελία.

Από αριστερά:
Νεροτριβή, Μπουραζάνι
Ιερά Μονή της Παναγίας
της Μολυβδοσκεπάστης

Ο ηγούμενος της Μονής και οι καλόγεροι, πάντα φιλόξενοι και ευγενικοί, θα σας ξεναγήσουν, θα σας κεράσουν λουκούμι και θα σας καλέσουν αν θέλετε να προσευχηθείτε. Και επειδή θα σας επισημάνουν ότι απαγορεύεται η φωτογράφιση εντός του ναού, μην το παίξετε έξυπνοι και πάτε να χρησιμοποιήσετε τη μηχανή σας όταν δεν σας βλέπουν. Έχουν το λόγο τους, που έχει να κάνει με τη φθορά των εικόνων από τα φλας. Από εκεί μπορείτε να επισκεφθείτε το χωριό **Μολυβδοσκεπάστο**, την παλιά Διπαλίτσα, με τους πολλούς ναούς και τη θέα προς την Αλβανία.

Εδώ υπάρχει και Αγροτικός οиноποιητικός συνεταιρισμός που οι ντόπιοι μαζεύουν τα σταφύλια από τους αμπελώνες τους κάτω στο ποτάμι και βγάζουν κρασί και τσίπουρο. Και έχουν και το ωραίο μαγαζάκι του συνεταιρισμού στην

πλατεία, όπου μπορείτε να δείτε το καζάνι της απόσταξης αλλά και να αγοράσετε κρασί και τσίπουρο. Επιστρέψτε στο Μπουραζάνι. Εδώ μπορείτε να καθίσετε για φαγητό στην ταβέρνα της **Λίτσας** και του **Αντώνη**, ακριβώς στη γωνία του δρόμου, όπου σερβίρεται πολύ καλή **πέστροφα**, κοψίδια διάφορα, αλλά και πίτες από τα χέρια της **Πανωραίας**, πού είχε πριν το μαγαζί για δεκαετίες και τώρα βοηθάει το γιο της. Δίπλα από την ταβέρνα της Λίτσας και του Αντώνη, στα 50 μέτρα, είναι το ξενοδοχείο «ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ». Είναι αυτή η επιχείρηση που έχει σε ιδιόκτητο δάσος 3000 στρεμμάτων, εκτροφείο άγριων ζώων (αγριογούρουνα, ζαρκάδια, αγριοπρόβατα, ελάφια κλπ) και κάθε απόγευμα οργανώνει εκδρομές μέσα στο πάρκο, ξεναγώντας σας. Αξίζει να το δείτε. Και στο εστιατόριο του ξενοδοχείου, σερβίρεται κυνήγι.

Παλιά Κλειδωνιά.
Στο βάθος το φαράγγι
του Βίκου

Και δίπλα είναι το κατάστημα πώλησης βιολογικών και τοπικών προϊόντων του **Ηφαιστίωνα Παπαγεωργίου** (26550 61339). Επισκεφτείτε το γιατί θα κάνετε καλό στη διατροφή σας αγοράζοντας βιολογικά προϊόντα από τον Ηφαιστίωνα (που παλεύει από πιτσιρικάς μ' αυτή την ιστορία), αλλά και στην τοπική οικονομία μας!

Από το ταβερνάκι και ορίστε, όπως έρχεστε από Κόνιτσα, πάτε να δείτε την «**νεροτριβή**», κάπου στο 1 χλμ από κει, να δείτε πώς πλένουν με απόλυτα οικολογικό τρόπο οι νοικοκυρές της περιοχής τις κουβέρτες και τις βελόντζες τους με ένα εντυπωσιακό και απίθανο στροβίλισμα του νερού, καθώς πέφτει από ψηλά. Ωραίο μέρος για μάθημα υδροδυναμικής για μας τους καγιάκερς! Και θα δείτε και τον παλιό νερόμυλο εκεί, που είναι σε λειτουργία.

Αν μετά την εκδρομή στο Μπουραζάνι, θέλετε να πάτε Ζαγόρι ή Γιάννενα, δεν θα επιστρέψετε στην Κόνιτσα να πάρετε την εθνική, γιατί έχει δρόμο από εδώ να βγείτε απευθείας στην εθνική. Ρωτήστε την Λίτσα για να μη κάνετε λάθος και πάτε Αλβανία(!) η οποία είναι 3 χμ από το Μπουραζάνι, και έχει και τελωνείο, αυτό της **Μέρτζιανης**. Κι αν έχετε και διαβατήριο μαζί σας, περνάτε και πάτε και μέχρι το πρώτο Αλβανικό χωριό, την Τσαρτσόβα. Όλοι εκεί μιλάν ελληνικά και θα απαντήσουν στις ερωτήσεις σας. Και μιάμιση ώρα μετά από κακής ποιότητας άσφαλτο, είναι η σε όμορφο μέρος Πρεμετή, την οποία χωρίζει ο Αώος στα δύο. Και μη φοβάστε την εκδρομή αυτή. Οι άνθρωποι είναι ήσυχοι εδώ.

Όρος Σμόλικας.
Διακρίνεται η Δρακολίμνη

ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΑ

Ο τόπος των μαστόρων που... έχτισαν τον κόσμο!

Τόσο γεωγραφικά όσο και πολιτισμικά και συναισθηματικά, τα χωριά ετούτα ανήκουν στην επαρχία Κόνιτσας. Όμως με την εφαρμογή των καποδιστριακών Δήμων, φτιάξανε τον Δήμο Μαστοροχωρίων. Όχι όλα.

Είναι τα χωριά των μαστόρων της πέτρας, των **«μπουλουκιών»** που άφησαν πίσω τους πέτρινα αριστουργήματα τόσο στην Ελλάδα όσο και σε όλο τον κόσμο! Εκκλησίες, τζαμιά, σπίτια, σαράγια, γεφύρια, βρύσες, φάρους, καλντερίμια.

Στα 15 λεπτά πορείας περίπου, από την Κόνιτσα προς Θεσσαλονίκη, στα δεξιά μας θα βρούμε πινακίδα προς **«ΜΟΛΙΣΤΑ - ΓΑΝΝΑΔΙΟ - ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ»**.

Στρίβουμε και συναντάμε πρώτα την **Μόλιστα** ή Μεσσαριά (δεξιά στην διασταύρωση πάει για τον οικισμό Μοναστήρι). Κάντε μια στάση να δείτε τον ξενώνα και την ταβέρνα του **Σερίφη**, ο οποίος (Βαγγέλης) θα σας ξεναγήσει και θα σας πει σημαντικά πράγματα για την περιοχή του.

Συνεχίστε για ένα χλμ. και πάτε στο **Γαναδιό**, ένα υπέροχο χωριό που δεν ζηλεύει τίποτα από τα καλύτερα Ζαγοροχώρια. Στο παραδοσιακό καφενείο του χωριού, δοκιμάστε ένα τσιπουράκι που θα σας σερβίρει ο κυρ Μιχάλης. Περιηγηθείτε στο Γαναδιό και θα δείτε μοναδικά δείγματα

παραδοσιακής ηπειρώτικης αρχιτεκτονικής. Στην είσοδο του χωριού, το παλιό Σχολαρχείο, υπέροχο κτίριο, προσπαθεί ο Δήμος να το κάνει ξενώνα.

Επιστροφή στην εθνική οδό και αριστερά. Λίγο πιο κάτω, έχει διασταύρωση δεξιά για Πουρνιά, Αγία Παρασκευή (Κεράσοβο).

Η **Πουρνιά** είναι κλασικό μαστοροχώρι. Έχει και ωραίο ξενώνα και φαγητό (ξενώνας Περιστέρω). Ο Δημήτρης μαζεύει άγρια μανιτάρια από το βουνό κι η Περιστέρω τα μαγειρεύει.

Σύμφωνα με τον κονιτσιώτη μελετητή και συγγραφέα **Γιάννη Λυμπερόπουλο**, η Πουρνιά παλιότερα λεγόταν **Τράπια**, που είναι κοντά στη λέξη Τράμπυα, δηλαδή της πόλης της όμορφης Καλλιδικής που παντρεύτηκε ο Οδυσσέας όταν την «ξανάκανε» από την κακομοίρα την Πηνελόπη, για να ακολουθήσει τις συμβουλές του Τειρεσία και να πάει να βρει τον «τόπο που δεν ξέρουν τι είναι το αλάτι και η θάλασσα!» Εμείς οι Ηπειρώτες είμαστε αυτοί! Ο κυρ Γιάννης, ο ένας από τους δύο μόνιμους κατοίκους το χειμώνα της Αετομηλίτσας, μου έλεγε ότι είδε πρώτη φορά θάλασσα στα 25 του χρόνια όταν πήγε Θεσσαλονίκη και ρώτησε τους φίλους του πού βρέθηκε τόσο νερό!

Ένα χλμ πριν την Πουρνιά, σταθείτε να δείτε ένα υπέροχο πέτρινο γεφύρι και κοιτάξτε και στο βράχο από πάνω σας: θα δείτε μια αγιογραφία του Παντοκράτορα στο κοίλωμα του βράχου!

Από αριστερά:
Πέτρινο γεφύρι Κλειδωνιάς
Ελληνικός ποιμενικός,
Παλιά Κλειδωνιά

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗ ΚΟΝΙΤΣΑ

Πτήση πάνω από τον Ασπ...
φωτογραφία: Μάνος Κυριακάκης

Αν συνεχίσετε, σε 5 km από την διασταύρωση της Πουρνιάς θα πάτε **Αγία Παρασκευή (Κεράσοβο)**.

Και μόλις μπείτε στο χωριό, θα σας καλωσορίσει η vodafone... Αλβανίας, λέγοντάς σας «καλωσήλθατε στην Αλβανία. Για τουριστικές πληροφορίες καλέστε...». Και τότε μάλλον εσείς πληρώνετε «περιαγωγή»!

Χωριό σε ωραίο μέρος, με το ποταμάκι το κερασοβίτικο να εφάπτεται του οικισμού. Έχει αρκετούς μόνιμους κατοίκους και το καλοκαίρι πολύ κόσμο. Και έχει και κοινοτικό ξενώνα στην πλατεία του χωριού, δίπλα από τον εντυπωσιακό ναό κοιμήσεως της Θεοτόκου (αρχές 19^{ου} αιώνα).

Δύο χλμ. έξω απ το χωριό, πάνω στο δρόμο για Φούρκα, υπάρχει νεροτριβή που λειτουργεί το καλοκαίρι και που τον έφτιαξε ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Κοινής Χορτονομής (συστάθηκε αναγκαστικά με νόμο του Ελ. Βενιζέλου, μια από τις 3 περιπτώσεις σε όλη τη χώρα).

Σε 12 χλμ. από το Κεράσοβο θα βρεθείτε στη **Φούρκα**, το τελευταίο χωριό της Κόνιτσας από αυτή την πλευρά. Ωραίο βλαχοχώρι με απίστευτη θέα στις γύρω οροσειρές. Και στην ταβέρνα του **Ζήσα** στην πλατεία, σε υψόμετρο 1410μ., θα βρείτε ντόπια κρέατα να δοκιμάσετε. Και πραγματική - εγκάρδια φιλοξενία (26550

Μολιστα

Γαναδίος
Ένα υπέροχο άγνωστο χωριό

24248). Κι έχει και κοινοτικό ξενώνα με 4 δωμάτια, αν θέλετε να περάσετε το βράδυ σας εδώ.

Δύο χλμ πριν φτάσετε στη Φούρκα, ο δρόμος στρίβει για **Σαμαρίνα**, όπου θα φτάσετε μετά από 10 χλμ. υπέροχης διαδρομής, μέσα στις οξιές και με θέα, να ξεκουράζετε η ψυχή σου. Τον Απρίλη του 2008 ήταν έτοιμος για ασφαλτόστρωση. Χωρίς να χρειάζεται. Αυτή η μαυρίλα της πίσσας μέσα σ' αυτό το τοπίο, είναι σαν τη μύγα μέσα στο γάλα. Αφήστε και κανα βουνο ήσυχο επιτέλους κύριε Νομάρχα...

Κι όταν φτάσετε στη Σαμαρίνα, θα δείτε ένα χωριό μεγάλο σε ωραίο μέρος, αλλά με την πιο αλαλούμ αρχιτεκτονική που έχετε δει στη ζωή σας. Σπίτια πράσινα, σπίτια κίτρινα, με τσίγκο ή με πέτρα στη σκεπή, γεμάτο φωτεινές επιγραφές. Δύο σπίτια ίδιας αρχιτεκτονικής προσέγγισης, αποκλείεται να βρεις!

Επιστροφή στην εθνική οδό και πάλι δεξιά προς Κοζάνη. Μετά από λίγα λεπτά πορεία, θα δείτε πάλι στα δεξιά σας, πινακίδα προς **«Καστανέα»** ή Καστάνιανη που την λέμε εμείς. Πολύ όμορφο πέτρινο χωριό με θαυμάσια σπίτια. Να πάτε να το δείτε. Έχει και μαγαζάκι στην είσοδο. Και 4 πέτρινα

Αλπική λίμνη Αρένα, Γράμμος, Αετομηλίτσα

Πυρσόγιαννη,
το χωριό των μαστόρων
που... έχτισαν το κόσμο

ημόσια βιβλιοθήκη Κόνιτσας

γεφύρια! Προσέξτε δε και την εκκλησία του Αγίου Νικολάου και το διώροφο πέτρινο σχολείο στην πλατεία.

Πάλι πίσω και πάλι δεξιά προς Κοζάνη. Περνάτε τον ποταμό Σαραντάπορο και σε 3 χμ. πάτε αριστερά προς ΠΥΡΣΟΓΑΝΝΗ - ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ. Σταθείτε στην **Πυρσόγιαννη**. Το χωριό των πιο διάσημων μαστόρων της πέτρας, της περιοχής και όχι μόνο. Περιπλανηθείτε στο χωριό, στα καλντερίμια και τα πλακόστρωτα και μετά σταθείτε για τσιπουράκι ή στον **Τότο** (Κόκα Καρυά) στην πλατεία ή λίγα βήματα πιο πάνω στον μοναδικό ξενώνα του χωριού, στο «**Αρμολόι**».

Το χωριό αναμορφώθηκε τα τελευταία χρόνια όταν ήρθε από Θεσσαλονίκη και εγκαταστάθηκε στον τόπο που τον γέννησε, ένας άνθρωπος. Και το χωριό έγινε άλλο από αυτό που ήταν. Υποκλινόμαστε κύριε **Παπαγεωργίου**...

Πέντε χλμ, πιο πέρα είναι η **Βούρμπιανη**. Κι αυτό ωραίο χωριό είναι και έχει και ξενώνα στην πλατεία. Είναι ο ξενώνας του Γιώργου, του **Σκούφια**.

Ο δρόμος συνεχίζει προς το χωριό **Γοργοπόταμος**, που ανέδειξε σπουδαίους ξυλογλύπτες. Το τέμπλο του Αγίου Αθανασίου, Μητροπολιτικού ναού Ιωαννίνων, είναι έργο δικό τους και πολλά άλλα. Συνεχίζετε για άλλα μαστοροχώρια: **Ασημοχώρι**,

Γαναδι

Πυρσόγιανν

Γαναδ

Οξυά, Πληκάτι και το χωριό των σπουδαίων ζωγράφων, αγιογράφων και ξυλογλυπτών, τους **Χιονιάδες**.

Γυρίστε πίσω στη εθνική οδό και, αν έχετε χρόνο και δεν σας... πείραξαν τα τσίπουρα, πάτε **Κεφαλοχώρι** και **Δροσοπηγή**. Το Κεφαλοχώρι, πρώην Λυκόραχη, είναι ζωντανό χωριό με τους κατοίκους να ασχολούνται κυρίως με την κτηνοτροφία. Και είναι και δίπλα στην Εθνική οδό και αν πεινάσατε, είναι μια πολύ καλή σκέψη να πάτε εδώ για φαγητό, γιατί έχει 2 πολύ καλές ταβέρνες: του Τάκη του Φασούλη (που έχει και δωμάτια από πάνω) και του Τάσσου του Φασούλη, δίπλα ακριβώς. Η Δροσοπηγή, είναι βέβαια περίπου ένα μισάωρο από την Πυρσόγιαννη και αρκετές στροφές. Αλλά πρόκειται για μια αετοφωλιά, πνιγμένη στο πράσινο, με υπέροχα πετρόχιστα κτίρια. Και θα περάσετε κι από το πέτρινο γεφύρι τους, κάτω στον Σαραντάπορο.

Επιστρέφοντας προς Κόνιτσα από Δροσοπηγή και στα δεξιά σας στην εθνική, θα δείτε πινακίδα «**Αετομηλίτσα** 17 χλμ.». Ένα από τα ψηλότερα χωριά της Ελλάδας, στα 1450 μέτρα, με κατοίκους δίγλωσσους, ελληνικά και βλαχικά, ημινομάδες κτηνοτρόφοι παλιότερα.

Το χειμώνα ζούνε 4 με 5 άτομα, αλλά υπάρχουν 2 ξενώνες σε λειτουργία (ο ένας σε μορφή καταφυγίου) και ταβέρνα! Ο **Θοδωρής** (26550 31345), που είναι πραγματικά ένας ακρίτας, θα σας πληροφορήσει για ό,τι θέλετε να μάθετε: διαδρομές με 4Χ4 ή με τα πόδια. Και δύσκολα θα δείτε πιο εντυπωσιακή

θέα από ότι από αυτό το χωριό, το οποίο κάνει μια πολύ ενδιαφέρουσα εκδήλωση: κάθε πρώτο σαββατοκύριακο του Αυγούστου, μαζεύονται σε ένα ξέφωτο κοντά στο χωριό όλοι οι κτηνοτρόφοι και κάνουν γλέντι, παρασκευάζοντας ταυτόχρονα τυρί και άλλα προϊόντα τους. Και μαζεύεται κόσμος κι έχει και κλαρίνα και γενικώς, να πάτε.

Γαναδιό, ο καφενές στην πλατεία

Προτάσεις φαγητού σε Κόνιτσα - Μαστοροχώρια

Η θέα από
τη Μονή Στομί

Κόνιτσα, Καπνισμένο Τσουκάλι: 26550 24722. Δοκιμάστε αρνί ή κατσίκι στη γάστρα και κόκορα ή κουνέλι σπιτάδο.

Κόνιτσα, Τόρης: 26550 22915. Χασαποταβέρνα με υπέροχα «κοψίδια» (κεμπάπ, κοκορέτσι, αρνί ψητό).

Κόνιτσα, Αδιέξοδο: 26550 23184. Προβατίνα και κοτόπουλο στα κάρβουνα.

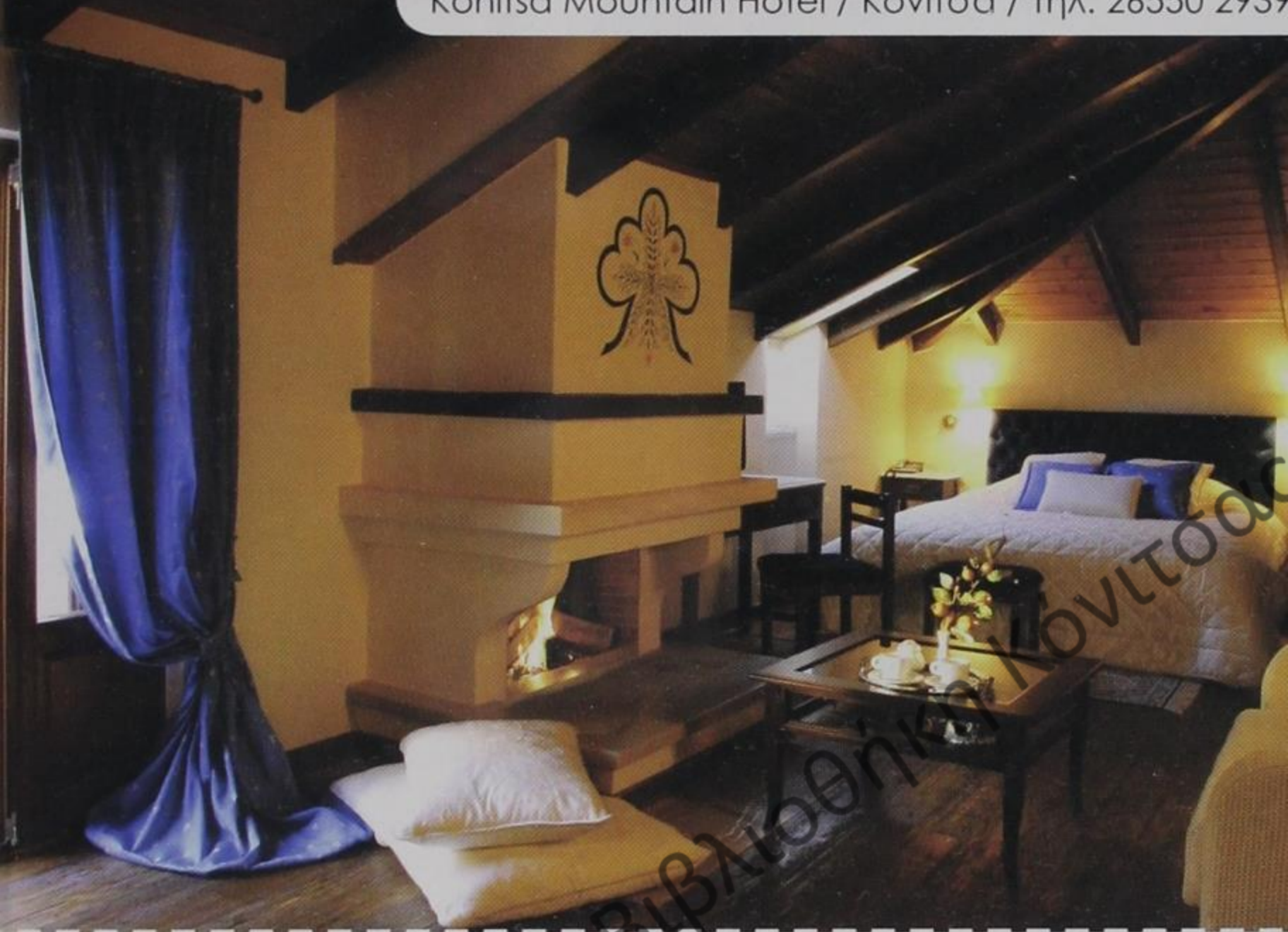
Κόνιτσα, Το Στέκι: 26550 25025. Κοντοσουβλι χοιρινό και προβατίνα.

Κόνιτσα, Το Γεφύρι: 26550 23780. Χοιρινό με δαμάσκηνα και χορτόπιτα κονιορτική. Η

Ξενοδοχείο Γεφύρι / Κόνιτσα / τηλ. 26550 237

καρυδόπιτα της κυρίας Χρυσούλας είναι λόγος για να 'ρθεις στην Κόνιτσα!

Κόνιτσα, Το Δέντρο: 26550 22050. Αγριογούρουνο κρασάτο και κατσίκι στη γάστρα.

Κόνιτσα, Πλατανάκια: 26550 22115. Μπιφτέκι γεμιστό και παϊδάκι στα κάρβουνα.

Κόνιτσα, Μησιακούλης: 6974 992243. Μεζεδοπωλείο - τσιπουράδικο. Γραβίτσια.

Κόνιτσα, Μαγική Αυλή: Μεζεδοπωλείο - τσιπουράδικο. Πλατεία Δημαρχείου.

Μπουραζάνι, Hotel Μπουραζάνι: 26550 61283. Ελάφι καρυδάτο και αγριογούρουνο κρασάτο.

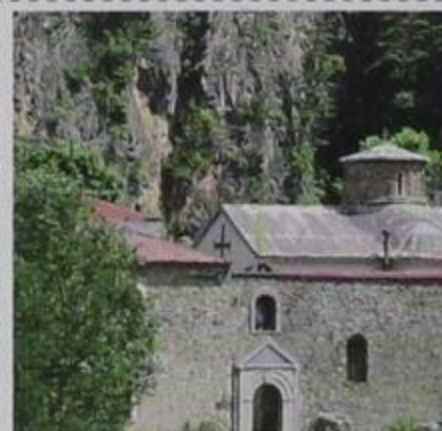
Μπουραζάνι, Ταβέρνα Πανωραία: 26550 61376. Πέστροφα Βοϊδομάτη και κασιόπιτα μπουραζανίου. Αλλά κι η χορτόπιτα της Πανωραίας δεν παίζεται!

Ανω Κλειδωνιά, Ξενώνας Ζαγόρι: 26550 24532. Ζυγούρι γάστρας και τζιγεροσαλμάδες!

Κορφές πάνω στην Αγ. Παρασκευή (Κεράσο)

Ιερά Μονή Στο...

Villa Rustica / Κόνιτσα / τηλ. 26550 24910

Πάδες, Ανάσας: 26550 24791. Χοιρινό με πράσο και λαχανοντολμάδες. Κι ωραίο τσίπουρο δικό του.

Πάδες, Αρρεναγωγείο: 6974 359513. Κρεμυδοπρασόπιτα, πατατόπιτα και γίδα βραστή. Ωραίο γλυκό μήλο με χαλβά.

Μόλιτσα, Σερίφης: 26550 24090. Κοτόπουλο στη γάστρα αλα Σερίφη, λαχανοντολμάδες και κολοκυθόπιτα.

Πυρσόγιαννη, Ξενώνας Αρμολοΐ: 26550 31297. Τσιριβίρι (κουνέλι με χυλό) και χοιρινό πρασοσέλινο.

Βούρμπιανη, Σκουφιάς Γιώργος: 26550 31340. Αγριογούρουνο και κρέατα ελευθέρας βοσκής στη σούβλα.

Πουρνιά, Περιστέρω: 26550 24147. Άγρια μανιτάρια μαζεύει ο Δημήτρης στο βουνό και η Περιστέρω τα μαγειρεύει. Και γιαπράκια.

Αετομηλίτσα, Ξενώνας Λούσιος: 26550 31345. Παϊδάκια και φασολάδα. Για πρωινό δοκιμάστε πολύ ωραίο τραχανά.

Κεφαλοχώρι, Φασουλής Δημήτρης: 26550 81481. Αγριογούρουνο στιφάδο, προβατίνα και γλυκό σαραγλί. Και το ψωμί το ζυμώνει η Ναυσικά.

Κεφαλοχώρι, Φασουλής Τάσος: 26550 81451. Επίσης αγριογούρουνο στοιφάδο, κολοκυθόπιτα και κρεατόπιτα.

Δίστρατο, Μπριάζα: 26550 24919. Κεμπάπ και παϊδάκια πρόβεια.

Δίστρατο, Καραγάτσια: 6976 701817. Παϊδάκια στα κάρβουνα και κεμπάπ.

Έχει και μπαράκι στο Δίστρατο και το λένε Ε6.

Φούρκα, Ζήσης Κάκος: 26550 24248. Κοντοσούβλι και κεμπάπ από κρέατα δικά του.

Εύχομαι κανένα από τα εστιατόρια του Ζαγορίου και της Κόνιτσας που σας προτείνω, να μη σας θυμίσει το παρακάτω ανέκδοτο:

Πελάτης εστιατορίου φωνάζει τον σερβιτόρο:

«Γκαρσόν, έρχεσαι μια στιγμή;»

«Παρακαλώ κύριε»

«Μπορείς να ψήσεις λίγο το κοτόπουλο;»

«Γιατί κύριε, τι έχει;»

«Γιατί μου τρώει τις πατάτες!»

Ξενώνας Άρτεμις / Κόνιτσα / τηλ. 26550 24

Προτάσεις φαγητού σε Κόνιτσα - Μαστοροχώρια

Η θέα από
τη Μονή Στομί

Κόνιτσα, Καπνισμένο Τσουκάλι: 26550 24722.
Δοκιμάστε αρνί ή κατσίκι στη γάστρα και κόκορα
ή κουνέλι σφιγάδο.

Κόνιτσα, Τόρης: 26550 22915. Χασαποταβέρνα
με υπέροχα «κοψίδια» (κεμπάπ, κοκορέτσι, αρνί
ψητό).

Κόνιτσα, Αδιέξοδο: 26550 23184. Προβατίνα και
κοτόπουλο στα κάρβουνα.

Κόνιτσα, Το Στέκι: 26550 25025. Κοντοσουβλι
χοιρινό και προβατίνα.

Κόνιτσα, Το Γεφύρι: 26550 23780. Χοιρινό με
δαμάσκηνα και χορτόπιτα κονισιάτικη. Η

Ξενοδοχείο Γεφύρι / Κόνιτσα / τηλ. 26550 23780

καρυδόπιτα της κυρίας Χρυσούλας είναι λόγος για να 'ρθεις στην Κόνιτσα!

Κόνιτσα, Το Δέντρο: 26550 22050. Αγριογούρουνο κρασάτο και κατσίκι στη γάστρα.

Κόνιτσα, Πλατανάκια: 26550 22115. Μπιφτέκι γεμιστό και παϊδάκι στα κάρβουνα.

Κόνιτσα, Μησιακούλης: 6974 992243. Μεζεδοπωλείο - τσιπουράδικο. Γραβίτσια.

Κόνιτσα, Μαγική Αυλή: Μεζεδοπωλείο - τσιπουράδικο. Πλατεία Δημαρχείου.

Μπουραζάνι, Hotel Μπουραζάνι: 26550 61283. Ελάφι καρυδάτο και αγριογούρουνο κρασάτο.

Μπουραζάνι, Ταβέρνα Πανωραία: 26550 61376. Πέστροφα Βοϊδομάτη και κασιόπιτα μπουραζανίου. Αλλά κι η χορτόπιτα της Πανωραίας δεν παίζεται!

Ανω Κλειδωνιά, Ξενώνας Ζαγόρι: 26550 24532. Ζυγούρι γάστρας και τζιγεροσαλμάδες!

Κορφές πάνω απ' την Αγ. Παρασκευή (Κεράσοβο)

Ιερά Μονή Στομίου

Villa Rustica / Κόνιτσα / τηλ. 26550 24910

Πάδες, Ανάσας: 26550 24791. Χοιρινό με πράσο και λαχανοντολμάδες. Κι ωραίο τσίπουρο δικό του.

Πάδες, Αρρεναγωγείο: 6974 359513. Κρεμυδοπρασόπιτα, πατατόπιτα και γίδα βραστή. Ωραίο γλυκό μήλο με χαλβά.

Μόλιτσα, Σερίφης: 26550 24090. Κοτόπουλο στη γάστρα αλα Σερίφη, λαχανοντολμάδες και κολοκυθόπιτα.

Πυρσόγιαννη, Ξενώνας Αρμολοΐ: 26550 31297. Τσιριβίρι (κουνέλι με χυλό) και χοιρινό πρασοσέλινο.

Βούρμπιανη, Σκουφιάς Γιώργος: 26550 31340. Αγριογούρουνο και κρέατα ελευθέρως βοσκής στη σούβλα.

Πουρνιά, Περιστέρω: 26550 24147. Άγρια μανιτάρια μαζεύει ο Δημήτρης στο βουνό και η Περιστέρω τα μαγειρεύει. Και γιαπράκια.

Αετομηλίτσα, Ξενώνας Λούσιος: 26550 31345. Παϊδάκια και φασολάδα. Για πρωινό δοκιμάστε πολύ ωραίο τραχανά.

Κεφαλοχώρι, Φασουλής Δημήτρης: 26550 81481. Αγριογούρουνο στιφάδο, προβατίνα και γλυκό σαραγλί. Και το ψωμί το ζυμώνει η Ναυσικά.

Κεφαλοχώρι, Φασουλής Τάσος: 26550 81451. Επίσης αγριογούρουνο στοιφάδο, κολοκυθόπιτα και κρεατόπιτα.

Δίστρατο, Μπριάζα: 26550 24919. Κεμπάπ και παιδάκια πρόβεια.

Δίστρατο, Καραγάτσια: 6976 701817. Παϊδάκια στα κάρβουνα και κεμπάπ.

Έχει και μπαράκι στο Δίστρατο και το λένε Ε6.

Φούρκα, Ζήσης Κάκος: 26550 24248. Κοντοσούβλι και κεμπάπ από κρέατα δικά του.

Εύχομαι κανένα από τα εστιατόρια του Ζαγορίου και της Κόνιτσας που σας προτείνω, να μη σας θυμίσει το παρακάτω ανέκδοτο:

Πελάτης εστιατορίου φωνάζει τον σερβιτόρο:

«Γκαρσόν, έρχεσαι μια στιγμή;»

«Παρακαλώ κύριε»

«Μπορείς να ψήσεις λίγο το κοτόπουλο;»

«Γιατί κύριε, τι έχει;»

«Γιατί μου τρώει τις πατάτες!»

Ξανώνας Άρτεμις / Κόνιτσα / τηλ. 26550 2477

ο,τι χρειαζεστε

Τα μπαράκια της Κόνιτσας, είναι στο κέντρο και... διανυκτερεύουν!

ΜΥΘΟΣ

ΧΑΤΖΗΣ

ΤΣΟΥΝΑΜΙ

ΑΠΟΨΗ

Καθίστε για καλό καφέ στο «MEMORIES» στο κέντρο και στο «ΘΕΑΣΗ» μέσα στην πλατεία, καθώς και στο «ΑΡΩΜΑ» και στο «ΑΠΟΨΗ» πάνω απ την πλατεία.

Στην παλιά αγορά, το «σπιτικό» του Αντώνη σερβίρει κονιτσιώτικες πίτες και όλα τα καλά για πρωινό (26550 23697)

Αν θέλετε να αγοράσετε καλό τσίπουρο κονιτσιώτικο (χωρίς γλυκάνιζο φυσικά!), τηλεφωνήστε στους κυρίους:

Ευαγγελίδη Βαγγέλη, 6937 666267

Λάκα Κώστα, 26550 23400

Ξενώνας Σπυριδούλα / Κλειδωνιά / τηλ. 26550 2505

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑ

Οι τιμές που αναφέρονται είναι ανά δωμάτιο ανά διανυκτέρευση.

Κόνιτσα, Γεφύρι: 26550 23780. Στην όχθη του ποταμού Αώου, με 11 δωμάτια, το ένα με τζάκι και τα 6 με υδρομασάζ, εστιατόριο και καθιστικό με τζάκι, εξωτερικό μπαρ και πισίνα. Από 60€ ως 90€ με το πρωινό.

Κόνιτσα, Konitsa mountain hotel: 26550 29390. Παραδοσιακός ξενώνας με δεκαπέντε δωμάτια, τα 6 με τζάκι, 2 σουίτες, υδρομασάζ, σάουνα, γυμναστήριο, πρωινό, καθιστικό με τζάκι. Από 80€ ως 150€ με το πρωινό.

Κόνιτσα, Villa Rustica: 26550 24910. Αγρόκτημα με 6 μονόχωρες και 2 δίχωρες αυτόνομες σουίτες, όλες με τζάκι. Ακόμη, κεντρικό κτίριο με καφέ, καθιστικό και χώρος πρωινού. Σε μια έκταση 30 στρεμμάτων με πολλά ζώα και δένδρα. Από 90€ ως 160€ με το πρωινό.

Κόνιτσα, Άρτεμις: 26550 24774. Οκτώ περιποιημένα studios, με κουζινάκι, ψυγείο και ψησταριά στον υπαίθριο χώρο για τους μερακλήδες! Από 40€ ως 55€

Κόνιτσα, Χάμκω: 26550 23107. Παραδοσιακός ξενώνας με τρία διαμερίσματα, τα 2 με τζάκι, χώρο πρωινού και καθιστικό. Από 70€ ως 150 €

Κόνιτσα, Στόμιος: 26553 00997. Παραδοσιακός ξενώνας με τέσσερα δίχωρα διαμερίσματα και ένα μονόχωρο, αίθουσα πρωινού, καθιστικό με τζάκι. Από 60€ ως 100€ με το πρωινό.

Κόνιτσα, Δένδρο: 26550 29365. 18 δωμάτια και 4 σουίτες (με τζάκι και υδρομασάζ), εστιατόριο, parking, internet. Υπάρχει επίσης καθιστικό με τζάκι. Από 60€ ως 170€ με πρωινό

Κόνιτσα, Κούγιας: 26550 23830. Έντεκα δωμάτια και ένας μεγάλος κοινόχρηστος χώρος στο κέντρο της Κόνιτσας με καθιστικό και χώρο πρωινού. Από 50€ ως 70€ με το πρωινό.

Κόνιτσα, Φιλοξένια: 26550 23330. Δεκατρία δωμάτια και τρεις σουίτες με τζάκι, καθιστικό με τζάκι, αίθουσα πρωινού. Από 40€ ως 90€

Μπουραζάνι, Hotel Bourazani: 26550 61283. Τετράστερο ξενοδοχείο με 17 δωμάτια και 2 σουίτες, εστιατόριο, εξωτερική πισίνα, κλιματισμό, συνεδριακό κέντρο, γήπεδο μπάσκετ και περιβαλλοντικό πάρκο. Από 60€ ως 180€

Μπουραζάνι, Ζαχαρίας Αντώνης: 26550 61376. Πέτρινο οίκημα με τρία δωμάτια και ένα καθιστικό με τζάκι, κλιματισμό και χώρο πρωινού-εστιατόριο δίπλα ακριβώς. Από 50€ ως 60€ χωρίς το πρωινό.

Μπουραζάνι, Φτέρη: 6946 783111. Τρία αυτόνομα αγροτόσπιτα με τζάκι σε ωραία θέση και θέα. Από 75€ ως 140€

Πυρσόγιαννη, Αρμολόι: 26550 31297. Επτά δωμάτια στην πρωτεύουσα των μαστοροχωρίων, με άνετο χώρο στο ισόγειο για καφέ και φαγητό. Από 30 ως 60€ χωρίς πρωινό.

Αετομηλίτσα, Λούσιος: 26550 31345. Επτά δωμάτια, τα 4 με τζάκι, χώρος πρωινού και εστιατόριο, σε ένα χωριό - αετοφωλιά με απίθανη θέα. 50€ με πρωινό ότι καιρός και να 'ναι!

Μόλιτσα, Σερίφης: 26550 24090. Έξι δωμάτια τα 2 με τζάκι, με χώρο πρωινού - εστιατορίου και χώρο καθιστικού. Από 60€ ως 70€ χωρίς το πρωινό.

Πουρνιά, Περιστέρω: 26550 24147. Έξι σουίτες, οι πέντε με τζάκι, με καθιστικό αλλά και εστιατόριο. Από 50€ ως 60€ με το πρωινό.

Κεφαλοχώρι, Φασούλης: 26550 81481. Έξι δωμάτια και καθιστικό και εστιατόριο με τζάκι στο ισόγειο. Από 50€ ως 60€ χωρίς πρωινό.

Ξενώνας Λούσιος / Αετομηλίτσα / τηλ. 26550 31345

Ο,ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ

Βούρμπιανη, Σκούφιας: 26550 31340. Επτά δωμάτια, το ένα με τζάκι και χώρος εστιατορίου και καθιστικού. Από 50€ ως 100€ χωρίς το πρωινό.

Πάδες, Αρρεναγωγείο: 6974 359513. Εννέα δωμάτια, χώρος πρωινού - εστιατορίου με τζάκι. Από 35€ ως 40 € χωρίς πρωινό.

Δίστρατο, Ιβάρνας: 26550 2484. Δύο διαμερίσματα και 2 δωμάτια, καθιστικό με τζάκι και εστιατόριο 30 μέτρα πιο πέρα, 15 λεπτά από το χιονοδρομικό της Βασιλίτσας. Από 30€ ως 45€ τα δωμάτια και από 80€ ως 90€ τα διαμερίσματα.

Δίστρατο, Μάπας Νίκος: 26550 24816. Οκτώ δωμάτια, τα 2 με τζάκι, καθιστικό - αίθουσα πρωινού με τζάκι. Από 50€ ως 85€ με πρωινό.

Κλειδωνιά, Σπυριδούλα: 26550 25050. Οκτώ δωμάτια και ένα διαμέρισμα, καθιστικό με τζάκι και χώρο πρωινού. Εκατό μέτρα από τον ποταμό Βοϊδομάτη. Από 40€ ως 70€ με πρωινό.

Κλειδωνιά, Το Χάνι: 26550 24567. Δεκαπέντε δωμάτια, τα 6 με τζάκι, κλιματιστικό, χρηματοκιβώτιο, ασύρματο internet, ψυγείο, τηλεόραση. Και ακόμη, μεγάλος κοινόχρηστος χώρος καθιστικού και πρωινού. Από 80€ ως 120€ με το πρωινό.

Άνω Κλειδωνιά, Ζαγόρι: 26550 24532. Τέσσερα δωμάτια, καθιστικό και εστιατόριο, σε ένα από τα ωραιότερα χωριά της περιοχής. Από 40€ ως 70€ με πρωινό.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑΣ

ΚΟΝΙΤΣΑ - ΜΟΝΗ ΣΤΟΜΙΟΥ

Ένα από τα ωραιότερα ορεινά μέρη στη χώρα μας, η διαδρομή Κόνιτσα - Μονή Στομίου. Ξεκινά από το πέτρινο μονότοξο γεφύρι στην άκρη του οικισμού της μικρής κωμόπολης. Για 2 km στην αρχή, είναι χωματόδρομος, ο οποίος οδηγεί στο τεχνητό φράγμα που μπλοκάρει τα νερά του Αώου, ώστε να τα οδηγήσει στο ποτιστικό του κάμπου κανάλι. Αμέσως μετά η διαδρομή γίνεται μονοπάτι, αλλά σε μερικά σημεία ξαναγίνεται χωματόδρομος. Γι αυτό μην μπερδεύεστε. Άλλωστε, το μοναστήρι πλέον το βλέπετε συχνά στο βάθος.

Η συνολική διαδρομή είναι 6 περίπου km και το μεγαλύτερο κομμάτι είναι δίπλα στον Αώο, τον σημαντικότερο ποταμό της Ελλάδας για το άθλημα του καγιάκ - άγρια νερά. Η διάρκεια της πεζοπορίας σας θα είναι μιάμιση με δύο ώρες να

Ξενώνας Στόμιο / Κόνιτσα / τηλ. 26553 009

πάτε και μιάμιση να επιστρέψετε. Έχει μία πηγή περίπου στη μέση της διαδρομής, μία στο ποταμάκι του Γραβό, 15 λεπτά πριν φτάσετε και φυσικά μέσα και έξω από την Μογή. Στο μοναστήρι είναι σχεδόν πάντα ο δόκιμος μοναχός ο **Παύλος** που θα σας καλοδεχτεί και θα σας κεράσει. Εδώ έζησε ο αγιορείτης πατέρας **Παΐσιος** για μερικά χρόνια, κονιτσιώτης όν. Επισκεφθείτε το κελί στο οποίο ζούσε και θα δείτε και μερικά από τα προσωπικά του αντικείμενα.

Μην ξεχάσετε να κοιτάξετε πίσω από το μοναστήρι, να δείτε το φαράγγι «**Στόμιο**». Θα αλλάξετε ξαφνικά όψη!

Από δω συνεχίζει το μονοπάτι για δρακολίμνη Γκαμήλας και Αστράκα, αλλά είναι σχετικά δύσκολο και αν δεν είστε έμπειροι ορειβάτες μην το επιχειρήσετε.

ΠΑΛΙΟΣΕΛΙ - ΣΜΟΛΙΚΑΣ

Από το Παλιοσέλι, μέσα από το χωριό, ξεκινά το μονοπάτι για δρακολίμνη Σμόλικα και κορυφή (2637μ.). Θα κάνετε μιάμιση ώρα μέχρι το καταφύγιο του Παλιοσελίου (όπου μπορείτε να φτάσετε και με τετρακίνητο όχημα) και άλλες 2 ώρες μέχρι τη λίμνη. Η κορυφή του **δεύτερου πιο ψηλού βουνού της Ελλάδας**, απέχει από εδώ μία ώρα πορείας. Στο καταφύγιο μπορείτε να διανυκτερεύσετε.

Το παλιό του συλλόγου είναι κλειστό και αφού πληρώσετε κάτι το παίρνετε από τα παιδιά της κοινότητας αλλά είναι καλύτερα να μείνετε στο καινούργιο, το πέτρινο, 500 μ. παραπάνω, το οποίο διαχειρίζεται ο **Χρήστος Στρατηγόπουλος** και μπορεί και να σας μαγειρέψει και να σας φτιάξει καφέ, τσάι, τραχανά κλπ. (τηλ. 6946 670565)

ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑ - ΓΡΑΜΜΟΣ

Από το χωριό, θα ξεκινήσετε την πεζοπορία με κατεύθυνση την κορυφή (2520 μ.). Περίπου μετά από 2 - 2,5 ώρες πεζοπορία, το μονοπάτι φθάνει στο μνημείο πεσόντων. Είναι πεσόντες του εμφυλίου και μας κάνει να θυμόμαστε πως αλληλοσκοτώθήκαμε!

Συνεχίζετε για την κορυφή, για την οποία θέλετε άλλο τόσο. Συνολική διάρκεια ανάβασης: 4,5 με 5 ώρες.

Επειδή το χωριό απ το οποίο ξεκινά και η διαδρομή, είναι στα όρια της αλπικής ζώνης, δεν θα έχετε σκιά καθόλου στη διάρκεια της πεζοπορίας σας. Θα έχετε όμως πανοραμική θέα, έχοντας απέναντί την Τύμφη, το Σμόλικα και την Νεμέρτσικα.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΒΙΚΟΥ - ΑΩΟΥ

(Τα παρακάτω στοιχεία είναι από εκδόσεις του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας)

Όσοι τον έχετε γνωρίσει από κοντά, δηλαδή όσοι περπατήσατε μέχρι τη Μονή Στομίου, τη Δρακολίμνη, τη Γκαμήλα και το φαράγγι του Βίκου νομίζω θα συμφωνείτε ότι πρόκειται για τον πιο εντυπωσιακό ορεινό σχηματισμό στη χώρα μας.

Είναι μέρος του Εθνικού Πάρκου Β. Πίνδου πλέον, το οποίο περιλαμβάνει την περιοχή Βίκου - Αώου, που ανακηρύχθηκε Εθνικός δρυμός το 1973, την περιοχή της Βάλια Κάλντα, που ανακηρύχθηκε το 1966 και την μεταξύ τους περιοχή.

Φυσικά όρια του Εθνικού Πάρκου είναι οι ποταμοί Αώος, Βοϊδομάτης, οι παραπόταμοι του Αράχθου (Ζαγορίτικος), του Αλιάκμονα (Βενέτικος) και του Σαραντάπορου (Κερασοβίτικος). Περιλαμβάνει δε τα βουνά Σμόλικα, Τύμφη, Λύγκο, Βασιλίτσα, Ζυγό, Μπισσέλι και Όρλιακα.

Για την προστασία των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών, έχουν καθοριστεί ζώνες με διαφορετικό βαθμό προστασίας: α) Πυρήνες του Ε.Π. Β. Πίνδου (Βίκος, Αώος, Βάλια Κάλντα), β) Ζώνες Διατήρησης οικοτόπων και Ειδών, με τις οποίες εξασφαλίζεται η σύνδεση μεταξύ των πυρήνων και γ) Περιφερειακή Ζώνη του Εθνικού Πάρκου.

Ο Εθνικός Δρυμός Βίκου - Αώου, έχει έκταση 122000 στρεμμάτων περίπου και χαρακτηρίζεται από έντονο ανάγλυφο με βραχώδεις εξάρσεις, ψηλά βουνά, ποτάμια, ορεινές λίμνες, φαράγγια, βάραθρα, δάση. Υπάρχει έντονη βιοποικιλότητα και σπάνια βλάστηση. Περιλαμβάνει το ορεινό συγκρότημα της Τύμφης, με τις ψηλές-αλπικής μορφής- κορυφές της: Γκαμήλα (2497μ.), Ασράκα (2436μ.), Καρτερό (2478μ.), Πλόσκο (2377μ.), Λάπατο (2251μ.), Μεγάλα Λιθάρια (2467μ.), Τσούκα Ρόσσα (2377μ.).

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

Πτήσεις αλεξιπτώτου πλαγιάς πάνω από την Κόνιτσα

Αώος ποταμός

Πηγάζει από τη Βάλια Κάλντα και έχει μήκος επί του ελληνικού εδάφους 80 χλμ. και αφού πάρει μαζί του τους δύο παραποτάμους του Βοϊδομάτη και Σαραντάπορο, εισέρχεται στην Αλβανία (εκεί λέγεται Βιόσα) και αφού την διασχίσει χύνεται στην Αδριατική θάλασσα, δίπλα από την πόλη Αυλώνα. Άγριος ποταμός, από τα καλύτερα στην Ευρώπη για το άθλημα του καγιάκ, με 50 χλμ. χαράδρας από την Βωβούσα μέχρι το πέτρινο γεφύρι της Κόνιτσας, όπου και ηρεμεί. Για να εισέλθει πλέον στον κάμπο της Κόνιτσας και να συνεχίσει την ευεργετική του υπόσταση, ποτίζοντας περίπου 20.000 στρέμματα καλλιεργήσιμης γης.

Το φαράγγι του Βίκου

Ένα από τα βαθύτερα και πιο εντυπωσιακά φαράγγια στον κόσμο! Το κάθετο ανάπυγμα του φτάνει περίπου τα 1200 μ. και το πλάτος του κυμαίνεται από 100 μ. ως 1 χλμ. Το μήκος του είναι περίπου 12 χλμ. και αρχίζει κοντά στο χωριό Βραδέτο, ενώ το τελειώμά του είναι κάτω από το χωριό Βίκος, όπου και οι πηγές του Βοϊδομάτη. Βίκος και Βοϊδομάτης έχουν συνεχόμενη κοίτη, αλλά έχουν άλλο όνομα γιατί ο Βοϊδομάτης είναι συνεχούς ροής ποτάμι, ενώ ο Βίκος έχει νερό 2 με 3 μήνες το χρόνο, την άνοιξη δηλ. που λιώνουν τα χιόνια και μερικές φορές στις πολύ έντονες βροχοπτώσεις. Μόλις όμως πάψει η βροχή, σε 2 - 3 μέρες ξεραίνεται.

Βοϊδομάτης

Ο πιο κρύος ποταμός στην Ελλάδα και από τους καθαρότερους στην Ευρώπη. Έχει τις πηγές του κάτω από το χωριό Βίκος, όπου η θερμοκρασία του είναι 6 - 7 βαθμοί! Πηγές όμως του ποταμού συναντά κανείς σε όλο το μήκος της κοίτης του, λόγω των διαπερατών ασβεστολιθικών πετρωμάτων της Τύμφης.

Μέσα στον Εθνικό Δρυμό βρίσκεται μέχρι το πέτρινο γεφύρι της Κλειδωνιάς και μετά από μερικά χλμ σμίγει με τον μεγάλο αδερφό, τον Αώο, κοντά στη θέση Λιατοβούνι, στον κάμπο της Κόνιτσας.

Η θερμοκρασία του έχει στη διάρκεια του έτους μικρή διακύμανση (από 7,8 ως 9,8 βαθμούς Κελσίου), ενώ το νερό του παρουσιάζει μεγάλη περιεκτικότητα σε Οξυγόνο. Το ΡΗ του δε που κυμαίνεται από 7,3 - 8,5 είναι ιδανικό για τη διαβίωση της πέστροφας. Ένδειξη της καθαρότητας του Βοϊδομάτη, είναι οι μεγάλοι πληθυσμοί του νεροκότσυφα, ο οποίος ζει μόνο σε καθαρά ορεινά ποτάμια. Όσα ποτάμια κι αν έχω γυρίσει πουθενά δεν έχω συναντήσει τόσους νεροκότσυφες!

Αλπική λίμνη
στην Άστρακα

Μνημεία στην περιοχή του Δρυμού

Τα αξιόλογα μνημεία της περιοχής του Δρυμού είναι: η βραχοσκεπή στη θέση Κλειδί στη χαράδρα του Βοϊδομάτη με τα προϊστορικά ευρήματα (14000π.Χ - 8000π.Χ.), ο προϊστορικός κτηνοτροφικός οικισμός στη θέση Γενίτσαρη Βίτσας, ο αρχαίος οικισμός στο λόφο Λιατοβούνι στον κάμπο της Κόνιτσας, η ακρόπολη Καστράκι στο χωριό Αγ. Μηνάς, το κάστρο της Κόνιτσας, το μοναστήρι της Αγ. Παρασκευής στο Μονοδένδρι που χτίστηκε το 1412, η μονή Παναγίας Σπηλιώτισσας (1665) στην Αρίστη, η μονή Αγ. Αναργύρων (1658) στο φαράγγι του Βοϊδομάτη, η μονή Αγ. Αποστόλων (1662) και η μονή Μεταμόρφωσης του Σωτήρος (1609) στην Κλειδωνιά, η μονή Στομίου (1774) στη χαράδρα του Αώου, η μονή Αγ. Τριάδος Βρυσοχωρίου (1667) και τέλος τα πολλά γεφύρια (Κόνιτσας, Μίσιου, Κλειδωνιάς, Νούτσου κ.ά.)

Χλωρίδα του Δρυμού

Ένας Δρυμός με τεράστια χλωριδική αξία. Τα είδη και τα υποείδη ξεπερνούν τα 1700, από τα οποία πέντε είναι ενδημικά της περιοχής, δηλ. δεν απαντώνται πουθενά στον κόσμο. Φιλοξενεί και άλλα δεκαεννιά ενδημικά είδη της Ελλάδας, δηλ. που δεν απαντώνται σε κανένα άλλο μέρος της Ελλάδας.

Φυτρώνουν επίσης 250 είδη φαρμακευτικών φυτών, από τα πιο κοινά όπως φασκόμηλο, τσάι του βουνού, χαμομήλι, μέντα, ρίγανη, πικραλίδι αλλά και δάφνη, γαλατσίδα, κώνειο, σαλέπι, αγριοαγκινάρα, αγριοσπαράγγι, χελιδονόχορτο, σκορπίδι και πολλά άλλα. Αυτά αποτελούσαν και τα βασικά φάρμακα των βικογιατρών, που κατά τον 18^ο και 19^ο αιώνα προσέφεραν πολλά σε ασθενείς και είχαν γίνει διάσημοι τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Τα βότανα αυτά τα έβρισκαν κυρίως στα σιάδια και τα ζωνάρια του φαραγγιού του Βίκου.

Πληγώμενο ζαρκάδι
μέσα στον Εθνικό Δρυμό Βίκου - Αώου

Στην παρόχθια ζώνη κυριαρχούν τα πλατάνια, οι ιτιές και τα σκλήθρα... Πιο ψηλά, στα 400 - 650 μ., η αείφυλλη σκληρόφυλλη βλάστηση με πουρνάρια και αριές αλλά και κουμαριές, φράξο, φυλίκι, γάβρο, κέδρα. Ακολουθεί η ζώνη των φυλλοβόλων ως τα 1000 περίπου μέτρα, με βελανιδιές, σφενδάμια, γάβρους, κρανιές κ.ά. Από τα 750 ως τα 1000μ. επίσης, έχουμε μικτά δάση φυλλοβόλων και κωνοφόρων, με έλατα, πεύκα, βελανιδιές. Από τα 1000 μ. ως τα 1600 μ., έχουμε δάση με μαυρόπευκο έλατο και οξιά. Από τα 1600 μ. ως τα 2000 μ. έχουμε επίσης πεύκα έλατα αλλά και ρόμπολα πλέον. Το ρόμπολο ή λευκόδερμη πεύκη, είναι αυτό που από τον κορμό του έφτιαχναν βαρέλια για κρασί, λόγω της πολύ καλής ποιότητας του ξύλου του. Από τα 2000 μ. και πάνω συναντάμε τα υποαλπικά λιβάδια με πόες και αγκαθωτούς θάμνους κυρίως, που είναι και η κύρια τροφή του αγριόγιδου τους καλοκαιρινούς μήνες.

Πανίδα

Εξακολουθεί να είναι πλούσια, αλλά στο πρόσφατο παρελθόν ήταν πλουσιότατη...

Τα κυριότερα θηλαστικά που συναντάμε στην περιοχή είναι:

Σαρκοφάγα: Αρκούδα, λύκος, αλεπού, βίδρα, κουνάβια, αγριόγατος, ασβός

Χορτοφάγα: Αγριόγιδο, ζαρκάδι, αγριογούρουνο, λαγός, σκίουρος, 7είδη ποντικών, σκατζόχοιρος, τυφλοσπάλακας και 4 είδη νυχτερίδων.

Ως προς την περωτή πανίδα, έχουν παρατηρηθεί πάνω από 100 είδη πουλιών, από τα οποία γύρω στα 70 είναι μόνιμοι κάτοικοι και τα υπόλοιπα φωλιάζουν στην περιοχή. Τα σημαντικότερα είναι:

αετοί (χρυσαιετός, βασιλαιετός, κραυγαετός, σταυραετός), **γεράκια** και **όρνια** (σφηκιάρης, γύπας, σαΐνι, πετρίτης, διπλοσαΐνο, χρυσογέρακας), καθώς και άλλα πουλιά όπως φάσσα, τρυγόνι, κούκος, δρυοκολάπτης, κοκκινολαίμης κοτσύφι, τσίχλα, παπαδίτσα, σπίνοι, σουσουράδες και ο σπάνιος νεροκότσυφας, ο οποίος υπάρχει στον Βοϊδομάτη σε αριθμούς

όσο ίσως σε κανένα άλλο ελληνικό ποτάμι. Είναι βουτηχτής, τρώει προνύμφες και αυγά ψαριών περπατώντας στον πυθμένα και στη συνέχεια βγαίνει στην επιφάνεια και πετάει, εξαιτίας μιας ουσίας που έχει στα φτερά του που τα καθιστά αδιάβροχα!

Υδροβία: Στον Αώο και τον Βοϊδομάτη συναντάμε 12 είδη ψαριών, με κυριότερα την πέστροφα, τον κέφαλο των γλυκών νερών και τον μουστακαλή ή μπρανί.

Στον Αώο υπάρχει το ενδημικό είδος πινδοβίνος.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Ταβέρνα Ανάσας / Πάδες / τηλ. 26550 24791

Ταβέρνα Πανωραία / Μπουραζάνι / τηλ. 26550 61376

ΠΕΤΡΙΝΑ ΓΕΦΥΡΙΑ

(Τα στοιχεία είναι από μελέτη του Δρ. αρχιτέκτονα και τ.α. καθηγητή αρχιτεκτονικής Α.Π.Θ. Αργύρη Πετρονώτη, που εξέδωσε το Κ.Π.Ε. Κόνιτσας)

Ετούτος ο τόπος είναι η περιοχή με το μεγαλύτερο αριθμό γεφυριών στην Ελλάδα. Δεκαεπτά γεφύρια υπάρχουν στην Κόνιτσα και πάνω από εξήντα στο Ζαγόρι. Και πώς να μην είναι, όταν είναι γεμάτος από φαράγγια, χαράδρες και ποτάμια. Και ήταν κάτι σαν τα μεγάλα έργα της εποχής μας. Κατασκευές άκρως απαραίτητες για τη μετακίνηση ανθρώπων και εμπορευμάτων.

Τρεις ήταν οι μεγάλες δυσκολίες στην κατασκευή γεφυριών:

η κατασκευή του τόξου τους

η θεμελίωσή τους και

η επιλογή της εποχής κατασκευής τους.

Και ενώ οι δύο πρώτες έχουν κυρίως να κάνουν με τις δυνατότητες των μαστόρων που τα κατασκεύαζαν, η τρίτη έχει να κάνει με τον αστάθμητο παράγοντα που λέγεται «καιρικές συνθήκες». Κι αυτό γιατί το γεφύρι χτιζονταν πάνω σε έναν ξυλότυπο, που επί το πλείστον στηρίζονταν πάνω στην όχθη του ποταμού, άρα τυχόν πλημμύρα στην διάρκεια κατασκευής θα ήταν καταστροφική.

Η κατασκευή ήταν ένα δύσκολο κι απρόβλεπτο έργο, ακόμη και για τους καλύτερους των πρωτομαστόρων. Η κατασκευή του ξεκινούσε από τις δύο άκρες της καμάρας, τις γενέσεις του, με δύο συνεργεία. Στο γεφύρι της Κόνιτσας δούλεψαν 80 μαστόροι. Τα δύο συνεργεία δουλεύανε παράλληλα και σύγχρονα. Και ανταμώνανε στην κορυφή, και εκεί σφηνώνανε τον τελευταίο και κορυφαίο θολίτη, τον λεγόμενο «κλειδί».

Στα μεγάλου ανοίγματος γεφύρια, πάνω στο βασικό τόξο της καμάρας, οι μαστόροι κατασκευάζανε και δεύτερο τόξο (στεφάνι), λειτουργώντας ως εκτόνωση του βάρους. Τα δύο μέτωπα της κύριας καμάρας δένανε με ενσωματωμένους διαμπερείς εγκάρσιους σιδερένιους ελκυστήρες, στων οποίων τις άκρες πέρναγαν κάθετους ράβδους αγκύρωσης, τις «άρπιζες». Με τον τρόπο αυτό εξασφάλιζαν το ολόσωμο του φορέα, για την αντοχή του κυρίως στο σεισμό.

Για λόγους ασφαλείας των διερχομένων, μερικούς από τους θολίτες στην ράχη του τόξου, λαξεύανε από μεγάλου μήκους πέτρες, ώστε αφού τοποθετηθούν να προεξέχουν προς τα πάνω σαν προστατευτικό για ανθρώπους και ζώα. Είναι οι λεγόμενες «αρκάδες». Οι δε πέτρες των τόκων της καμάρας, δεν είναι απλοί θολίτες, αλλά λαξεύονταν σαν σφήνες: δηλ. φαρδύτεροι προς τα μέσα και πιο μυτεροί προς τα έξω, ώστε να μην μπορούν να φύγουν η μία από την άλλη. Στο γεφύρι της Κόνιτσας, είχαν κρεμάσει από το εσωράχιο της καμάρας, στην σειρά των «κλειδιών», ένα καμπανάκι, που κουνιόταν και χτυπούσε όταν φυσούσε δυνατά, προειδοποιώντας να μην περάσουν. Αυτό που υπάρχει τώρα είναι τοποθετημένο το 1975.

Χορηγοί στη δαπάνη κατασκευής των γεφυριών, ήταν συνήθως πλούσια άτομα, έλληνες έμποροι, Οθωμανοί πηλοπώλες αλλά και εκκλησιαστικοί άνδρες, «πασάδες και παπάδες», όπως ελέγετο. Οι ίδιοι μάλιστα, προνοούσαν για την εξασφάλιση πόρων για τη μετέπειτα συντήρηση των γεφυριών.

Ως προς τα «μαστόρια», διάσημος ήταν αυτός που έκτισε το γεφύρι της Κόνιτσας το 1870, ο Ζιώγας (Γιώργος) Φρόντζος από την Πυρσόγιαννη, το διασημότερο μαστοροχώρι. «Τόειπε ο Ζιώγα-Φρόντζος, τόειπε ο θεός», έλεγαν για αυτόν στην περιοχή. Σημειωτέον ότι, το γεφύρι της Κόνιτσας είναι το ψηλότερο πέτρινο γεφύρι των Βαλκανίων, φτιαγμένο από λαϊκούς μαστορούς. Γιατί αργότερα οι μηχανικοί και οι αρχιτέκτονες, οι σπουδαγμένοι, έφτιαξαν πιο ψηλά γεφύρια, αλλά με τη βοήθεια της επιστήμης.

Είναι κατά ένα μέτρο πιο ψηλό ετούτο το γεφύρι από εκείνο της Πλάκας στα Τζουμέρκα. Εκείνο όμως, είναι πιο πλατύ και «μαλώνουμε» τώρα οι Κονιτσιώτες με τους Τζουμερκιώτες ποιος έχει το μεγαλύτερο γεφύρι. Δεν κοιτάμε οι νεοέλληνες να παλέψουμε να τα συντηρήσουμε, γιατί είναι και τα δύο πληγωμένα από βομβαρδισμό το ένα κι από προσπάθεια ανατίναξης το άλλο. Κι άμα τα «καταφέρουμε» και τα αφήσουμε να πέσουν, θα είμαστε ακόμη μια φορά ανάξιοι των προγόνων μας.

Πάντως δεν ξέρω αν πρέπει να θεωρηθεί πιο μεγάλο το ψηλότερο ή το πιο πλατύ, αυτό που ξέρω είναι ότι και στα δυο σού'ρχεται να γονατίσεις και να προσκυνήσεις!

Γέφυρα Κοντοδήμου

Όμως κι αυτοί οι απίθανοι μαστόροι έκαμαν πολλές φορές λάθη, μετραγική συνέπεια να γκρεμίζονται τα γεφύρια. Της Πλάκας το γεφύρι την τρίτη φορά στέριωσε. Και μη γνωρίζοντας πού να αποδώσουν τις αιτίες οι μαστόροι, γεννήθηκε στη φαντασία τους ο φόβος, το δαιμονικό στοιχείο και άρα και η ανάγκη εξιλέωσής του με θυσίες. Το πανελλήνιο γνωρίζει το θρύλο της θυσίας της γυναίκας του πρωτομάστορα, για να στεριώσει της Άρτας το γεφύρι.

Εδώ είναι, λοιπόν, που πρέπει να δείξει σεβασμό η πολιτική και να κηρύξει τα πέτρινα γεφύρια ως διατηρητέα μνημεία. Αλλά ούτε αυτό από μόνο του φτάνει: πρέπει να προστατευτούν από τη διάβρωση του χρόνου, να αναδειχθούν και να προβληθούν και ως τουριστικό προϊόν και ως πολιτιστικό και αρχιτεκτονικό επίτευγμα.

Rafting στο Βοϊδομάτη

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

ΕΥΑΘΛΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑ: Αγώνες περιπέτειας (αλεξίπτωτο πλαγιάς, rafting, αναρρίχηση, ποδήλατο βουνού). Παράλληλα γίνονται συναυλίες και επιδείξεις διάφορες και γενικά ένας χαμός! Δεν έχει σταθερή ημερομηνία γιατί εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Από την No Limits.

www.evathlos.gr

Φεβρουάριος: «Γεύση από Κόνιτσα», εκδήλωση με μαθήματα μαγειρικής ντόπιων φαγητών από την Τουριστική Λέσχη Κόνιτσας **Konitsa Net**

www.konitsa.eu

Ιούνιος: «Καιρός για ψάρεμα», εβδομάδα ψαρέματος, με μαθήματα, διαγωνισμούς, γλέντια, από την **Konitsa Net**

Νοέμβριος: «Καζάνια-Γιορτή τσίπουρου», με απόσταξη τσίπουρου και ντόπιους μεζέδες και κλαρίνα ηπειρώτικα, από την **Konitsa Net**

Αύγουστος: «Γιορτή κτηνοτρόφων» στην Αετομηλίτσα, το πρώτο Σ/Κ του Αυγούστου, με παρασκευή τυριού, γλέντι και ψητά.

Επίσης, τον Αύγουστο γίνονται **πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις** στο Δίστρατο.

Αλογάκι Πίνδου της No Limits

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Πανηγύρια**21η Μαΐου** (Κωνσταντίνου και Ελένης): Καλλιθέα (Γορίτσα)**29η Ιουνίου** (Πέτρου και Παύλου):**1η Ιουλίου** (Αγίων Αναργύρων): πανηγύρι στο μοναστήρι των Αγίων Αναργύρων, στο μονοπάτι Κλειδωνιά - Αρίστη**20η Ιουλίου** (Προφήτη Ηλία): Βούρμπιανη, Ασημοχώρι, Οξυά, Κεφαλοχώρι, Μάζι**26η Ιουλίου** (Αγ. Παρασκευής): Αγ. Παρασκευή (Κεράσοβο), Καστανέα (Καστανιανη), Πηγή, Πυξαριά.**6η Αυγούστου** (Μεταμόρφωση του Σωτήρος): Μοναστήρι, Ελεύθερο, Κλειδωνιά**7η Αυγούστου** (Αγ. Νικάνορος): Νικάνωρ**12η Αυγούστου:** Κεφαλοχώρι**15η Αυγούστου** (Κοίμηση της Θεοτόκου): Κόνιτσα (μοναστήρι της Παναγίας), Γαναδιό, Πυρσόγιαννη, Βούρμπιανη, Αετομηλίτσα, Παλιοσέλι, Πάδες, Άρματα, Δίστρατο, Φούρκα, Αετόπετρα, Πύργος, Πουρνιά, Αμάραντος.**29η Αυγούστου:** Κλειδωνιά.**8η Σεπτεμβρίου** (Γέννηση της Θεοτόκου): Μονή Στομίου (Κόνιτσα), Φούρκα.**8η Νοεμβρίου** (Ταξιαρχών): Εξοχή.**Κινητές Εορτές****Ζωοδόχου Πηγής:** Κόνιτσα.**Πεντηκοστής:** Ηλιόραχη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η περιοχή Ζαγορίου - Κόνιτσας, είναι τόπος προικισμένος και ιδανικός για όσους αγαπούν το ορεινό τοπίο.

Η **NO LIMITS**, η πιο παλιά εταιρεία στην Ήπειρο και η 2η πιο παλιά στην Ελλάδα (από το 1990!), δραστηριοποιείται στην περιοχή και προσφέρει την δυνατότητα να ζήσετε τον Εθνικό Δρυμό. Οι δραστηριότητές είναι προσαρμοσμένες ώστε να

Μπορείτε να κάνετε μαζί τους rafting για αρχάριους στον Βοϊδομάτη και στον Αώο ποταμό, διάρκειας μέσα στο ποτάμι μιάμιση ώρας, ενώ άλλη μιά ώρα θα σας πάρει να ετοιμαστείτε (παροχή εξοπλισμού, μετακίνηση στην αφετηρία). Πρέπει να δοκιμάσετε, γιατί πρόκειται για καταπληκτική εμπειρία!

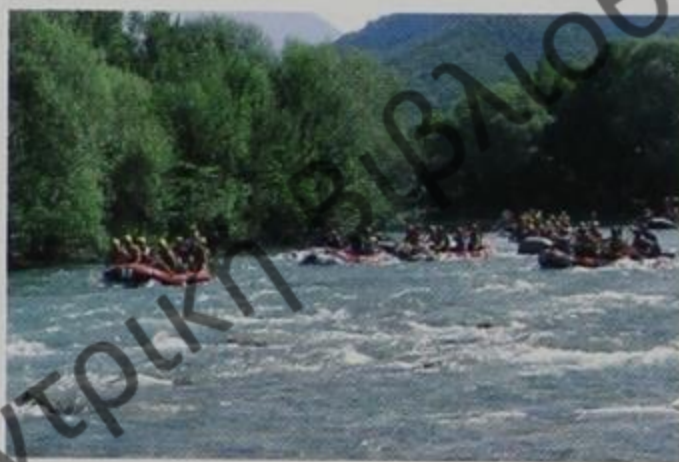
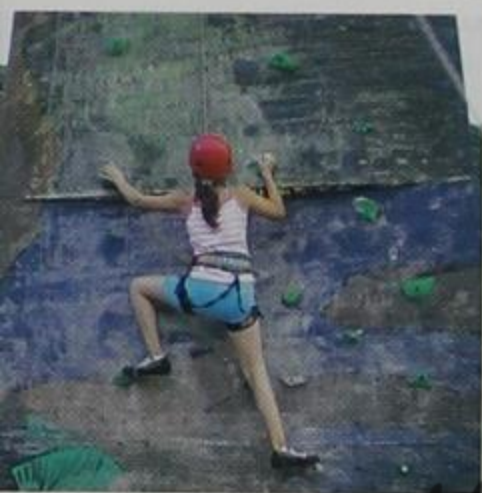
κατάβαση και εκπαίδευση σε διαθέσιμα rafts, για λίγο πιο... ψαγμένους.

βόλτες με άλογα περιπάτου δίπλα στον Βοϊδομάτη, μεταξύ Κόνιτσας και Αρίστης, δίπλα στην πέτρινη γέφυρα του Βοϊδομάτη. Η

δραστηριότητα είναι για αρχάριους, τα αλογάκια (Πίνδου) ήσυχα και υπάκουα, και η διαδρομή, πολύ όμορφη! Διάρκεια: 40 λεπτά και 1 ώρα.

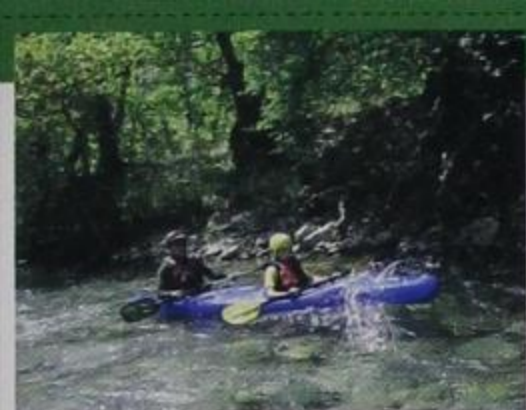
πεζοπορία στο φαράγγι του Αώου, στον Εθνικό Δρυμό, με κατάληξη στην μονή Στομίου, διάρκειας περίπου 3 ωρών, αλλά και στην Δρακόλιμνη της Γκαμήλας, διάρκειας 2 ημερών.

εκπαίδευση καγιάκ, διάρκειας 5 ημερών. Μπορεί να πραγματοποιηθεί και σε διαφορετικά Σαββατοκύριακα.

απευθύνονται σε όλο τον κόσμο: από 5 χρονών παιδιά, μέχρι 85(!), για γυμνασμένους και μη, για ανθρώπους της πόλης ή της υπαίθρου. Εσείς ένα πράγμα χρειάζεστε: καλή διάθεση...

Τον Μάρτιο του 2008, η NO LIMITS απέκτησε ένα αγρόκτημα δίπλα στον **Βοϊδομάτη** και στην σμίξη του με τον **Αώο** ποταμό. Στο ενδιάμεσο, τα 2 ποτάμια αλλά και ένα τρίτο μικρό ποτάμι, ο **Βουβός**, δημιουργούν ένα απίθανο δάσος με ψηλά πλατάνια, σκλήθρα και άλλα είδη δένδρων. Γι' αυτό και το αγρόκτημα ονομάστηκε **«3 ποτάμια»**.

Από το αγρόκτημα, το οποίο εφάπτεται στο δάσος και απέχει 50 μέτρα από τα 2 ποτάμια, οργανώνεται

επίσης **περιπάτος με άλογα Πίνδου** και **πεζοπορία**, αλλά γίνεται και εκτροφή και πώληση **αλόγων** και **ελληνικών ποιμενικών** σκύλων.

Επισκεφθείτε αυτό το μέρος. Θα με θυμηθείτε...

Πως θα βρείτε την NO LIMITS

Αν έρχεστε από Κόνιτσα, παίρνετε την εθνική για Γιάννενα και στο 11ο χλμ. έχει πινακίδα «NO LIMITS» και παραπέμπει αριστερά. Εκεί είναι, στα 300μ.

Από Πάπιγκο επιστρέφετε στην Αρίστη και 1,5 χλμ μετά, θα στρίψετε δεξιά στην πινακίδα προς Κόνιτσα. Εκεί είναι και ένα εκκλησάκι, για να μη κάνετε λάθος. Τέσσερα χλμ μετά, σας φέρνει ο δρόμος μπροστά στη βάση τους.

Από Ιωάννινα ή κεντρικό Ζαγόρι, παίρνετε την εθνική προς Κοζάνη και στο 50χλμ από Ιωάννινα, είστε στον Βοϊδομάτη, όπου και η πινακίδα σας παραπέμπει δεξιά. Φθάσατε!

No Limits,

τηλ.: 6944 751418, 26550 23777

www.nolimits.com.gr

info@nolimits.com.gr

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ (26550)

Δημόσιες Υπηρεσίες

Δήμος Κόνιτσας	(26553) 60300, 60327
Αστυνομικό Τμήμα	22202
Πυροσβεστική Υπηρεσία	22199
Τουριστική Αστυνομία Ιωαννίνων	(26510) 25673
Δασαρχείο	22996
ΕΛ.ΤΑ.	22216

Κέντρα Υγείας - Αγροτικά Ιατρεία

Κέντρο Υγείας Κόνιτσας	23111, 22222
------------------------	--------------

Οδική Βοήθεια

Ε.Λ.Π.Α.	104
Express Service	154
Hellas Service	157 (Τοπικός Σταθμός - 23090)
HERTZ ,ενοικιάσεις αυτοκινήτων	6937096376

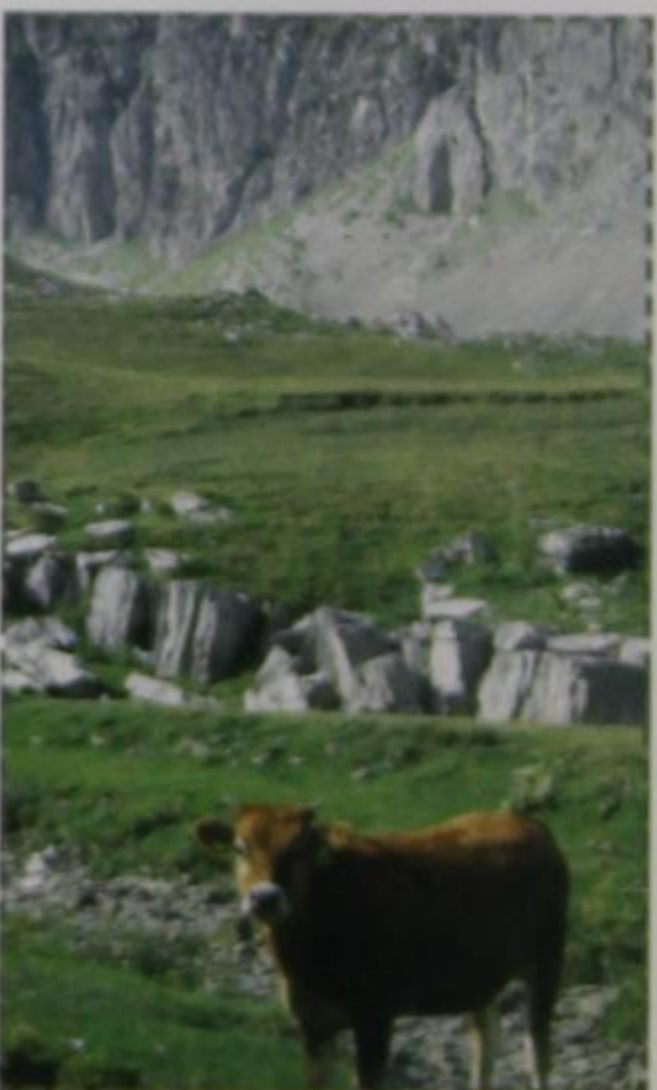

Τράπεζες

Εθνική Τράπεζα	22272, 22766
Εμπορική Τράπεζα	22347, 22761
Αγροτική Τράπεζα	22207, 22311

Διάφορα

Σταθμός ΚΤΕΛ (Ιωάννινα)	(26510) 26211
Πιάτσα TAXI	22471, 22500
NO LIMITS - RAFTING - ΙΠΠΑΣΙΑ	23777
Λουτρά Καβασίων	23464
Λουτρά Αμαράντου	23775
Χιονοδρομικό Κέντρο Βασιλίτσας	(24620) 84100, 26100
Σταθμός ΚΤΕΛ (Κόνιτσα)	22214
ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒ/ΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	23903

Ίππασία

G.P.S
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ
LATITUDE: 39.9692
LONGITUDE: 20.6562
Βάση Βοϊδομάτη

**Εκδρομές όλο το χρόνο στα όρια
του Εθνικού Δρυμού Βίκου - Αώου**

Οι περίπατοι με τα ηπειρώτικα
άλογά μας διαρκούν από 30
λεπτά μέχρι και 3 ώρες. Οι
διαδρομές είναι δίπλα από
τους ποταμούς Βοϊδομάτη και
Αώο, στα όρια του Εθνικού
Δρυμού Βίκου - Αώου, μέσα
σε πυκνό δάσος από πλατά-
νια. Αφορά κυρίως σε αρχά-
ριους αλλά και σε έμπειρους
αναβάτες.

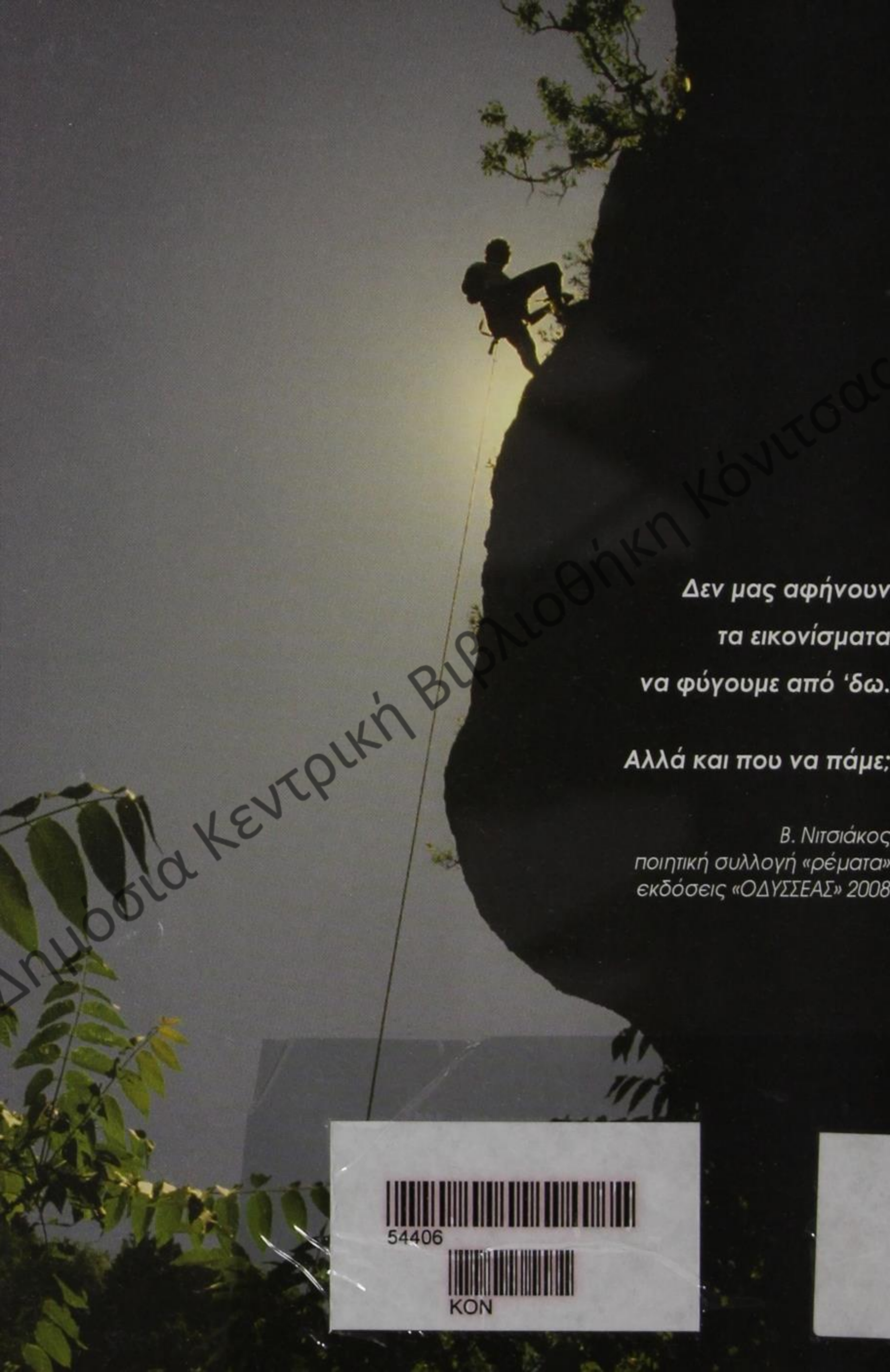
Ένας υπέροχος φίλος του
ανθρώπου περιμένει να σας
ξεναγήσει στη μαγεία ίσως
του πιο όμορφου Εθνικού
Πάρκου της Ελλάδας.

Τηλ.: 26550 23777
Ζαγοροχώρια - Κόνιτσα
www.nolimits.com.gr
konitsa@nolimits.com.gr

**NO
LIMITS**

*Ταξίδια
στη φύση*

Δεν μας αφήνουν
τα εικονίσματα
να φύγουμε από 'δω.

Αλλά και που να πάμε;

Β. Νιτσιάκος
ποιητική συλλογή «ρέματα»
εκδόσεις «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» 2008

54406

KON